העולם הזה

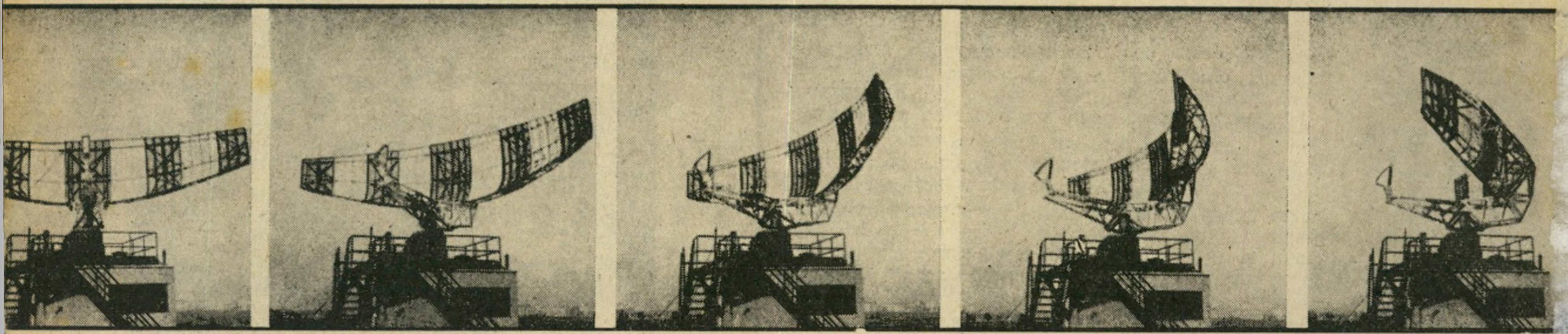

הרמת הראדאר המצרי

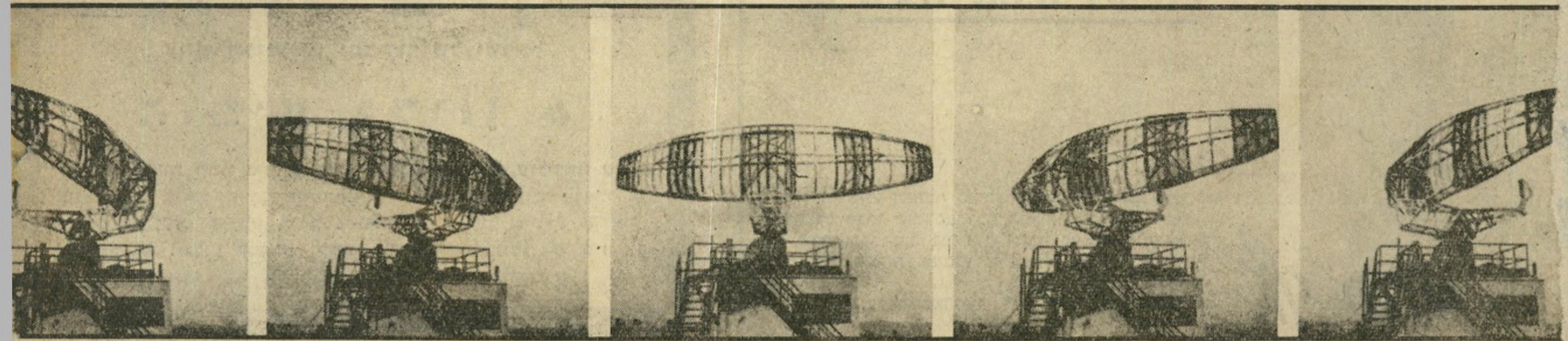

קורא יקר,

עלילותיו של ראש המועצה המקומית בית־שאן, יעקב מחלוף, שפורסמו בדו״ח מיוחד בשבוע שעבר (העולם הזה 1687) תחת הכותרת „שחיתות בצל הקטיושות", כימעט ולא היו זוכות לפירסום. כשהתחלנו בחקירת השחיתויות של ראש־המועצה הופ־עלו נגדנו שיטות שבסוגן לא נתקלנו בשום מקום אחר בארץ.

כאשר ביקר נחן זהבי בבית־שאן כדי לגבות עדויות מתושבים מקומיים, פשטה השמועה במהירות בעיר: „העולם הזה הגיע." תוך זמן קצר גוייסו מיספר בריונים שאיתרו את הכתב, שעה שישב בקפה פאר המקומי ורשם עדות. הבריונים, בת־כם סגן אלוף ישראל לשעבר בהיאבקות, ניסו להשפיע על זהבי באיומים לחדול מחקירתו. כשדחה את ההצעה הנדיבה הביאו בפניו אל בית־הקפה את אחד ממוסרי העדויות, בעל־המכולת משה חואסי, שהכחיש וחזר בו מכל הדברים שמסר לזהבי קודם לכן.

הבריונים חטפו מידי זהבי את פנקסו, בו נרשמו העדויות. אחרי שהסתלקו הופיע בפתח הקפה בריון אחר, שזרק לבנה בשמשת בית־הקפה וניפץ אותה.

במשטרה המקומית התלונן זהבי על האיומים וחטיפת הפנקס. „אין מה לעשות," אמר לו אחד השוטרים, „אין לנו כוח־אדם לטפל בדברים כאלה." למרות זאת נמצא הפנקס שנחטף והופקד במשטרה. השוטרים הבטיחו לזהבי לשלוח אותו כעבור יום, אחרי שיבררו את העניין.

זהבי חשב ללון אותו לילה בעיר־הספר, כדי להמשיך בחקירתו למחרת היום. הוא חזר בו מתוכניתו זו אחרי ששמע איומים להתנכל לאיש אשר יעז להלינו בביתו. בשעה אחת בלילה היה נאלץ לשכור מונית ולברוח מהעיר.

הפנקס לא הגיע אליו עד היום. המשטרה החזירה אותו לבריון שחטף אותו, וזה מתהלך ברחובות בית־שאן כשהוא מנופף בגאווה את הפנקס: „תראו איך שסידרנו את העולם הזה."

למרות הלחץ והאיומים חזרנו לבית־שאן. כפי שנוכחת בשבוע שעבר, לא מנעו מאיתנו שיטות הטרור לפרסם את השערורייה על השחיתות בצל הקטיושות.

שרירים חדשים

התמונות הראשונות של ספינות־הטילים משרבורג, ש־פורסמו בשבוע שעבר בעיתונות העולם ואחר־כך גם בעיתונות הישראלית, ודאי עוררו איזו שהיא אסוציאציה בקרב הקוראים הותיקים של העולם הזה.

עבורם לא היתה התמונה חדשה. העולם הזה היה העיתון הרא־שון והיחיד בעולם שפירסם תמונה של ספינת־טילים ישראלית חדשה עוד לפני שנה וארבעה חודשים (העולם הזה 1614), בכתבה שנשאה את הכותרת: „שרירים חדשים לזרוע הימים" (ראה תמונה).

גליון „העולם הזה" 1614, מתאריך 7.8.1968

סיבה טובה לשמוח

כעבור אר־בעה חודשים, הסתבר כי הצרפתים החילו את האמברגו על הספי־נות גם מבלי שפורסם דבר הימצא חלק מהן בישראל.

משום כך היתה לנו אולי סיבה לשמוח, יותר מאח־רים, על הצלחת „מיבצע שרבורג". ייסורי המצפון נעלמו כשהגיעו חמש ספינות־הטילים לנמל הקישון.

להיטון

עתון הפזמונים והבידור של ישראל

הופיע גליון 6

✱ הכל אודות הבלו ביט ✱ נשואיו של צ'רצ'יל ✱ טולידאנו שלכם בגודל טבעי! ✱ סודות ממטבחם של אשפי הפזמון הישראלי ✱ מילים ללהיטים ✱ מה מצפה לספינת השלום של אייבי? ✱ אילן ואילנית ✱ תצלום ענק של להקת קרידנס קלירווטר ✱ מהו ג'ז תימני? ✱ תחרויות ושעשועון נושא פרסים.

יש למכוניתך "טסט" בינואר?

תוכל לנסוע איתה לאירופה-חינם!

באנית הפאר* t.s.s. Queen Anna Maria של GREEK LINE

תלוש זה מיועד אך ורק לרכב העובר טסט החודש.
כל אשר עליך לעשות הוא לגזור תלוש זה למלא את כל הפרטים. לענות על השאלה ולשלשל את התלוש לאחת מתיבות הדואר המיוחדות הנמצאות בכל אחת מתחנות „פז" ו„עוז" ברחבי הארץ.

שם הנהג ______ כתובת ______ מס. טלפון ______

שם בעל הרכב ______ כתובת ______ מס. טלפון ______

מס. הרכב ______ סוג המכונית ______ דגם ______ תוצרת ______ תאריך מבחן הרישוי ______

מה היה שמה הקודם של פז חברת נפט בע"מ ______

במסגרת מבצע „12 חודשי פז" יוגרלו כל חודש הפרסים הבאים:
פרס ראשון: נסיעה חינם לאירופה עם המכונית (כולל מיסים)
פרס שני: נסיעה חינם לאירופה (כולל מיסים)

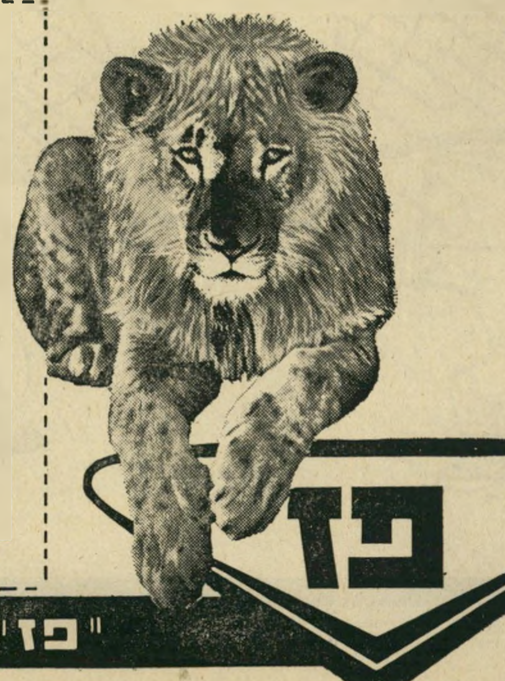

"פז" שומר על מכוניתך 365 יום בשנה

*הסיווג הבטיחותי כפי שנקבע ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים: "קוין אנה מריה" נבנתה ב־1956 - "ב".

באור פרסומאים

תשקיף

צפויה התנגשות ספיר—בן־אהרון

אין מנוס מהתנגשות חזיתית בין פינחס ספיר לבין יצחק בן־אהרון. שר־האוצר אינו כועס רק על גישתו הנוקשה של מזכיר ההסתדרות בעניין תוספת־השכר, אלא שהוא נפגע מכך, שבן־אהרון מבקש להופיע עתה כמגן הראשון שהיה לפועלים מזה שנים רבות; ודווקא השנים שבהן היה ספיר מזכיר מע"י, הממונה על טובת פועלי ישראל.

בהתנגשות זו, עשוייה להיווצר קואליציה בין האגף הימני במערך, לבין הימין שמחוץ למערך, כדי לרסן את בן־אהרון.

מפ"ם עשויה לפרוש מהמערך

מתגבשת דיעה בתוך מפ"ם למען פרישה מן המערך. בעלי־הדיעה: חוגים שאינם בעלי השפעה רבה בתוך מפלגתם, אבל מסוגלים לפתוח בסיבוב חדש של ויכוחים הפגנתיים.

בדיון פנימי בצמרת המפלגה, בשאלת קבלת התיקים בממשלת גולדה, נוצר רוב נגד קבלת התיקים. עתה מסתמן רוב בעד עמדה עצמאית בהסתדרות, ובראש וראשונה בבעיות השכר.

האשמות הדדיות בין מנהיגי הגדה

מנהיגי הערבים בגדה המערבית עוסקים לאחרונה בחילופי האשמות הדדיים בינם לבין עצמם ובינם לבין מנהיגי ירדן, בקשר לגורל הכספים שנועדו לסייע לתושבי השטחים המוחזקים בידי ישראל.

בעוד שלפי הצהרות אישים ירדניים זרמו בשנתיים האחרונות כ־90 מיליון דינאר, ששולמו לבעלי בתים שפוצצו, לפקידי־ממשלה ירדניים, מורים, עורכי־דין ושופטים, המסרבים לשתף־פעולה עם השילטון הישראלי.

מנהיגי הגדה דורשים לערוך חקירה באשר לגורל הכספים שנעלמו.

חרות תוציא שבועון?

תנועת החרות שוקלת בימים אלה בכל הרצינות הוצאת שבועון מדיני שישמש כלי ביטוי לתנועה. שבועון זה ייערך על־ידי כמה מאנשי „היום" לשעבר.

בצמרת תנועת החרות מהססים עדיין לגבי הוצאת השבועון, בייחוד לאחר שנודעה העובדה כי רשימת מנויי היום נמסרה או נמכרה למחלקת ההפצה של הארץ עוד לפני סגירת העיתון. כל מנויי היום קיבלו לביתם גלויה מטעם הארץ המציעה להם מנוי על העיתון.

הגלויה פותחת במשפט: „בוודאי הגיעה לידיעתך שהנהלת עיתון היום שלחה מכתבי פיטורים לכל עובדי העיתון ליום 15 בדצמבר 1969."

היא הופצה לפי רשימות מנויים מדוייקות.

„פומפידו אישר את מכירת ספינות הטילים!"

„לה קנאר אנשנה" הוא שבועון סאטירי המופיע בפאריס. אבל מאחורי הסאטירה עומדת האינפורמציה הטובה ביותר של העיתונות הצרפתית כולה. זה מה שהיה לו לומר על פרשת ספינות הטילים:

- **הספינות הסתלקו בליל ה־25 בדצמבר. אבל רק ב־26 לחודש, בשעות הערב, הודיעה על כך משטרת הנמל של שרבור לפאריס. ביום שבת ה־27 נערך חיפוש קדחתני אחרי השרים: הסתבר שכולם היו בחופשה.**
- **ההפלגה עצמה לא היתה אפופה שום סודיות. אנשי־הצוות קיבלו הודעה של שבועיים מראש על מועד ההפלגה. במשך שבוע ימים הוטענו מיצרכים על הספינות. קציני ומלחי הספינות נפרדו בחמימות מידידיהם בשרבור.**
- **ההפלגה נעשתה לפי כל הנוהלים התקינים. הנהלת המכס קיבלה היתר מהוועדה הבינמשרדית, הממונה על מכירת נשק לארצות זרות. בראש הוועדה עומד הגנראל בונט, שהממונה עליו הוא שר־ההגנה דברה. אבל ייתכן שלא הכניסו את דברה בסוד העניין.**
- **מה שברור הוא, שכל נציגי המשרדים ידעו מה מתרחש. ועדה זו מתכנסת אחת לחודש, והחלטותיה מועברות לידיעת הנשיא, ראש־הממשלה, שרי ההגנה והאוצר. על כן, כאשר אישרה הוועדה בסוף נובמבר את מכירת הספינות לחברה נורווגית — קיבלו השרים האלה ידיעה על כך.**
- **הספינות אינן מתאימות לקידוחי־נפט ימיים.**
- **אין מנוס מן המסקנה, כי המכירה אושרה על־ידי הנשיא פומפידו עצמו.**
- **אין ספק שפאריס ביימה יחד עם ישראל את כל המחזה, במטרה כפולה: לספק לישראלים את ספינותיהם, ולטעון באוזני הערבים כי הידידות אליהם שרירה וקיימת, ושימשיכו לאהוב אותם ולמכור להם את הסחורה שהם מבקשים.**
- **הספינות הישראליות עגנו ליד המזח שהושאל להן על־ידי חיל־הים הצרפתי. היתה להן יציאה חופשית לים. הן יכלו לחמוק בכל רגע בלי רשות — ואין להניח שחיל־האוויר או חיל־הים הצרפתיים היו מטבעים אותן. אם בכל זאת הפליגו בתנאים פורמאליים סדירים, משמע שהניחו כי עיסקה זו לא תפגע ביחסים עם פאריס, כפי שבריחה ממש היתה פוגעת.**
- **זאת לא ההפרה השקטה היחידה של ה־אמברגו. יצרנים צרפתיים שולחים לישראל חלקי־חילוף — כולל מנועים — לציוד שרכשה בצרפת. לא הכל ניתן להעביר דרך אורלי ווילא־קובלאיי; את המישלוחים הכבדים יותר שולחים דרך ארץ שכנה קטנה.**
- **מדוע הפליגו הספינות דווקא עכשיו? מכיוון שפומפידו מתכונן לנסיעתו לאמריקה, ושם יש השפעה ליהודים על העיתונות...**

וייצמן יחליף צמרת משרדו

„כאן לא היתה לא אחדות ולא עבודה" — אלה היו דבריו של שר־התחבורה החדש, עזר וייצמן, לאחר שהות קצרה ולימוד ענייני משרד־התחבורה.

וייצמן, שלקח לו כבר כעוזר אישי את דוד קוליץ, כלכלן צעיר, עומד להחליף בקרוב גם את דוברו ואת יתר אנשי המשרד הבכירים הטבועים, לדבריו, „בחותם תקופת כרמל."

מעודדים הגירת תושבי רצועת עזה

מזה כמה חודשים פועלת ברצועת עזה חברות נסיעות המוכנות לסייע לכל מי שברצונו להגר לארצות אמריקה הלאטינית, אף מעבר לסיוע הרגיל.

המשרדים מציעים לתושבי הרצועה המוכנים להגר אף את מימון הנסיעה וכל ההוצאות הכרוכות בה, כך שאפילו אדם חסר אמצעים יכול להגר.

המהגרים חותמים על הצהרות, לפיהן הם מתחייבים להחזיר את הוצאות נסיעתם משכר עבודתם בארץ אליה יהגרו. לא נודע מי עומד מאחורי חברות נסיעות אלה ומי מבטיח אותן מפני סיכון של אי־החזרת דמי הנסיעה.

ישראל הזמינה 9 מיכליות ענקיות

אחד הסודות השמורים ביותר במרחב, התפוצץ בשבוע שעבר, כאשר נכנסה לאילת, המיכלית בת 250 אלף טון שנבנתה עבור ישראל, במספנות השבדיות.

בעוד 2—3 שנים תהיה ישראל אחת המעצמות הגדולות בעולם הובלת הנפט. ישראל הזמינה ועומדת לקבל עד שנת 1972, ארבע מיכליות בנות 130 אלף טון כל אחת, ארבע מיכליות מעל 230 אלף טון, ו„מיכלית שתעלה על כל החלומות," כך הצהיר מנחם חן, מנכ"ל מכון הנפט.

„לוידס אנטוורפן" טוען שמדובר על מיכלית בת 323 אלף טון שישראל הזמינה אותה באחת המספנות הגדולות ביותר שבעולם. המיכלית הגדולה ביותר שנבנתה עד כה בעולם, היא מיכלית יפאנית בת 400 אלף טון.

מיכליות אלו ישרתו את צינור הנפט אילת—אשקלון. המיכליות הגדולות יביאו את הנפט לאילת, והמיכליות הקטנות יעבירו את הנפט מאשקלון לאירופה.

בעוד שמנחם חן טוען שצי המיכליות הישראלי יגיע ב־1972, ל־2 ורבע מיליון טון, טוענים חוגי הספנות האירופית שמדובר על צי בן 2 וחצי מיליון טון.

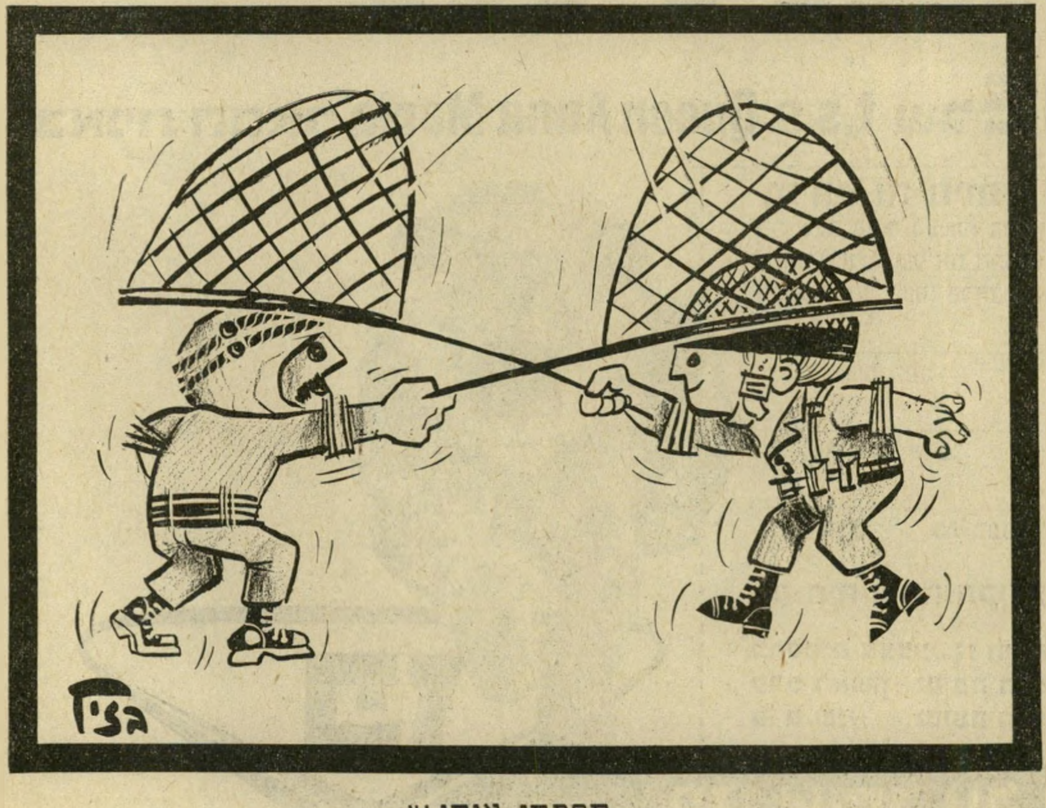

„תפסתי אותו!"

השבוע עמדה הכנסת בסימן הוויכוח המדיני הגדול על תוכנית־השלום של שר־החוץ האמריקאי ויליאם רוג׳רס.

כאשר אך התפרסמה תוכנית זו, לפני שבוע, הגשנו ליו״ר הכנסת בקשה להעמיד נושא זה כהצעה דחופה לסדר היום של הכנסת. עוד ביקשנו, שאם לא תוכר דחיפות ההצעה, כי הנושא יועלה לדיון כהצעה רגילה שלנו — על חשבון אחת משתי ההצעות שמותר לנו להגיש במושב הנוכחי של הכנסת.

יומיים לאחר שהגשנו את הבקשה, הודיענו יו״ר הכנסת, כי הממשלה עצמה החליטה ליזום דיון בנושא זה, וממילא לא תועלה הצעתנו. ואומנם, נקבע הדיון ליום שני אחר הצהריים.

הוא החל בשעה ארבע והסתיים בעשר בלילה. כל הדוברים, ללא יוצא מן הכלל, תקפו את תוכנית רוג׳רס. לרוב — מכיוון שהתנגדו באופן קיצוני לנסיגה. ואילו רק״ח — מכיוון שראתה בתוכנית זו הוכחה נוספת לקנוניה שבין ישראל לבין האימפריאליזם האמריקאי. כנראה בהשראת מוסקבה, שהודיעה יומיים לפני כן כי היא דוחה את התוכנית.

ח״כ מק״י, משה סנה, שדחה גם הוא את התוכנית, הציע לגולדה מאיר שתיזום „פאקס עבראיקה", מושתת על עקרון היישות הפלסטינית. הוא העדיף להתעלם מן המסקנה, מכיוון שגולדה וממשלתה אינן מוכנות להעלות הצעת־שלום כזאת — פירוש הדבר המשך המצב הקיים, וזחילה לקראת סיפוח.

הייתי הנואם היחידי שקרא לקבל את הצעותיו של שר החוץ האמריקאי ויליאם רוג׳רס. בסוף הדיון אף הגשתי את הצעת־הסיכום הבאה:

הצעת העולם הזה - כוח חדש

1. בהעדר הכרה מטעם ממשלת־ישראל בזכות האומה הפלסטינית למדינה לאומית משלה, ובהעדר כל יוזמה ישראלית לכינון הסדר עם העם הערבי הפלסטיני — מחייבת הכנסת את יוזמת ממשלת ארצות־הברית, התובעת ממדינות ערב להכיר בקיום ישראל, בריבונותה ובשלמותה ולהסכים לסדרי־ביטחון אשר יש בהם להבטיח את ביטחון ישראל; והתובעת מישראל לוותר על סיפוח שטחים.

2. הכנסת קובעת כי מדינת־ישראל חותרת לשלום רשמי והסדרי־ביטחון ממשיים, ומוכנה לוותר תמורתם על כל סיפוח של שטחים מוחזקים.

3. הכנסת קוראת לכל ממשלות ערב לתמוך ביוזמת ממשלת ארצות־הברית לכינון הסדר שלום באיזורנו.

4. הכנסת קוראת לממשלת־ישראל ולכל ממשלות ערב לפתוח מייד במגעים לפירוז המרחב מנשק גרעיני, תוך פיקוח הדדי, ולהימנע מיצירת עובדות מוגמרות בנושא זה.

נגד ההצעה הצביעו כל 53 הח״כים שנכחו במליאה. בעד הצבעתי אני לבדי (אורי אבנרי נעדר מן הישיבה, בהיותו בשליחות מדינית קצרה באירופה).

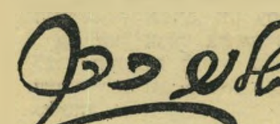

תנו לעם להחליט!

נאומו של שלום כהן בדיון המדיני על תוכנית השלום של ויליאם רוג׳רס.

שלום כהן: כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה. אינני מתכוון להצטרף למקהלה המדברת של הליכוד הלאומי. אגיד ברורות, בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים: אנו מחייבים את יוזמת השלום של ממשלת ארצות־הברית.

קראנו בעיון את דבריו של שר־החוץ האמריקאי ויליאם רוג׳רס, ואנו קובעים שהם תואמים בהחלט את רצונו של עם ישראל לשלום שיש עימו ביטחון. אילו הציעו לנו הצעה מעין זו ערב מלחמת ששת־הימים, היינו חושבים שהגיעו ימי המשיח. אל ניתן לשיכרון הנצחון להעביר אותנו על דעתנו ולהידרדר לתוך עמק־הבכא של מלחמות ללא סוף, מתוך תאווה לרצועות אדמה.

מה אומרת ממשלת ארצות־הברית? היא אינה אומרת שום דבר חדש. הדברים נאמרו בפירוש לממשלת־ישראל ולנציגיה, וגם לחברי אורי אבנרי, לפני הצי שנה, כאשר נועד עם נציגי ממשלת ניקסון, המטפלים בענייני המרחב.

לפני שבועיים קראה הגברת מאיר לפני הכנסת את הדין־וחשבון שמסר אורי אבנרי בבית הזה על שיחותיו. הגברת מאיר שפכה על נאום זה קיתון של ליגלוג, ועוד מצלצלים באוזני רעמי הצחוק של חברי הבית. הצחוק עבר בינתיים. כולכם נוכחתם לדעת עד כמה צדקה סיעתנו בדבריה.

קריאה: נכון.

שלום כהן: ובאותה מידה אנחנו צודקים היום.

גדעון האוזנר: בדיוק באותה מידה.

שלום כהן: גם צחוק זה יעבור. יש עימי כאן פרוטוקול רשמי מלא של הצהרת מר רוג׳רס. לצערי, לא תאפשר לי הקצבת הזמן לצטט אותו במלואו, כי אז אפשר היה להיווכח שאת, גברתי ראש הממשלה, סילפת באופן בולט את הנאמר בו, ובזה את מוליכה שולל את אזרחי ישראל.

נסים אליעד: אם אתה כל־כך בטוח בעצמך, למה אתה אומר זאת בהססנות כזאת?

שלום כהן: מה מציעים האמריקאים? האומנם מציעים הם שלום כפוי, ללא התחשבות בצדדים? האומנם נייר שאין לו כל ערך ושאיננו לפחות מבוא לשלום?

הם דורשים מהערבים להכיר בקיום ישראל, בריבונותה ובשלמותה, ולהסכים לסידורי־ביטחון שיבטיחו את ביטחון ישראל הלכה למעשה וימנעו כל אפשרות של התקפת פתע. הדבר לא יהיה תלוי רק ברצונם הטוב, כי אם גם בכוח צה״ל.

הם דורשים מישראל לחזור לגבול בו עמדנו ב־5 ביוני 1967 בבוקר, כאשר ראש־הממשלה לוי אשכול המנוח ושר־הביטחון דיין הכריזו שאנו יוצאים למלחמת־מגן ואין פנינו לכיבושים.

האמריקאים מציעים לשמור על אחדות ירושלים, ומביעים נכונות לממן פיתרון הוגן של בעיית הפליטים, הסרטן האוכל את כולנו מזה 20 שנה. הם מציעים סידור מיוחד לרצועת עזה ולשארם־אל־שייך, ומעבר חופשי בטיראן ובסואץ. והעיקר: איש אינו דורש מאיתנו לסגת אף משעל אחד של אדמה בטרם ננהל משא־ומתן ישיר עם הערבים, שיסוכם בהסדר שלום מפורט וממשי. האם זה אסון?

כבוד היושב־ראש, באיזו זכות דוחה ממשלת־ישראל את ההצעות האלה? מתי ניתנה לעם ישראל האפשרות להביע את דעתו בעד ונגד תנאי שלום אלה?

מרדכי ביבי: לפני חודשיים.

שלום כהן: האם נשאלו האב והאם אשר בניהם משרתים בתעלת סואץ? האם נשאל אותו חייל עצמו? איש לא הניח לפני העם את ההכרעה הזאת לפני הבחירות.

מנחם ידיד: את התוכנית שלכם שמע הבוחר ונתן דעתו.

שלום כהן: אם יש לכם אומץ לב, החליטו על מישאל־עם. יינתן לעם ישראל להכריע באורח דמוקרטי אם הוא מוכן לשלום כזה או למלחמת־נצח. אדרבא!

שמענו את חבר־הכנסת כרמל, שר לשעבר בישראל וחבר בוועדת החוץ והביטחון, **נץ מדופלם. הוא אמר** מילים שאני מסכים איתן: עלינו ליטול יוזמה לידינו ולהציע תוכנית לשלום. האם הוא באמת מאמין בכך?

האם הוא ושותפיו לקואליציה מאמינים בכך? האם הוא מאמין שהשר עזר וייצמן והשר מנחם בגין יסכימו ליוזמות שלום בכיוון זה? הרי קווי־היסוד של הממשלה מדברים על התנחלות, על סיפוח, שהם הדרך המוחלטת והודאית להמשך המלחמה.

לפני שבוע אמרה הגברת מאיר שאין שום צורך להחליט בין שטחים לשלום. מפני שאף אחד אינו מציע לנו שלום בלי סיפוח שטחים. גישה זו מופרכת, והדבר מוכח על־ידי המשבר שפרץ עכשיו ביחסי ארצות־הברית—ישראל. ממשלת ארצות־הברית רוצה מאיתנו שנצהיר על נכונותנו לוותר על סיפוח שטחים תמורת שלום של ממש. לא לסגת, לא להתחיל לסגת, אלא להצהיר על נ כ ו נ ו ת לסגת תמורת שלום של ממש וביטחון של ממש, שעל תנאיו נסכים ישירות עם הערבים. ומפני שממשלת הגברת מאיר, שקמה זה עתה, בגלל עצם הרכבה אינה מסוגלת להצהיר אף הצהרה תיאורטית כזאת — שאין כל צורך לממש אותה אלא אחרי שהערבים יצהירו במפורש על נכונותם לשלום ולהכרה בישראל — אנו נכנסים למשבר חמור ביותר עם ארצות־הברית.

כבוד היושב־ראש, במשך חודשים טישטשה ממשלה זו את דעת הציבור בהודעות־ארגעה של משרד־החוץ, כאילו הכל שפיר ביחסינו עם ארצות־הברית; איזה נצחון מזהיר היה לגברת מאיר במסע הבחירות שלה בוושינגטון; איך נפל העם האמריקאי כולו לרגלי אבא אבן והריטוריקה הגאונית שלו. והנה, פיתאום — לא דובים ולא יער. ארצות־הברית חוזרת בפומבי על אשר היא אמרה פעמים אין־ספור בשיחות דיפלומטיות.

אין היא יכולה לומר אחרת, מפני שלדעת ממשלת ניכסון כל קו אמריקאי אחר יביא לאובדן סופי של כל האינטרסים האמריקאיים בחלק זה של העולם. וכמו שאמר אחד האישים הבכירים של מימשל הנשיא ניכסון בפה מלא: אם אמריקה תאבד את האינטרסים שלה בעולם הערבי, כי אז לא יהיה לה אינטרס להקריב קורבנות למען קיום ישראל.

מה מציעה הגברת מאיר בנאומה? האם יש מדיניות אלטרנטיבית במקום התלות הנוכחית בארצות־הברית? מנין יבואו אמצעי־הלחימה, מנין יבוא הכסף הדרוש לעצם עמידתנו? ההיסטריה המפוברקת הזאת של „העולם כולו נגדנו"; האחירה המפוברקת הזאת של מצדה שנייה, של תמות נפשי עם פלשתים — או לפחות עם הפלסטינאים — לאן הן מובילות? לשימוש באמצעי לחימה שלא השתמשו בהם עד כה, כדברי סגן ראש־הממשלה לפני שבוע? בנפנוף בסכנה האטומית? לאן זה מוביל? האם זוהי תוכניתה של ממשלת הגברת מאיר?

כבוד היושב־ראש, כאשר התחילה יוזמת ארבע המעצמות הכרזנו מעל דוכן זה: אנו מעדיפים שלום טוב על הסדר רע, אבל אנו מעדיפים הסדר רע על מלחמה טובה. איננו מאושרים מיוזמת המעצמות. אנו מקבלים אותה, מכיוון שהיא מאפשרת לנו תקופה של שלום וביטחון. אולם השלום האמיתי, שאנו מייחלים לו, שאנו יודעים כי הוא אפשרי, הוא השלום הישיר עם העם הפלסטיני, אותו שלום שהגברת מאיר דחתה אותו כבלתי סביר וכבלתי מתקבל על הדעת.

יש אנשים בצמרת המדינה המדברים בקלות ובשלוות־נפש הראויה לקינאה על המלחמה הבאה. איננו שייכים לאנשים אלה. אנו חרדים מפני מלחמה — גם מלחמה שבה ננצח. אנו מאמינים בכוחה של ישראל לעמוד במלחמה, אבל המחיר הוא יקר.

העם רוצה בשלום. זוהי המשימה האחת והיחידה המוטלת על הממשלה. ואם ממשלה זו אינה מסוגלת לכך, בגלל הרכבה, ובגלל האימוביליזם שהרכב זה כופה עליה, יהיה לראש־הממשלה האומץ לפרק אותה על־מנת להקים ממשלה מצומצמת יותר ויעילה, שתכלול את כוחות השלום בישראל.

מלחמת הכסאות

בינתיים - לא זזים!

„נו? תשבו על הריצפה? הבאתם כיסאות מתקפלים? יצטרכו להזיז אתכם בכוח?”

לא היה כמעט איש בכנסת, שלא מצא ל־נכון השב:ע לשאול אחת מן השאלות ה־א:ה. הכוו:ה, כמובן, לתגובת סיעות ה־איפוזיציה הקטנות לתוכנית גח״ל—המערך לדחוף את 18 הח״כים שלהן לפינה המוס־תרת של אולם המליאה.

בתום ישיבתה בשבוע שעבר, נראה היה כי ועדת מקומות הישיבה, בראשותו של ח״כ יוחנן באדר, ניצחה. שהמזימה תתבצע כבר בישיבה הראשונה של השבוע. אך הת־לכדותן של כל הסיעות הקטנות — מאגו־דת־ישראל ועד מק״י — והאזהרה כי חברי סיעות אלה אינם מתכוונים לקבל את הקנו־נייה בשקט, עשו את שלהן: יו״ר הכנסת ראובן ברקת הודיע, כי העניין הוקפא עד לבירור נוסף בוועדת הכנסת. וכך יכלו דיוני השבוע להתנהל בלי שערוריות, כשכל ח״כ יושב במקומו הרגיל.

יוזמת הסיעות הקטנות היכתה הדים גם בקרב המיפלגות הגדולות, שנציגיהן רקמו את הקנונייה.

בישיבת סיעת המערך נמתחה ביקורת קשה על התוכנית. מה עוד, שאין בשינויים המוצעים כדי לשנות את מקומותיו של ה־מערך עצמו, ומדובר רק בהזזת אנשי גח״ל.

ואילו בסיעת גח״ל נמתחה ביקורת על ה־התעסקות בקנונייה כה קטנונית ובלתי־מכו־בדת.

ועדת הכנסת, שהתכנסה לדיון מיוחד ב־נושא, לא הגיעה לכלל סיכום. הרוב, שנר־אה מובטח קודם לכן לביצוע הקנונייה, התפורר. גם תומכים נלהבים של הרעיון שינו את דעתם. באין אפשרות להכריע — נדחתה ההחלטה למועד שטרם נקבע.

בינתיים עומד יו״ר הכנסת לצאת לקונ־גרס סוציאליסטי באירופה. אין להניח שב־העדרו ייקבעו נוהלים העלולים לשבש את עבודתה התקינה של הכנסת.

ואילו ממלא־מקומו, ח״כ המערך יצחק נבון, שהיה בין המתנגדים החריפים לקנו־נייה זו — אין להניח שינהיג סדרים אלה בעת כהונתו בתפקיד הרם.

ומה אחרי ההקפאה הזמנית?

אולי הקפאה מוחלטת, והורדת הקנונייה מסדר־יומו של הבית.

קליטה כן - אזרחות לא

השבוע זכו שתי שאילתות של אורי אבנרי לתשובה. האחת היתה מופנית לשר־הקליטה, השנייה לשר־הפנים, והן עסקו ביחס המדינה אל בניהם של זוגות מעורבים.

■ שאל אבנרי את שר־הקליטה: בעיקבות הדיון שנערך בכנסת, ובו הופנתה קריאה לברית־המועצות לפתוח שעריה על־מנת לאפשר עליית יהודים לישראל — האם גם מי שנולד לבני־זוג מנשואי־תערובת, שהאב הוא יהודי והאם אינה יהודיה, זכאי להליכי קליטה?

תשובת השר שמעון פרס (בהופעתו הראשונה בתפקיד זה): „כן. בנים לזוגות מעורבים זכאים לכל הסיוע הניתן לעולים.”

■ את שר־הפנים שאל אבנרי: האם זכאים בני נישואי־תערובת לזכויות עולים; היינו — קבלת אזרחות ישראלית מכוח חוק השבות? מה נרשם בפרט הלאום בתעודת־הזהות של בן נישואי־תערובת?

תשובת סגן שר־הפנים יוסף גולדשמיד (מפד״ל): „אזרחות אינה מוענקת לפי חוק השבות; אזרחות מוענקת לכל תושבי המדינה על פי חוק האזרחות. לפי חוק האזרחות גם אנשים שחוק השבות איננו חל עליהם רשאים לקבל אזרחות ישראלית... אצל יהודי, בן לנישואי־תערובת, נרשם בפריט לאום יהודי; אצל לא־יהודי, בן לנישואי־תערובת, נרשם הלאום של האב.”

פירוש הדבר: בן של אם יהודיה, העולה עם הוריו ארצה, זוכה למעמד של עולה, בתוקף חוק השבות. מעמד זה מקנה לו זכות־אזרחות אוטומטית. בן של אם נוכרייה, העולה ארצה עם הוריו, אינו זוכה למעמד של עולה בתוקף חוק השבות, באשר אינו יהודי. אם הוא רוצה להתאזרח, עליו להגיש בקשה מיוחדת למשרד־הפנים — ופקידי המפד״ל במשרד יכולים להחליט על פי שיקול־דעתם.

תוספת ג'וקר במקום תוספת יוקר

נמנעתי מן ההצבעה על הצעותיהם של ח״כ מק״י משה סנה וח״כ מפ״ם דוב זכין לדון בהעלאת־המחירים, כדי להשתמש בזכות־ההנמקה ולהסביר את עמדתנו לבעיית השכר ויוקר־המחייה:

„אין ספק שתהיה תוספת שכר. יש להסתדרות מזכיר תקיף, יש הצהרות מכל הצדדים, המסכימות לעקרון של הענקת תו־ספת שכר. ההסתדרות יושבת ומנהלת משא־ומתן על שיעורי העלאת השכר. עם מי היא יושבת? — היא יושבת עם התאחדות בעלי התעשיה, המעסיקה בסך הכל 10% ממ־קבלי־השכר בישראל. וזאת בעוד שההס־תדרות והממשלה מעסיקות 53% ממקבלי־השכר במדינה.

„מה האינטרס של המעביד הגדול ביותר במדינה? אם אין לו ברירה, ישלם תוספת שכר, אבל תוספת מינימלית, כדי לא לפגוע במפעלים שלו עצמו.

„אם כן, תהיה העלאת שכר. אני מניח שתהיה גם הקפאה לשנתיים או שלוש ש־נים — במשך שלוש שנים אלה, אפשר יהיה לשכוח את המושג של תוספת־יוקר. לעומת זאת אני חושש שנצטרך להתרגל ל־רעיון של תוספת ג׳וקר — קלף ששומר בידיו שר האוצר, כדי לבטל את תוצאותיה של כל תוספת יוקר. כוונתי למיסים החד־שים שהוא עומד להטיל. העובדה שדוחים את קביעת מדיניות המיסוי עד גמר תהליך העלאת השכר, ואולי יציבות יחסית במחי־ר ם, מלמדת שיש כוונה לרוקן את תוספת־השכר הזאת מתוכנה.”

★

ומה עם הידועה בציבור?

בישראל קיים חוק שיווי זכויות האשה, אבל נותרו שטחים רבים שבהם נחות מע־מדה ממעמד הגבר. אחת ההפליות הבולטות של האשה לרעה נוגעת לחלקה ברכוש ה־משפחה.

במצב הקיים, רשאית האשה להחזיק רכוש פרטי משלה, בעת גירושין, היא לוקחת את הרכוש הזה עימה. אשר לרכוש המשפחתי, שנצבר תוך כדי תקופת נישואיה — אם לא נרשם מפורשות על שמה, הוא שייך לבעלה.

השבוע הובאה לדיון הצעת־חוק של שר־המשפטים, שנועדה לתקן את המעוות. באופן כללי מכירה הצעת־החוק בעיקרון, שהאשה שותפה גם לרכוש שנצבר תוך כדי תקופת הנישואין; ואם נפרד הזוג, יש לערוך בינה לבין בעלה חשבון מדוייק, ולחלק את ה־רכוש ביניהם באופן שווה.

תמכנו במגמתו הכללית של החוק המוצע. בניתוח מנומק של סעיפי ההצעה, שנכתב בידי אמנון זכרוני, הצבענו על כמה פגמים, אשר רצוי לתקנם — כדי להבטיח הגנה מושלמת לזכויותיה של האשה.

ח״כ אגודת ישראל מנחם פרוש שלל את הצעת־החוק לחלוטין — באשר היא מנוגדת להלכה היהודית. ח״כ המפד״ל טובה סנ־הדראי הסתייגה אף היא מן הנטייה להפקיע מה שנראה לה כעניני אישות מובהקים מ־תחום טיפולה הבלעדי של הרבנות. ח״כים דתיים אחרים, שהתערבו בקריאות־ביניים, הצטרפו להתנגדות שני אלה — בעיקר ל־סעיף אחד בחוק המוצע, בו מדובר על מעמדה של אשה ידועה בציבור.

סעיף זה קובע, כדברי היועץ המשפטי ל־שעבר גדעון האוזנר, ש„אם חנווני נותן סחורה לאשה, מתוך אמונה שהיא אשתו החוקית של מישהו,” שאותו חנווני לא יקו־פח, במיקרה של גירושי אותה אשה, ב־טענה שחובותיה אינם חלים על הידוע־ב־ציבור שלה.

הערתי על כך: „מדוע לצמצם את הוויכוח על מעמד הידועה־בציבור רק למיסגרת סעיף זה? חבר־הכנסת ארזי הסביר כי מספרם הרב־יחסית של זוגות ידועים־בציבור הוא תולדה של נוקשות ההלכה היהודית. מה עושים נגד נוקשות זו? באים להגן על ה־חנווני! ומה יהיה גורלה של האשה, אם בחוק זה יופקעו ממנה זכויות שהוענקו לה בחוק ישראלי אחר? אני מציע ששר המש־פטים יתן דעתו על הבעייה, למרות שקיים קושי בהגדרת פקיעת הנישואין של זוג כזה.”

המיני אסור ליד הכותל

שאילתה

אל: שר־הדתות

מאת: ח״כ שלום כהן

בעל המשמר של יום 30.12.69 נתפרסמה תמונה, שמתחתיה צויין כי פקחי משרד־הדתות העוסקים בשמירה ליד הכותל מספקים לכל אשה הלובשת חצ־אית קצרה והמבקרת ליד הכותל, כיסוי בצורת חצ־אית ארוכה. הנני מבקש לדעת:

1. האם יש אמת בידיעה הנ״ל?

2. אם יש אמת — א. מה ההוראות אשר ניתנו לפקחים בנושא זה, אם בכלל?

ב. עד איזה אורך צריכה להגיע החצאית כדי שיותר לאשה לבקר ליד הכותל ללא לבוש נוסף?

ג. מי סיפק — אם בכלל — לפקחים הנ״ל את צרכי הלבוש המתאימים?

ד. האם פורסמו הוראות ברבים, לפיהן אסור על נשים לבקר ליד הכותל בחצאיות קצרות?

ה. אם פורסמו ברבים הנחיות — מה הן?

ו. האם הלבוש הנוסף מוגש לנשים על־ידי פקחיות או פקחים גברים?

●

אני מניח שבעוד כמה שבועות יתפנה שר־הדתות להשיב מעל דוכן הכנסת לשאילתה זו. אבל לא לכל סעיפיה: כי יו״ר הכנסת, העובר על כל שאילתה ומאשר אותה לפני שהיא מוגשת לשר האחראי, החליט לפסול את הסעיפים ב—ד ת—ו.

התמונה מ„על המשמר” ■

מעבדות-
לחרות...

טוס בארקיע

לאילת ולשרם-א-שייח!

ארקיע

קוי תעופה בישראל בע'מ.

תמרורים

נחוג • יום־הולדתו ה־76 של מנהיג סין **מאו טסה־טונג.**

נולד • למפיץ הסרטים **דויד שיף** בן בכור.

התארסו • **כריסטינה אונאסיס,** בתו בת ה־19 של אריסטוטל אונאסיס, והאמריקאי ממוצא יווני **פיטר ג'ורג' לאנדריס** (23), בנו של איל ספנות יווני. הנישואין ייערכו לאחר שיחרורו של גולאנדריס מן הצבא האמריקאי, בו הוא משרת עתה.

נישאה • בגיל 21, **פרודנס־אן פארו,** אחותה של השחקנית ואשתו לשעבר של פרנק סינטרה מיאה פארו, ל־**אלברט ברנס,** מורה לפילוסופיה, בן 26.

עומדים להתגרש • אחרי שמונה שנות נשואין, שחקן הקולנוע **רקס האריסון** ואשתו השחקנית **רחל רוברטס.** רחל היא אשתו הרביעית של רקס, שהיה נשוי בעבר, בין השאר, לקיי קנדל שנפטרה מסרטן ולשחקנית לילי פלמר.

נבחר • ליו"ר אגודת העיתונאים בירושלים, **דניאל בלוך** (28), הכתב הפרלמנטרי של היומון דבר.

דני בלוך

נבחרו • על־ידי מבקרי הקולנוע של ניו־יורק, לבמאי השנה היווני **קוסטה גאווראס,** עבור סרטו Z; כשחקן השנה **ג'והן ווייט,** על מישחקו בסרט קאבוי של חצות; ולשחקנית השנה **ג'יין פונדה** על מישחקה בסרט הם יורים בסוסים, האין זאת?

הוענק • בלונדון, על־ידי המלכה הבריטית, לרגל השנה החדשה, לעורך הג'ואיש כרוניקל **ויליאם פראנקל,** התואר מפקד הקיסרות הבריטית. פראנקל הוא אחד מ־700 האישים שזכו בתואר זה השנה.

נהרג • בתאונת־דרכים בכביש ה־חוף, מול חבצלת השרון, סגן־אלוף **זהר קלמן** (44).

נפטר • בתל־אביב, בגיל 59, מי שהיה המנהל הכללי של גמול, החברה ההסתדרותית המרכזת את כספי קרנות הפנסיה ואחד המנהלים של מיפעלי טקסטיל בקיסריה — ד"ר **שלמה רעיף.**

רעיף

נפטר • בירושלים, בגיל 61, מי שהיה מנהל בית הספר לרוקחות של האוניברסיטה העברית — ד"ר **אברהם קלמוס.**

נפטרה • בירושלים, חודשיים לפני מלאות לה 90, **אולגה שץ,** אלמנתו של פרופסור בוריס שץ, מייסד בית־הספר לאומנות בצלאל. ילידת רוסיה, עלתה לארץ ב־1910 ובראשית דרכה היתה מורה בגימנסיה הרצליה בתל־אביב. היתה מבקרת אמנות והוכתרה לפני זמן קצר בתואר יקירת ירושלים.

האם מותר להשתין בישראל על הדגל האמריקאי?

אגמון: ,,זה עניין של נוזלים, לא עניין של שפה!"

האהבות של סטלה

■ הדו־קרב המילולי בין ה־אמרגנים **גיורא גודיק** ו־**יעקב אגמון**, הגיע לשיא חדש השבוע, הפעם על גלי האתר. היה זה אחרי שגודיק, שבזמנו הצהיר כי הוא מתכוון להפיק בישראל את המחזמר שיער, חזר בו מכוונתו זו. ה־פרסומאי שלו, **אריה גלי־בלום**, הפיץ הודעה לעתונות בה נאמר בין השאר כי גודיק לא יפיק את שיער כיון שנראה לו כי לא ניתן להציג את ה־מחזמר בארץ בעברית וכי ה־קהל הישראלי לא יבין כיצד משתינים בהצגה על הדגל ה־אמריקאי. הכדור עבר לאגמון, השוקל עתה כיצד להפיק את שיער בישראל. כשרואיין הש־בוע ברדיו, הגיב אגמון על הו־דעתו של גלבלום: „עוד שלו־שה נאומים של שר־החוץ האמ־ריקאי, **ויליאם רוג'רס**, ולא רק שיבינו בישראל איך מש־תינים על הדגל האמריקאי אלא שיצטרפו לזה. חוץ מזה, אם מישהו הוא בעד זה שישתינו בגירסה האנגלית למה אינו ב־עד זה שישתינו בגירסה העב־רית? זה ענין של נוזלים ולא ענין של שפה." המראיין, **אהוד מנור**, היה נבוך נוכח דבריו של אגמון, אך לא היה

לאחר מספר שאלות ענייניות שאל המאזין כיצד אפשר לה־עביר את הצמח ממקום למקום מבלי שהוא יינזק? מגישת ה־תוכנית, **זוהר אוריין**, שא־לה אותו לאן הוא רוצה להע־ביר את הצמח? „לתחת שלי!" השיב השואל כשתשובתו נש־מעת באלפי בתים בישראל.

■ בתוכנית אחרת, אוהב לא אוהב של גלי צה"ל, רואיי־נה מפקדת החן אל"מ **סטלה לוי**. שם גילתה כי על מוסי־קת הקצב היא שמעה פעם רא־שונה מהנהג שלה וכי הסרט האחרון אותו ראתה היה ד"ר ז'יבאגו — לפני כשנתיים — בגלל חוסר זמן. גם באופרה הישראלית ביקרה המפקדת. ב־לה בואם של **פוצ'יני**: „עד אז לא ידעתי שקיימת אופרה בארץ," סיפרה. על הטלוויזיה יש לה דיעה חיובית, ואף־על־פי שאין לה עדיין מכשיר, היא תקנה. דיסקוטקים? „שמעתי עליהם וזה בכלל לא דבר שלי־לי. אומנם עדיין לא הייתי ב־דיסקוטק, אבל אני מצפה שיז־מינו אותי," הוסיפה.

בעיית ההומוסכסואלים

■ על דוכן הנואמים בכנ־סת עמד ח"כ המערך **מרדכי**

אסתר הרדיין, הגיעה לחופ־שת־מולדת. כמובן שהשאלה ה־עיקרית ששאלו אותה היתה „איך היה בתערוכת הפורנו־גרפיה?" „בתע־וכה לא הייתי," סיפרה אסתר השבוע, „אבל אין גם צורך לבקר בתערוכה ממי־לא כל הרחובות בדנמרק מל־אים באותם דברים שהופיעו ב־תערוכה." ועוד סיפרה השג־רירה, כי לדברי שר המשפטים הדני, הפשיעה המינית בדנמרק קטנה מאז שהותרו ההגבלות.

■ **לעזר וייצמן** נמאס כנראה מהקרנבל שנערך סביב בחירתו לשר־התחבורה. אחרת לא מובן מדוע טילפנו ממש־רדו לצלמי העיתונות וביקשו מהם לא לצלם בעת ביקורו של השר בשדה התעופה לוד „כדי שיוכל לעבוד בשקט."

■ התעניינות בלתי־רגילה גילה השבוע הקהל בערב ה־ראיונות של **שמואל שי**. הסיבה: הומוסקסואליזם. כי ה־נושא המרכזי של הערב היתה ההצגה הנערים שבחבורה, ה־דנה באחד הומו, שחבריו עור־כים לו יום־הולדת. תחילה הע־לה שי לבמה את במאי ההצגה

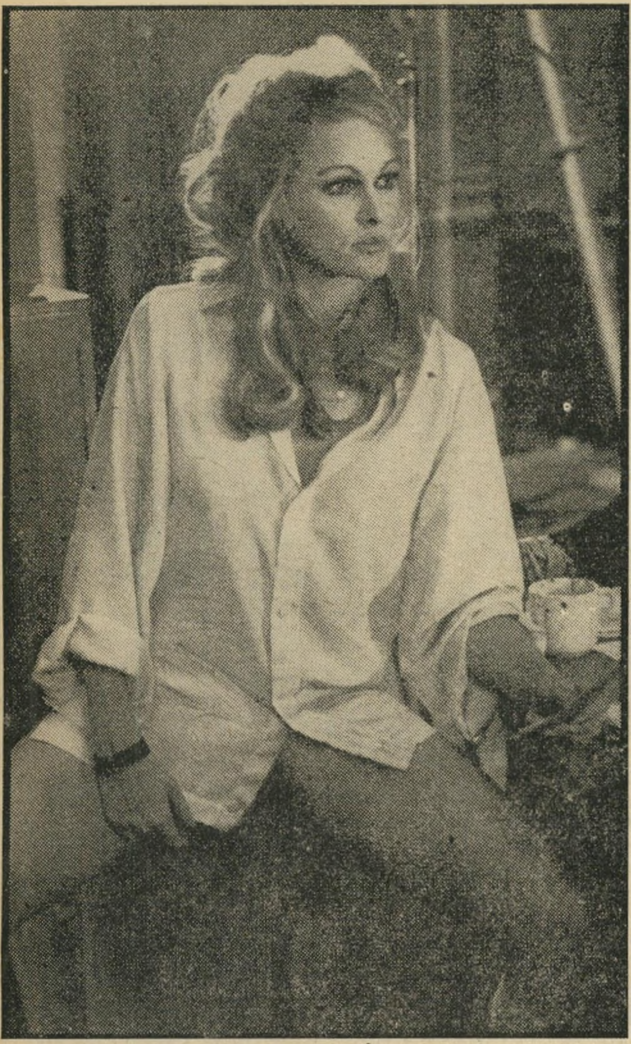

אורסולה אנדרס שנפרדה לאחרונה ממאה־בה האחרון, שחקן הקולנוע הצרפתי ז'אן פול בלמונדו, לא למדה לקח. השחקנית השווייצית בת ה־33, חזרה ואמרה אחרי פרידתה מבלמונדו בדיוק מה שאמרה אחרי שנפרדה לפני מיספר שנים משחקן קולנוע אחר, ג'ון דרק: ,,אני עדיין לא מספיק מבוגרת לנשואין. חוץ מזה עדיין לא מצאתי את הגבר המתאים." והיא ממשיכה לחפש גבר מתאים.

לים בארץ מחזה על הנושא שלא מתייחס להומואים כאל משוגעים!"

■ באותו ערב דיבר גם קצין המבחן **שלמה בן־אמנון**, שניהל בעבר מוסד סגור לילדים. את התנגדותו לחוק המ־טיל מאסר על הומוסקסואלים, הביע בן־אמנון במשל: „להכ־ניס הומו למאסר בבתי־הסוהר שלנו, זה כמו להכניס אלכוהו־ליסט לייקבי ראשון."

■ ההצגה שעדיין לא קיבלה את אישורה של הצנזורה, תוע־לה גם בלי אישור, כדברי ה־מפיק **יעקב אגמון**, שיצא באותו ערב בשצף נגד חברי ועדת הצנזורה: „אם היינו מטי־לים על הוועדה הזאת את ה־הסברה בחו"ל, היינו יכולים לעשות מסיבת־סיום של המדי־נה. הם אנשים מוגבלים וצרי־אופק!"

■ בשנים האחרונות היתה **ליאורה חכמי** הסולנית של להקת הבלט של **חסיה לוי**. לפני כמה שבועות חל פירוד בין השתיים וליאורה מתכוננת להקים להקה משלה.

■ **ליוסף (ג'וזף) פרני־קל**, דובר אגודת בת שבע בת דור לאמנות המחול, הזדמן ב־יום השישי האחרון להציל חיי־אדם. בשעה ארבע לפנות־בוקר, כאשר נסע במכוניתו באחד מ־כבישי הרצליה הבחין לפתע ב־ווילים הפוך. „ברגע הראשון הייתי סבור שאירעה כאן תאו־נה לפני כמה שעות והנוסעים הסתלקו," סיפר ג'וזף. „בכל זאת עצרתי ונגשתי לראות מה קורה שם." התברר שמתחת ל־מכונית שכב חייל פצוע קשה. במאמץ רב עלה בידי ג'וזף לח־לץ את הפצוע. הוא השכיב אותו במכוניתו ודהר אל בית־החולים. „טוב שהגעת בזמן," אמרו הרופאים, לאחר שהפצוע קיבל עירוי־דם וניצל ממוות.

■ מה היה קורא בישראל לוא, למשל, היה שר־החוץ, **אבא אבן**, מנהל משפט גי־רושין נגד אשתו? קרוב לודאי שהענין היה מוכרז כסוד בט־חוני והיו משתדלים להעלים אותו מעיני הציבור. בגרמניה, לעומת זאת, עומד להיפתח ב־13 בינואר משפט גירושין פומבי, כשתובעת בו היא **אנהמריה שילר** והנתבע אינו אלא **קארל שילר**, 59, שר הכל־כלה של גרמניה המערבית.

■ תקלה משעשעת אירעה השבוע לסגן נשיא ארצות־הברית, **ספירו אגניו**, בעת ביקורו בפיליפינים. בנמל ה־תעופה קיבלו את פניו שרי ממ־שלת הפיליפינים. אגניו גבה־הקומה נשא נאום מעל דוכן, כשהשרים יושבים מאחוריו. ב־תום נאומו התישב אגניו על הכסא שמאחוריו, מבלי להפנות את ראשו. על הכסא ישב כבר שר־החוץ הפיליפיני נמוך הקו־מה ואגניו התישב על ברכיו.

רודולף הס מי ש־היה סגנו של היטלר וטס ב־10 למאי 1941 לבריטניה לבדו כדי להציע לברי־טים כניעה, מנהל עתה מאבק לשיחרורו, בהגי־עו לגיל 85. הס הוא אח־רון האסירים היושב עד־יין בכלא שפנדאו, שם נחבשו המנהיגים הנא־ציים. על שמירתו מופק־דים 40 שומרים והיא עולה מיליון מארק בש־נה. התמונה למעלה היא אחת הבודדות בהן צולם הס לאחרונה בכילאו.

היי קילוס ואת הפסיכולוג **אוריאל עקביה**. הסביר עק־ביה: „אדם הופך להומו בגיל צעיר, בלי שהוא יודע מכך ב־התחלה. בדרך כלל אשמה בכך האם שהיא לא נעימה, תוקפ־נית וגסה." „האם ניתן לרפא הומו?" התעניין שי. „בתיאור־יה, כן, אבל בתנאי שהוא יר־צה להשתנות," הסביר הפסיכו־לוג. להיי קילוס, שלא שולט היטב בעברית, נדמה היה ש־הפסיכולוג מגנה את ההומוסכ־סואלים. הוא יצא להגן עליהם בתוקף: „הבעייה היא של ה־חברה! לא של ההומואים! וזה דבר טוב שבפעם הראשונה מע־

סופיה לורן שהודיעה לא מכבר כי נכנסה שוב להריון, אחרי שרק לפני 13 חודש ילדה את בנה הבכור אחרי תקופת עקרות ממושכת, הכריזה השבוע: ,,עכשיו אני מוכרחה ללדת בת!" בראיון עיתונאי — אמרה סופיה: ,,הבן שלי הוא השמחה היחידה בחיי. חיכיתי לו זמן כה רב. הוא הקהל שלי והנצחון שלי." בנושא אחר אמרה סופיה: ,,אני בעד המשפחה ונגד הכנסת מוסד הגירושין ב־איטליה," וזאת אחרי שבעלה, המפיק קארלו פונטי, נאבק שנים רבות כדי לקבל גט מאשתו הראשונה.

בידו למנוע את שידור הדברים. הם נאמרו בשידור חי.

■ תקלה נוספת בשידור חי אירעה בתוכנית לעקרת הבית ביום הרביעי האחרון. בתוכנית השתתף מומחה לחקלאות ולעצי־צים והמאזינים התבקשו לש־אול אותו שאלות דרך הטלפון. אחד המטלפנים, בעל מיבטא יקיי, שאל על דרך הטיפול ב־צמח הפילהדנדרום באקלים־ים.

עופר, וקרא במהירות־הבזק כל מיני הצעות לשנות את ה־מכס על פריטי־יבוא שונים. כל זה, במיסגרת מדיניות החשיפה של האוצר. ח"כ הליבראלים ה־עצמאיים **גדעון האוזנר**, ש־הקשיב לרשימה הארוכה של מוצרים חשופים, העיר: „חוש־פים כאן כל שאנו לא מעוניינים לראות: חביות, שעונים..."

■ שגרירת ישראל בדנמרק,

תעריפון המנויים של העולם הזה

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	58	30
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35

דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר

● לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
● לארצות־הברית ולקנדה	110	57
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72
● למקסיקו, פנמה	150	77
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
● לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90

NATIONAL (I.B.M.)
בירושלים:

כתיבה במכונה — חודש!
קורספונדנציה, קצרנות פנקסנות:

ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18, ירושלים

חשוב לשחקנים ולדוגמניות
אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג'ז
הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי**, בוגר אולפני־מחול בניו־יורק וב־לונדון, יקנה לך תוך חודשים ספו־רים כושר־תנועה־ומיקצב.
קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)
פרטים: טל. 24 74 70 (8.00—10.00 לפנה"צ; 17.00—20.00 בערב).

מכתבים

■ **ד"ש מחו"ל**

כל הכבוד לעבודתכם.
ידידי ואני עוקבים אחר מעשיכם מחו"ל. אנו נופשים זמנית באוויר משוחרר מכ־פייה דתית.

שלמה ארנון, לוס־אנג'לס

מכתב השבוע

■ **זעקת האחות**

משה דיין מדבר בשלווה פילוסו־פית ממש על המלחמה הבאה. ובכן, אני חוששת, ומייחלת לכך שלא תפרוץ מלחמה, ושלום ישרור ב־ארצנו (האמינו לי, רק בגלל זאת הצבעתי עבור העולם הזה — כוח חדש).

אחי הגדול דני ז"ל נהרג במלח־מת ששת־הימים; ידיד טוב שלי נפצע קשה ומת לפני כשלושה ש־בועות ואנו עדיין המומים!

לחברי החייל, חיים, אני כה חו־ששת. אינכם יכולים לשער מה מחולל המצב הקיים

ו י אני אחוזת חיל ורעדה, ומייחלת לרגע שיבוא ואראנו לידי בריא ושלם.

לא הייתי רוצה שתפרוץ מלחמה בה אני עלולה לאבד את חברי, ש־אותו אני כל־כך אוהבת. נוסף לכך יש לי עוד אח (הוא אחי התאום אורי), שמשרת בצה"ל זה כשלושה חודשים. לא הייתי רוצה שייהרג כמו שאחינו דני ז"ל.

איך אפשר להסביר ולהבהיר ל־ראשי האומה המטומטמים האלה ש־מוכרחים לעשות משהו, כיוון של־„אנשים הקטנים" (שבזכותם הם מושלים) נמאס המצב ואנו מצפים לשלום ולהפסקת „המלחמה שלאחר המלחמה".

אתן דוגמה קטנה: נכנסתי למכו־לת לקנות לחם, חלב ועיתון. בחנות דיברו המוכרת וקונה. אמרה המו־כרת: „שמעתי שגם היום מתו שי־שה חיילים. מי יודע, אולי תהיה מלחמה?"

עיניה של הקונה מלאו דמעות: „רק לא מלחמה. יש לי שני בנים בצבא, ועוד שלושה משרתים מדי פעם במילואים," הוסיפה.

אינני מבינה את משה דיין, עם כל הכבוד לו, המדבר בשלווה כזו על המלחמה הבאה. האם לא אין בן (אסף דיין)? הרי עליו להרגיש את אשר מרגישים כל ההורים שיש להם בנים בצבא.

א. ר., תל־אביב

■ **מכונית השר לא לקחה טרמפיסטים**

ביום ג' ה־30.12.69, בשעה 16.20 אחה"צ, ביציאה מירושלים ליד תחנת הטרמפים ל־חיילים, עברה מכו־נית של שר, שמס־פרה הוא 112. חוץ מן הנהג לא היה ב־מכונית אף אחד. לחיילים שביקשו טרמפ סימן הנהג כאילו הוא נשאר בעיר.

וקסלר

עקבתי אחרי המ־כונית עד הרבה מ־חוץ לירושלים, ל־כיוון תל־אביב, והוא המשיך לנסוע ריק. נשאלת השאלה: אם במכוניות של שרים לא לוקחים טרמ־פיסטים, מה צריכים לעשות סתם נהגים?

נחמן וקסלר, חיפה

● לקחת, כמובן. לא דוגמה, חיילים.

■ יוסף

איש עזה

המתואר הוא מעשה שהיה ואני הייתי מעורב בו אישית:

קבוצה של מדריכים חקלאיים ישראליים ניסתה להסביר פעולות לא מסובכות למספר פועלים ערבים מעזה שעבדו ביריחו.

ההסבר ניתן בערבית עילגת שנעזרה בהבעות פנים ותנועות ידיים כשכל אחד מן המסבירים מנצל את מיטב יכולת המימיקה שלו.

הפועלים ניהמו כל הזמן מילות אישור והבנה בעוד שהיה ברור כי אינם מבינים כמעט דבר.

„שלום עליכם! יש מזג אויר טוב היום!" הפתיע קול מאחור. ההפתעה נתגברה כשהתברר כי הדובר הינו פועל מאובק ובלוי בגדים שעבד כל הזמן בסמוך, הוא ניגש והסביר לפועלים בקצרה את הנדרש מהם — בשפתם, ההינהונים שלהם הפכו למילות אישור ברורות.

אחרי שעקבו אחריו המדריכים הישראליים בפנים תמהות ופיות פעורים החל מטר השאלות תוך חיוכים וטפיחות על הכתף: „מאיפה אתה יודע?" „היכן למדת?" „כל כך מהר?" „מתי?"...

..."אני, אני מעל־יד באר־טוביה" — הוא ציינן את ההתלהבות, ב־48 ברחנו לעזה...

אהה!!!

„הייתי יכול לעבוד אצל יהודים ב־20. לירות ליום ולא כאן בשש לירות ליום אבל, אתם יודעים, בלילה הם באים, לא דופקים על הדלת, נכנסים, שואלים שאלות... ביום היהודים בשלטון, בלילה הם בשלטון..."

„בלי פוליטיקה!" — הציע מישהו.

„מה שמך?" — נשאלה השאלה.

„יוסף, יוסף שמי!" הוא השיב.

„יוסוף"!!! — החזיר אותו מישהו למקומו.

מרדכי עוזרד, אשדוד

■ תחרות

הצילומים

מה דעתכם על העבודה המשותפת שלנו?

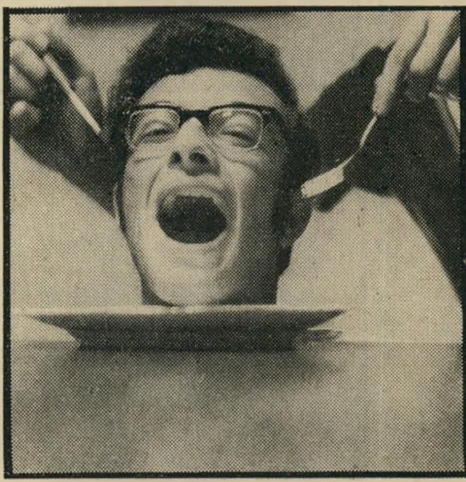

תמונת השבוע

ומה דעתכם על הכותרת בתיאבון?

זהר שטיין ושלומי רביקוביץ, תל־אביב

● חיובית. לכן זוכים הקוראים שטיין ורביקוביץ מרחוב בר־כוכבא 31 בתל־אביב, בפרס של —.10 ל"י.

■ אל יזלזלו

המפלגות הגדולות...

עקבנו בדריכות כיצד המפלגות הגדולות מנסות בצורה מכוערת ואכזרית לנפות את סיעת העולם הזה — כוח חדש מההסתדרות.

אל יזלזלו המפלגות הגדולות באלפי הבוחרים אשר הצביעו לתנועה זו בבחירות להסתדרות, מפני שרבים מאלה אשר לא הצביעו, סיבתם היתה כי מספיק לתנועה זו הכוח הנוכחי כדי להעלות לאור את השחיתות.

אך אם קולות אלו לא מספיקים, יווכחו המפלגות הגדולות בעוד ארבע שנים כיצד מכפילה שוב תנועת העולם הזה את כוחה

(המשך בעמוד 10)

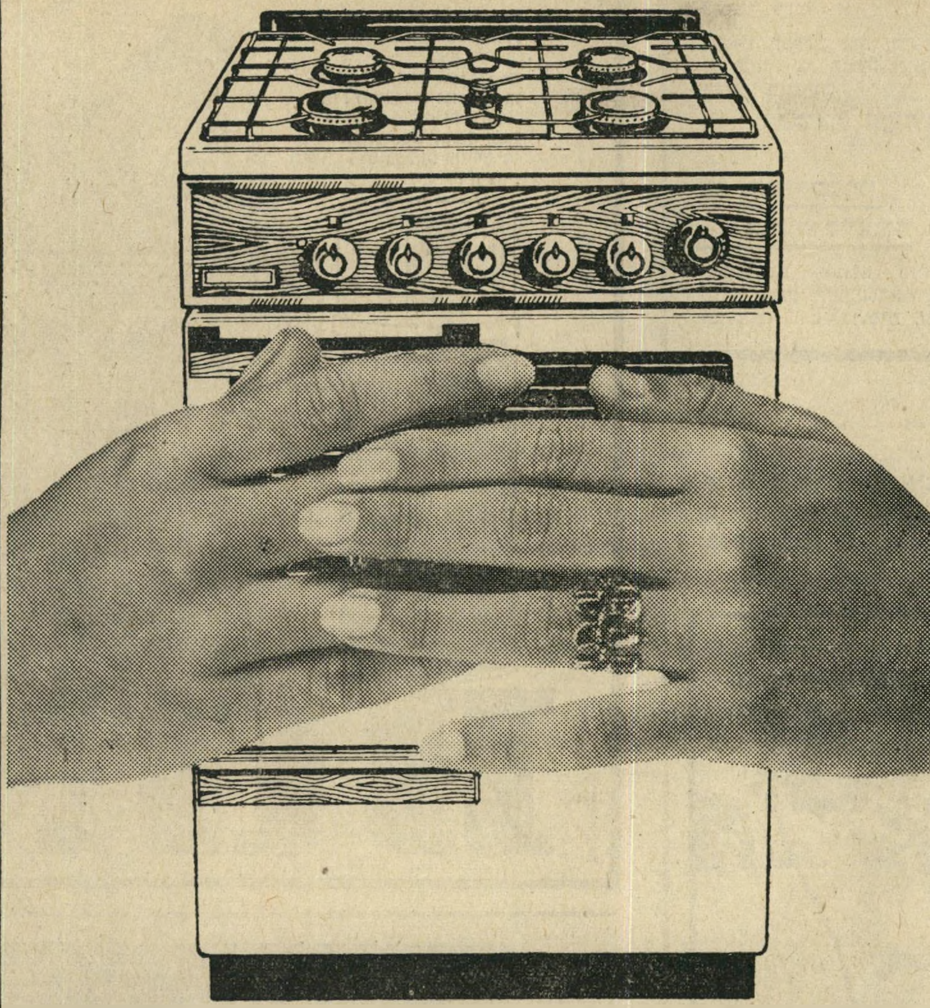

נחשי איזה תנור זה?

נחשי, נחשי — וודאי תמצאי בנקל! וסימן ההיכר? צורתו הנאה לפי מיטב העצוב המודרני, ומירב השכלולים שהוא נתברך בהם.
כן, זהו תנור „פזגז" מובחר — תאווה לעיני כל עקרת בית היכולה להכין בעזרתו ליקיריה מטעמי מלכים — מעדנים מגרי חיך לכל אנין טעם...
תנור המפאר כל מטבח — התנור שלך.

איכות מעולה, שירות יעיל ואספקה דייקנית מוכיחים כי

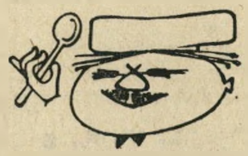

על PAZGAS פזגז יכולים לסמוך!

בינג-ליניאל

הנהלת חשבונות

למד במכון

לביא

בעזרת ספרי

לביא

✶ קורס בוקר מזורז
✶ קורס ערב רגיל
✶ הכנה לסוגים 1, 1+2

הפתיחה: 8.1.70

תל־אביב, רחוב סמולנסקין 7, מפנת בן־יהודה 90.

רמת־גן, שדרות הילד 21, על־יד קולנוע „אורדע".

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

צלומי־פספורט

בין־רגע!!!

הצטלם — שלם — ודא עם צלומי־פספורט מצוינים והכל תוך פחות מחמש דקות!

העתקת־מסמכים בו במקום!!

מהירות — איכות — סודיות!

פוטו ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 31

SONY

רשמי קול · טלוויזיות · טרנזיסטורים

מערכות סטראופוניות

תמנוי

קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בהקדם.

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

ואפילו למעלה מזה. בין אלה אשר יגדילו את כוחה של תנועה זו נהיה גם אנו ועוד רבים מחברינו.

קבוצת צעירים וסטודנטים,
באר־שבע

הגה בטחון ב„פולקסוואגן"

כתבתכם (העולם הזה 1686) מכילה טעות גסה: לפולקסוואגן יש „הגה נשבר (מתקפל)" גם בדגמים המיוצאים לארה"ב וגם בדגמים המיובאים לארץ, הגה כזה הוא סטנדרט כבר שנתיים. אבזרי הבטיחות הרבים הם שעשו את הפולקסוואגן למכונית המיוצאת ביותר בארה"ב (600,000 יח' ב־שנה) ולנמכרת ביותר בארץ!

אילו היה כתבכם טורח מעט היה מגלה שאין עוד מכונית בארץ, בסדר גודל של הפולקסוואגן המכילה אביזרי בטיחות כה רבים: הגה בטחון, מערכת מעצורים כפולה, מעצורי דיסקית קדמיים, כפתורי הפעלה ולוח שעונים מרופדים היטב, מתלה נפרד לגלגלים, מכסה תחתון והגלגלים ה־גדולים ביותר.

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ

● העולם הזה מצטער על שירבוב שם **פולקסוואגן** לרשימת המכוניות שהגה הבטחון אינו נכלל בהן, שמח לשמוע שמיתקן זה הפך סטנדרטי בייצור של חברה זו, ב־דגמי שנות '69 ו־'70.

הנדון: גולדה

כקוראה ותיקה של שבועונכם וכתומכת נלהבת בקו הפוליטי שלכם וכמורה צעירה, אני נדחפת לכתוב לכם שורות אלה:

מדוע אתם חייבים להתקיף את גולדה גם כשהיא נוהגת נכון? התקפתם אותה על שסילפה את דברי אורי אבנרי בכנסת בקשר לשדר לנשיא ניכסון: דברים כדור־בנות. נאום אבנרי בנדון ישמש ת ע ו ד ה ה י ס ט ו ר י ת ואילו השדר שלה יירד לפחי האשפה של ההיסטוריה וישמש אות־קלון!

אך מה הפגם כשהיא מונעת עלייתו בקאריירה של אישיות בכירה וזה על־מנת להחזירו לחיק משפחתו וילדיו? (גולדה וה־פילגש, העולם הזה 1685).

אתם מכנים אותה לשם גנאי „גננת", וכי זהו תואר גנאי? הלוואי וגננות ומורות יעמדו בראש ממשלות, והלוואי ולא ישכחו שהן כאלה, ואז יזכרו לחמול על הנטע הרך ולמנוע את היגדעו במלחמות.

שולמית שטיינגיב, בת־ים

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

תן כותרת

שלח כותרת מתאימה לתמונה זו. לשולחי 3 הכותרות המוצלחות ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח על גבי גלויות בלבד לת. ד. 136, תל־אביב, ולציין על הגלוייה: „תן כותרת". המועד האחרון למשלוח הכותרות הוא 13.1.70.

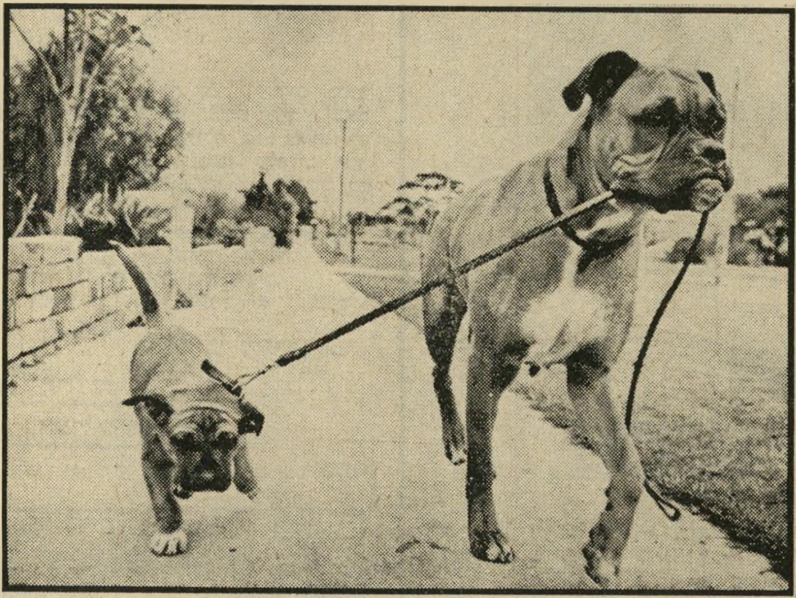

הכותרות שזכו

מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה משמאל, שפורסמה בגליון העולם הזה 1684, נבחרו הוכתרות הבאות:

● **„איזהו גבר? הכובש את יצרו?"**, נפתלי לביא, כרכור.

● **„בקר עשה את שלו, בקר יכול ללכת!"**, מ. גבאי, מושב זרעית, הגליל המערבי.

● **„סידרו אותי! עכשיו יש שביתה של אירגון פועלי־הנייר"**, דב לוקס, העליה 19, בת־גלים, חיפה.

● **אהרון בקר: „אחרי — המבול"**, שריף מויינא, כפר פקיעין.

פרסי הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

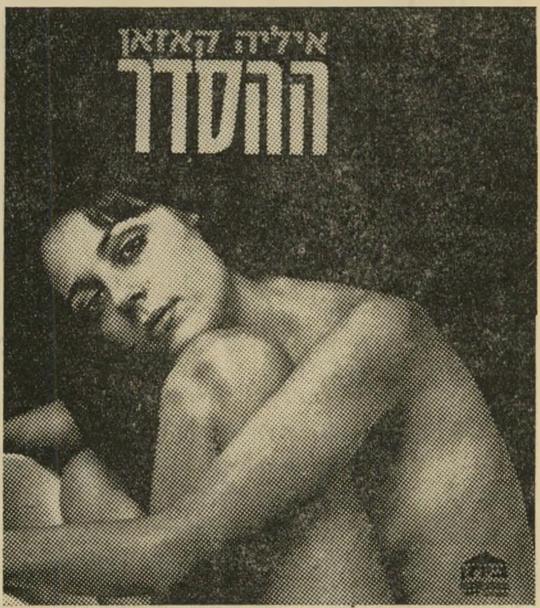

„א ז ה ר ה! ,ההסדר' הינו ספר טעון חומר-נפץ. באם אתה מעל גיל ארבעים, והינך נכלל בקבוצה המכונה על-ידי המחבר כ,דור המוכשרים', עשוייה הקריאה בספר לשגר צמרמורות הזדהות במורד עמוד השדרה שלך. בעצם, אדוני הקורא, לא משנה מי אתה, הקריאה בספר ודאי שתגרום לך לפקפק בשגרת ימיך ולילותיך, ואולי אף תשנה את סגנון חייך בכלל" — **לייף**

ומה דעתם של שני סופרים גדולים?

„זהו ספר גדול. כשאתה נוגע בו כאילו נגעת באדם". — **הנרי מילר**

„יצירה יוצאת מן הכלל ומסמך אנושי יחיד במינו הכתוב באופן מזהיר". — **טנסי וויליאמס**

מחיר מיוחד לחודש ההופעה — **10.80** ל"י במקום —.**12** ל"י.

הפצה ראשית: י. מרגליות

הזמנות בדואר בצירוף שיק/המחאת־דואר: „ביתן" הוצאה לאור, ת.ד. 2554, ת"א

מזכירה ללא שפעת! וללא שבת

כמובן — **המזכירה האוטומטית** העונה לשיחות הטלפון שלך 24 שעות ביממה.

- ★ מכשירי ביקורת שיחות
- ★ מגבירי טלפון

רדיו דוקטור, רחוב שלום עליכם 18, תל־אביב, טלפון 244118

על מחלת הסכיזופרניה של המדיניות הכלכלית הישראלית

ישראל - והשוק האירופי המשותף

כשלון מוצג "כהישג"

לפני כחודש ימים נסעה חבורה מכובדת — כ־15 פקידי־ממשלה בכירים מכל המשרדים הכלכליים — לבלגיה, על־מנת לנהל משא־ומתן עם שילטונות השוק המשותף. היעד — קבלתה של ישראל כחברה ניספחת לשוק. המשא־והמתן נמשך בדיוק יום וחצי. העיתונות הישראלית דיווחה בנאמנות, שהוא „התקדם יפה" ושיימשך. העיתונות בחוץ־לארץ לא דיווחה כלל על משא־ומתן זה. שם אין זה כל־כך מעניין במה עוסקים מיספר עובדים זוטרים של מנגנון הענק של השוק בבריסל. כעבור פחות משבוע חזרו 15 הפקידים ארצה.

עשרה מהם טסו כעבור שבועיים שנית לבריסל. הפעם נמשך „המשא־והמתן" בערך יום עבודה אחד — כולל שתיית קפה וארוחת־צהריים צנועה. שוב פורסם כאן, כי השיחות מתקדמות יפה, ושהן תימשכנה. כל יתר הפרטים של משא־ומתן זה, עם אחת מלקוחותיה העיקריים של ישראל, ועם אחד מספקיה הראשיים, נשארו סוד כמוס.

ליצואנים, החייבים סוף־סוף לכלכל את ענייניהם זמן ניכר מראש, אסור היה לדעת איזה ממוצריהם ייהנו מהקלות מכס. ליבואנים (כ־30% מהיבוא שלנו ב־1969 בא מהשוק המשותף) אסור היה לדעת באלו תנאים ייבאו את סחורותיהם ב־1970.

הסיבה לסודיות זו מצערת מאוד: מכיוון שלסוכנים הנוסעים של משרדי הממשלה לא היה בכלל מה לדווח, החליטו להליט את הכל במעטה של סוד מדיני חשוב. „העולם הזה" מדווח לך, בהסתמך על מקורותיו הבילעדיים בחו"ל, למה עלה המשא־והמתן עם השוק על שירטון.

★ ★ ★

חלום ישראל האירופית

השוק הוא אחד משני האיגודים הגדולים של מדינות אירופה. הוא מקיף את גרמניה המערבית, צרפת, איטליה ואת ארצות בנלוקס (בלגיה, הולנד ולוקסמבורג הזעירה). האיגוד השני — „איגוד הסחר החופשי האירופי," המקיף מלבד אנגליה בעיקר את הארצות הסקנדינביות, הוא הרבה פחות מאורגן.

השוק חיסל לא רק את מרבית הגבלות הסחר והתנועה של הון ושל עובדים בין חבריו, אלא גם קבע מישטר אחיד של מכסים כלפי חוץ ושל מיסים כלפי פנים. כוונת השוק גם להגיע, בבוא הזמן, למטבע אחיד ולאיחוד מדיני מרחיק־לכת. צעדים אלה עוכבו על־ידי דה־גול — אך אין ספק שהם יוגשמו בעתיד.

תיאורטית פתוח השוק, המורכב כיום משש מדינות, להצטרפות של ארצות אחרות. מעשית נעשה הדבר קשה יותר עם התקדמות האיחוד בין חלקיו. מדינה חדשה בשוק היתה צריכה להסתגל במהירות רבה למצב שהתפתח אצל הוותיקות תוך עשר שנים — והדבר כימעט בלתי־אפשרי במשק מודרני מורכב. לכן מאפשרים למדינות, שמדינות השוק מסכימות להצטרפותן בעתיד הנראה לעין ל„היספח" — דהיינו ליהנות מחלק מן היתרונות של ההשתייכות המלאה, מבלי שהדבר מחייב אותן מייד להנהיג את מישטר המכסים והמיסוי הנהוג בשוק.

למדינות כאלה אין, כמובן, שום קול במועצת השוק. הן מתקבלות רק, אם אכן השוק משוכנע כי הן מסוגלות להנהיג את השינויים הדרושים בכלכלתן כדי להידמות למדינות הוותיקות.

ישראל, שמדיניות ממשלתה והאיבה הערבית סגרו לפניה את מרבית המרחב השמי, זקוקה למרחב הכלכלי שהשתייכות כלשהי לשוק האירופי המשותף יכולה להבטיח. כיום זורם, כאמור, 27% מן היצוא הישראלי לארצות השוק. שיווק חופשי של תוצרת ישראל, שיש לה לעת עתה עוד יתרון של כוח־עבודה זול יחסית, בארצות השוק, יכול היה להשתית את כלכלת הארץ על יסודות בריאים.

שתיים מארצות השוק החשובות — גרמניה המערבית והולנד — הן מידידותיה הטובות של ישראל (כל אחת וטעמה עימה). איטליה אינה מתנגדת, בדרך כלל, למישאלות ישראליות, אלא אם הן נוגעות ליצוא פרי ההדר (ב־1968 שיווקנו 47% מהדרינו בשוק, ויצוא זה היתה 24% מכלל יצואנו לארצות אלה). בלגיה נייטראלית — וצרפת, כמובן, מתנגדת לכל דבר שהוא טוב ליהודים ולכן רע לערבים.

אלא שדווקא צרפת הפתיעה בהכריזה שאינה מתנגדת להסכם עם ישראל, אם הסכם דומה יוצע למדינה ערבית כלשהי. **המחלקה הכלכלית של משרד־החוץ** (מנהלה — אביעזר שלוש הוא אחד מהצעירים המוכשרים המעטים המחזיקים מעמד במשרד זה, והוא אישית אינו אחראי למצב הביש אליו נקלע עתה) **השתעשעה כבר בחלום ה„הקיץ" של ישראל „אירופית".**

כאשר הסתיים הסכם מכסים מוגבל עם השוק ב־1967, לא נענתה ישראל להצעה לי חדשו, מכיוון שממילא צריך היה להחליט על בקשתה להספחות. ההסכם חודש כל פעם לחצי שנה נוספת.

★ ★ ★

ישראל בוקעת צפרדע

בינתיים נבדקה הבקשה הישראלית בבריסל. השוק אינו נוהג לסחוב בעיות, ובדרך־כלל מוכרעות הן לכאן או לכאן תוך זמן סביר. כך קרה גם עם בקשתה של ישראל. היא נדחתה. אך משרד־החוץ, שלא היה זקוק

אביעזר שלוש
חלום בהקיץ

לכישלונות נוספים בעיני הציבור הישראלי, ביקש, באמצעות מישלחת ישראל ליד השוק (ראש המישלחת הוא עמיאל נג'ר, שגריר ישראל בבריסל) לא לפרסם את הלאו המוחלט בצורתו המקורית אלא לעוטפו בסוכריה של המשך המשא־והמתן.

ה„לא" האירופי היה מבוסס על עובדה פשוטה. המשק הישראלי מבוסס על מיסוי כבד ביותר של היבוא ועל מתן סובסידיות מירביות ליצוא. מגמה זו מנוגדת לכיוון ההתפתחות של השוק, המוריד שיטתית את חומות המכס בין חבריו. ישראל לא היתה מוכנה לכל צעד בכיוון זה — איש בצמרת הכלכלית של המדינה אינו מסוגל אפילו לחשוב על מצב שבו מכונית מדגם פיז'ו או פיאט מיובאת תהיה זולה מאלה המורכבות על־ידי השותפות של שובינסקי וכור ההסתדרותית. מכיוון שישראל לא יכלה לתת כל התחייבות בקשר להורדת מכסים ותשלומי־יבוא אחרים, משכו אנשי השוק כתפיהם. אחדים עשו זאת בצער, ואחדים עשו זאת בשימחה. הלאו היה אחיד.

לאחר הכישלון החרוץ הזה לא היתה כל ברירה לישראל אלא לאכול את הצפרדע שהכינה לעצמה ולבקש משא־ומתן חדש על הסכם מיסחרי עם השוק. דהיינו — ביקשו בדיוק אותו הדבר שדחו אותו שנה קודם לכן. המשא־והמתן התנהל על הורדה הדדית של מכסים.

המילה „הדדית" לא נחשבה ביותר בעיני הישראלים בבריסל — אך התברר להם מהר מאוד שאנשי השוק לקחו אותה ברצינות רבה. קבעו אנשי השוק עובדה פשוטה: כלל סחורות השוק שנשלחו לישראל שילמו, עם כניסתן לתחום ישראל בשנת 1967, 100 מיליון ל"י מכס ותשלומי מיסים אחרים. זה היוה 17.3% מערך הסחורות. ב־1968, הוטלו תשלומים של למעלה מ־221 מיליון ל"י, או כימעט 20% מערך הסחורות.

יתר על כן — אם בשנת 1967 שילמו סחורות השוק רק 25% מכלל מיסי היבוא שגבתה ישראל (24% מכל היבוא בא מהשוק), הרי ב־1968 שילמו סחורות השוק 34% מכל היטלי היבוא, בה בשעה שהיבוא משם היווה רק 29% מהסכום הכולל.

לאנשי השוק לא היה איכפת שהפער לרעתם נוצר מהמדיניות הישראלית להטיל תשלומים גבוהים במיוחד על מוצרי תצרוכת כמו מכוניות, מכשירי טלוויזיה ומכשירי חשמל, ש־55% מהם מיובאים דווקא מארצות השוק. הם טענו, שמיבנה המיסים והמכסים הישראלי מפלה אותם לרעה — דבר שהוא נכון בעיקרו — ושכל ויתור שלהם על מכסים צריך להתלוות אל ויתור ישראלי מקביל.

★ ★ ★

בלוף לפני הבחירות

מכיוון שלמשרד־החוץ, אשר ניהל את המשא־והמתן, לא היתה כל סמכות להחליט על סידורי המיסוי בישראל, נסחב העניין זמן רב עד אשר הוגשה טיוטא של הסכם. היה מדובר בה על הורדה כללית של מכסים — אלא שהרשימה, גם של ישראל וגם של השוק כללה יוצאים מן הכלל, שלגביהם ההסכם אינו חל. ישראל כללה ביוצאים מן הכלל את מרבית מוצרי התצרוכת בני קיימא, כנ"ל. השוק כלל ברשימתו למעלה מ־80% של מוצרי היצוא הישראליים.

היה מי שדאג לכך, שבדיוק לקראת הבחירות בישראל יפורסמו הדברים בצורה מקוטעת, כך שיכול היה להתעורר הרושם שישראל נחלה הצלחה מדינית וכלכלית רצינית. אחר־כך יצאה מישלחת ה־15, כדי לנסות ולשנות את הרשימה השחורה שבהסכם המיועד. מכיוון שגם הם לא יכלו להבטיח הורדת מכסים בישראל, נסתיים המשא־והמתן מהר מאוד.

הדבר האחד שהושג, היתה הורדת המכס על פרי ההדר מ־20% ל־12%. מכיוון שמכס זה הונהג, כמכס אחיד, רק בשנה שעברה, היתה זו, למעשה, חזרה למצב הקודם. יחד עם זה, היתה ההנחה כרוכה בתנאי קטן. היא תחול רק אם מחיר ההדרים „בשערי השוק" לא יהיה נמוך מ־179 דולאר הטונה.

לאור ההצפה הצפוייה של השוק על־ידי פרי מצפון־אפריקה יש להניח שהמחיר יעלה רק לעיתים רחוקות מעל לרמה זו.

תקנה זו, המיועדת לשמור על האינטרסים של הצרכן האירופי, שלא צריך לסבול מייקור יתר של הפרי, פוגעת כמובן קשה בפרדסן הישראלי.

בינתיים נמוג, כמובן, החלום של ישראל „אירופית". השוק אינו זקוק לחברים הסובלים ממחלת הסכיזופרניה (פיצול האישיות) — שהם בעד מדיניות כלכלית של חומות מכס גבוהות כאשר מדובר ביבוא, והדורשים הסרת החומות האלה כאשר הם מבקשים לייצא.

התעשייה הישראלית, הזקוקה לייצוא כאוויר לנשימה בשל זעירותו של השוק המקומי, תצטרך גם להבא להידחק בקושי בסדקים שהותירו חומות המכס בחו"ל.

רפואה

תרופה לסרטן נזרקה לאשפה?

„קרוב לודאי שתרופה אשר יש ביכולתה לעצור את מחלת הסרטן, נבדקה והושלכה לאשפה כבלתי־יעילה, בגלל טכניקת הניסויים העלובה של המרכז הממשלתי האמריקאי לחקר הסרטן!" בהאשמה חמורה זו, יצא לאחרונה אחד מחוקרי מחלת הסרטן האמריקאים, הד"ר סולומון גארב.

הד"ר גארב, פרופסור לפרמקולוגיה כ־אוניברסיטת מיסורי, עומד להתמנות השנה כמנהל המדעי של המרכז הרפואי האמריקאי בדנבר, קולורדו, אחד המוסדות בהם עוסקים בשיטתיות בחקר הסרטן. בספר שפירסם לאחרונה, הנושא את השם „תרופה לסרטן־מטרה לאומית", האשים גראב את משרד־הבריאות האמריקאי בכך, ששיטות־המחקר שלו למציאת תרופה למחלת הסרטן הן מיושנות וחסרות כל ערך מדעי.

גם אספירין היה נפסל. מדי שנה בוחן המכון הלאומי לסרטן של ארצות־

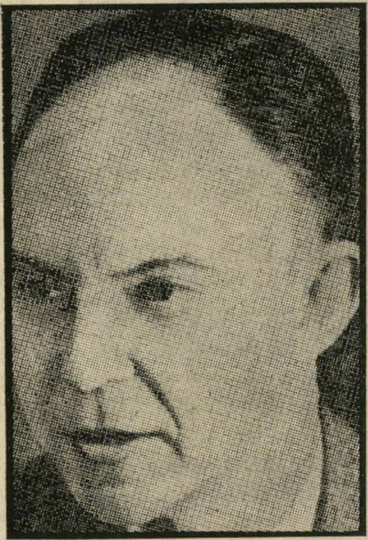

ד"ר גארב
שיטות עלובות

הברית בין 40 ל־50 אלף תרופות, ובודק את יעילותן כתרופות לסרטן. עד כה בחן המכון לא פחות מ־250 אלף תרופות כאלה. לדעת הד"ר גארב נובעת טעותו של המכון מכך שהוא מחפש תרופה להדביר את ה־סרטן.

„אין לי ספק כי אילו היו מחפשים תרופה שתאפשר לנו רק לעצור את התפשטות המחלה, ולטפל בה היו כבר מיצאים אותה מזמן. בין 250 אלף התרופות שנבדקו היו יכולות להיות מספר תרופות מצויינות שהיו מאפשרות לנו לפקח על מחלת הסרטן אצל חולים שהמחלה התגלתה בגופם, ולאפשר להם להמשיך לחיות שנים רבות, אולי אף תוחלת־חיים שלמה," טוען גארב.

כל תרופה המגיעה למכון הלאומי לסרטן נבדקת בשיטה שנקבעה בשנת 1955 ומאז לא שונתה. מזריקים אותה לעכבר ניסוי, נגוע בסרטן, אחת ליום. אחרי עשרה ימי טיפול הורגים את העכבר, מוציאים מגופו את הסרטן ושוקלים אותו. אם משקלם של התאים נגועי הסרטן קטן לפחות ב־46 אחוזים ממשקל התאים הסרטניים של עכברים שלא קיבלו הזרקות של אותה תרופה, ממשיכים לבדוק את התרופה. אם לא — היא מושלכת לאשפה. כתוצאה משיטה זו ממשיכים לבדוק מדי שנה רק 12 סוגי תרופות מתוך 40 אלף הנבדקות.

„אילו היו מחפשים בשיטה כזו תרופה לכאב־ראש," טוען הד"ר גארב, „קרוב לודאי שהיו פוסלים גם תרופות כמו אספירין או קודאין."

כאשר יקבל הד"ר גארב לידיו את בית־החולים בדנבר כך הצהיר, הוא עומד לבדוק מחדש את כל התרופות שהוצאו למכון לחקר הסרטן ונפסלו, אבל בשיטות חדישות.

הוא טוען כי יהיה צורך להזריק לעכברים בתקופת הניסוי את התרופות במנות קטנות, חמש פעמים ביום, ובתקופה ממושכת, כדי לבדוק את יעילותן. „אין לי ספק," הצהיר בספרו, „כי כאשר תמצא תרופה לטיפול בסרטן, היא תהיה מהחומרים הכימיים מעולם הצומח."

שדים ורוחות

שוב נשמעים בישראל הקולות התובעים את הכל כדי להפיל את גמאל עבד־אל־נאצר.

בעלי קולות אלה — והעומדים מאחוריהם — טוענים כי נוכחותו של עבד־אל־נאצר בזירה המרחבית היא המעכבת את בוא ימי־המשיח, את אתחלתא דגאולה.

אם אך יפול הרודן המצרי, יבוא הכל על תיקונו. שרידי האחדות הערבית יתפוררו. התקיפות הצבאיות תיפסקנה.

צה"ל יוכל לנוח בשקט על גדת התעלה, ולדוג בה דגים.

עם כל הכבוד ליוזמי המאמרים האלה, אני מתכבד לטעון כי אין בהם כל ממש.

★ ★ ★

גמאל עבד־אל־נאצר ממלא עתה שני תפקידים, אחד רשמי ואחד בלתי־רשמי.

בתפקידו הרשמי, הוא נשיא הקהילייה הערבית המאוחדת — כלומר, מצרים.

בתפקידו הבלתי־רשמי, המנהיג מס' 1 של העולם הערבי.

אי־אפשר להדיחו מכהונה אחת, מבלי להדיחו מהשנייה.

מכיוון שהטבע והפוליטיקה אינם סובלים חלל ריק, יש לשאול מייד: מי יבוא במקומו בתפקידים אלה? מה יבוא במקומו?

★ ★ ★

אם יפול נשיא מצרים, בעזרתם האדיבה של ממשלת־ישראל והמוסד המרכזי לביון של ארצות־הברית, מי יירש אותו? התשובה ברורה למדי. כי אין במצרים מיבחר גדול של כוחות מדיניים.

הכוח היחידי במצרים המסוגל — אולי — לחולל הפיכה הוא אירגון האחים המוסלמים.

האחים היו כוח כביר לפני עלות עבד־אל־נאצר לשילטון. מאז הם נרדפים עד חורמה. סיבלותיהם בבתי־הכלא המצריים עולים אף על סיבלות היהודים שם.

כמה ממנהיגיהם הוצאו בשעתו להורג. מדי פעם בפעם יורדת על האחים מכה חדשה של מעצרים. לפני שבועות מעטים בלבד נאסרו שוב כל הפעילים הידועים.

בכל זאת חזק הא־רגון כיום יותר מבפי שהיה אי־פעם.

זהו כוח מאורגן להפליא. חלק מחבריו מבוצר בתוך המישטר הנאצרי, בצבא ובשירותי־הביטחון. הם מהווים שם כוח נגדי ליסודות השמאלניים שהתבצרו בעיקר בעיתונות, ברדיו ובמפלגת־השילטון.

מובן מאליו שלא השמאל יחולל הפיכה נגד מישטר הנתמך במלוא הכוח על־ידי בריה"מ.

ההפיכה, אם תתחולל, תבוא מימין. האחים המוסלמים הם הכוח היחידי המסוגל ללכד ימין זה — את אנשי הימין בצבא ובמשטרה, את אילי־הכספים ובעלי־האחוזות שרכושם הופקע בשם „הסוציאליזם הערבי", את ידידי ארצות־הברית.

למחרת ההפיכה, נעמוד מול ממשלה מצרית ימנית, הנושאת את האידיאולוגיה הקנאית של האחים והנתמכת על־ידי ארה"ב.

למי זה טוב?

★ ★ ★

אישיות מצרית אמרה לי, לפני כמה ימים: „ישראל משחקת את מישחק הסי.איי.אי. היא רוקדת לפי חליל השירותים החשאיים האמריקאיים. היא מסרבת לעשות הסדר מדיני עם עבד־אל־נאצר. אך אם יגיעו האחים לשילטון, תיתן להם ישראל את כל מה שהיא מסרבת כיום לתת לנו."

זוהי הערכה ערבית טיפוסית, המבוססת על ההנחה שישראל היא כלי־שרת של וושינגטון.

האמת היא, כמובן, שממשלת מאיר—דיין—וייצמן אינה חולמת להחזיר אף שעל אחד של אדמה, תמורת הסדר מדיני. לא לעבד־אל־נאצר ולא ליורשיו האפשריים.

אם כן, איזו תועלת תצמח מהחלפת המישטר הפרו־סובייטי בקאהיר במישטר פרו־אמריקאי?

כבר כיום מפעילה וושינגטון לחץ כלכלי ומדיני על ישראל, במגמה להכריח אותה להתפשר עם השילטון בקאהיר, הקשור במוסקבה.

מה יהיו ממדי הלחץ, אם תרצה וושינגטון להכריח את ממשלת־ישראל להתפשר עם מישטר מצרי הקשור באמריקה?

הרי ברור כי במצב כזה יהיה לאמריקה עניין חיוני לחזק את המישטר המצרי החדש, על־ידי הפיכתו לגואל האדמות הערביות הכבושות.

ואילו המישטר החדש עצמו, שירצה להוכיח כי אינו בובה בידי האימפריאליזם הזר, יצטרך להיות הרבה יותר קיצוני מקודמו.

★ ★ ★

המציעים לנו לעזור בהדחת נאצר, מתכוונים למנהיג העולם הערבי יותר מאשר לנשיא הרפובליקה המצרית.

טענתם היא: עבד־אל־נאצר הוא אישיות כאריזמאטית. למרות כישלונותיו, הוא עדיין האדם היחידי המסוגל לאחד, פחות או יותר, את העולם הערבי. אם יסולק, תתפורר החזית הערבית סופית.

למראית עין, טענה משכנעת. למעשה, טענה שיטחית ומסוכנת ביותר.

לא עבד־אל־נאצר המציא את חלום האחדות הערבית.

עראפאת: האיש המזוכה

חלום האחדות הערבית הוא שהמציא את עבד־אל־נאצר.

אם יפול עבד־אל־נאצר, לא ימות החלום עימו. העולם הערבי יזעק למנהיג חדש.

ייווצר חלל ריק. מי ימלא אותו?

אין כל ספק: הפידאי הפלסטיני.

כבר עתה מתחרים הפידאיון עם עבד־אל־נאצר בכל רחבי העולם הערבי. יוקרתם מרקיעה שחקים, בד בבד עם ירידת קרנו של המנהיג המצרי.

אם עדיין נשאר עבד־אל־נאצר המנהיג העליון, נובע הדבר מן העובדה שמחנה הלוחמים הפלסטיניים עוד לא הוציא מתוכו מנהיג בעל שיעור־קומה אישי. יאסר עראפאת הוא דובר הפלסטינים, אך אין הוא מנהיג מרשים.

אם יישמט רסן ההנהגה הכל־ערבית מידי המצרים, הוא יעבור בביטחון מוחלט לידי הפלסטינים הלוחמים. ואז, במוקדם או במאוחר, תופיע האישיות הפלסטינית המסוגלת למלא את התפקיד.

אילו רצתה ממשלת־ישראל להכיר ביישות הפלסטינית ולטפח את אירגוני־החבלה כשותף להסדר של נחר — היה כדאי לה, אולי, ללכת בדרך זו. אבל כאשר ממשלת מאיר מתכחשת בפירוש לעצם קיום האומה הפלסטינית ורואה במדינה פלסטינית אסון לאומי — איזה טעם יש לה לחסל את האדם האחד הבולם עדיין את כיבוש העולם הערבי בידי הפלסטינים?

★ ★ ★

הנה כי כן, אם יפול עבד־אל־נאצר מחר נעמוד — קרוב לוודאי — בפני תמונה כזאת:

במישור המצרי: ממשלה קיצונית יותר, בעלת קו לאומני־דתי קיצוני, הנתמכת על־ידי האמריקאים.

ממשלה זו תביא להחרפה קיצונית של המשבר בין ממשלת־ישראל וממשלת ארצות־הברית.

במישור הכל־ערבי: תקופה של תוהו־ובוהו, ללא הנהגה ערבית המסוגלת לעצור את ההידרדרות למלחמה.

בשלב השני תעבור ההנהגה הכל־ערבית לידי מנהיג אירגוני־הפידאיון הפלסטיניים.

אין זו תמונה מושכת ביותר. אילו היה קיים בכל רחבי ממשלת־ישראל מוסד מיקצועי המסוגל לייעץ לה בעניינים ערביים, בוודאי היה מזהיר אותה מפני שיתוף־פעולה עם מי שמעוניין ליצור מצב כזה.

מדוע בכל זאת פועלת הממשלה בכיוון זה? מדוע היא עושה את הכל כדי לבייש את עבד־אל־נאצר אישית, לחתור תחת יוקרתו בעולם הערבי ולהציג אותו ככלי ריק?

★ ★ ★

קודם כל, מפני שעבד־אל־נאצר הסכים להחלטת מועצת־הביטחון.

ממשלת גולדה, שאינה רוצה לבצע את ההחלטה הקובעת הסדר־שלום ללא סיפוח שטחים, מעדיפה מנהיג כל־ערבי קיצוני על מנהיג כל־ערבי מתון־יחסית.

היא מקווה שמנהיג קיצוני ישרוף את הגשרים בין העולם הערבי ובין ארצות־הברית, ובכך יחזיר לנו את חסדי הדוד סאם.

שנית, ממשלת גולדה שבוייה עדיין בתורת־השדים־והרוחות שנולדה לפני תריסר שנים, בימי־הזוהר של ממשלת בן־גוריון—גולדה—דיין—פרס. אז הוגדר „הרודן המצרי" כ„היטלר של המיזרח התיכון", והוחלט להשמידו במיבצע־סיני.

האמת היא שעבד־אל־נאצר של 1970 שונה מן המנהיג הצעיר, הדינאמי, כובש־הלבבות, שהפחיד את בן־גוריון.

כיום אין עבד־אל־נאצר נחשב עוד לאליל, לא במצרים ולא בעולם הערבי כולו.

מעריכים אותו, מכבדים אותו, אך רואים את כישלונותיו.

האיש עצמו הוא חולה, עייף.

הוא ויתר מזמן על חלומו לאחד את העולם הערבי במדינה גדולה אחת, מהרי איראן ועד לחוף האטלנטי, שמרכזה בקאהיר. בימים האחרונים סירב לקבל את ההצעה להקים קהילייה־ערבית־מאוחדת חדשה, שתכלול את מצרים, לוב וסודאן. הוא לא שכח את הלקח הסורי.

אין הוא מאמין בכוחו של העולם הערבי לנצח את ישראל, לא היום ולא בעתיד הנראה לעין. פעמיים הובס בשדה־הקרב, ואין לו חשק לנחול תבוסה שלישית.

לכן הוא מטיף בכל הופעותיו נגד המדברים על מלחמה קרובה. דיבוריו על שיחרור השטחים המוחזקים, אם ישראל לא תסכים להסדר, מתייחסים ליום החבוי בערפילי העתיד הרחוק. משום כך קמו נגדו, בראבאט, גם המישטרים הערביים הקיצוניים וגם נותני־הכסף.

אף בנאומיו הקיצוניים ביותר מבחינה מילולית, חוזר נאצר על נכונותו להגשים את החלטת מועצת־הביטחון, כלומר: הכרה בקיום ישראל, בריבונותה ובשלמותה.

בשבוע האחרון בלבד חזר על כך פעמיים, לא רק באוזני עיתונאים מערביים, אלא גם באוזני המון סודאני נרגש.

★ ★ ★

אילו רצתה ממשלת־ישראל בהסדר מדיני — אם בדרך של יוזמת המעצמות, אם בדרך של משא־ומתן ישיר עם הפלסטינים — היא היתה נמנעת מתתירה תחת מעמדו של עבד־אל־נאצר. גם הסדר ישיר בין ישראל והפלסטינים יהיה קל יותר אם ישותף בו נשיא מצרים כצד שלישי וממתן.

כי שום הסדר לא יהיה אפשרי, אם לא יהיה בעולם הערבי כוח מרכזי, בעל סמכות ויוקרה, שייתן את ההכשר להסדר כזה.

רק ממשלה החושבת על המלחמות הבאות (בלשון רבות) כעל דבר בלתי־נמנע, ולאו־דווקא שלילי, יכולה להיות מעוניינת להפיל את הסמכות היחידה שישנה.

אם יפול עבד־אל־נאצר מחר, בוודאי ירקדו ברחובות תל־אביב. אך יכול לבוא יום שבו יתגעגעו מנהיגי ישראל אל „הרודן המצרי".

מאת אורי אבנרי

טוס לפאריס על חשבון

העולם הזה

על־ידי השתתפותך בחידון הצילומים.

●

י שבוע מתפרסם צילום אשר אתה
בקש לזהותו. כל תשובה נכונה,
ל שבוע, מזכה אותך בהשתתפות
גרלה. בתום פירסום סידרת הת־
נות יוגרל הפרס בין שולחי
התשובות הנכונות.

בחר אחת מהתשובות הבאות:

איש הג״א בתרגיל הנשמה מפה לפה.

הרב הצבאי שלמה גורן שותה מים ממעין מרים.

הנשיא נושק לכותל.

הרצפלד בהלויית לוי אשכול.

ר את התלוש, הדבק אותו על גלו־
ת־דואר, ושלח לת.ד. 136, ת״א עבור
„חידון צילומים".

תלוש מס׳ 4

השולח ....

....

כתובתו ....

....

התשובה ....

....

....

העם

לאן זה מוביל?

מבחינה מוראלית היה זה שבוע שיא לאזרחי ישראל. הם לא ידעו כמותו מזה זמן רב, והם היו זקוקים לשכמותו.

תוך שבוע אחד יכלו אפילו השקולים שבראשים בישראל, להסתחרר משפע האירו־עים וההצלחות.

● ספינות הטילים שמולטו משרבורג הגיעו לחיפה.

● נודע על המיבצע הבלתי־יאומן של הרמת הראדאר המצרי.

● פשיטת צה״ל בלבנון הסתיימה ללא קרב וללא אבידות.

● נחשפה רשת חבלנים בנצרת, האחר־אית לחבלות במיפעל הרכבת המכוניות בנצרת ובמיכל הדלק של חברת הדלק פז בחיפה.

● חוסלה רשת טירור במחנה פליטים בעזה.

● פשיטה מצרית על מוצב צה״ל בגיז־רת התעלה נכשלה, כשהמצרים משאירים בשטח 9 חיילים הרוגים.

● צה״ל לא סבל במלחמה בגבולות אפילו הרוג אחד.

הגניוס הצבאי. בסחרחורת ההצלחות, שעוררו התפעלות כללית בכל העולם, נש־כחו ונבלעו ידיעות פחות משמחות, כמו המשבר הכלכלי המחמיר והולך והכוונה להכביד את עול המיסים בצורה קיצונית ביותר.

הגניוס היהודי התגלה השבוע כשיאו. אבל תמיד היה זה במיבצעים קר־ביים ובטחוניים. אלא שלכל ההצלחות לא היתה שום השלכה לגבי פתרון המצב באיזור.

אי אפשר היה להתעלם מהמסקנה שלוא השקיע עם ישראל במיבצעי שלום רק חלק קטן מהכשרון, היוזמה והגאוניות, שהוא משקיע בצה״ל, היה כיום השלום קרוב יותר לאופק.

מפלגות

גישושים בימין

הבחירות השאירו הרבה קצוות חופשיים, במישור המפלגתי והדבר מגרה אינטרסנ־טים אחדים לקשור את הקצוות יחד.

● בולט ביניהם: עזר וייצמן.

● האלוף בחיי הצבא והטירון בחיים המיפלגתיים היה רוצה לצעוד את צעדיו הראשונים כיוזם של מערך חדש. מבטו, שהופנה באופן טבעי ימינה, נתקל בשתי סיעות: הרשימה הממלכתית, והמרכז החופ־שי.

● איסר הראל, המבין שכעסקן פוליטי, איש מספר ארבע ברשימה של מפלגה קטנה, מרגיש שאם לא תאפשר לו הכנסת לפעול במישורים בטחוניים שבהם הוא חושב שהת־מחה במשך שנים — יאבד את ערכו בעיני הציבור.

● שמואל תמיר, שלמד מהבחירות האח־רונות כי עתידו הפרלמנטרי מוטל בספק, מבין שרק באמצעות גורם שלישי יוכל למצוא קורת־גג בטוחה. לחרות אינו יכול לשוב — כי ידועה לו היטב נקמנותו של מנחם בגין, שלא סלח לו את נסיון־הפוטש הכושל.

● הליברלים העצמאים, החצויים בין תנועה קיבוצית ושרידי מזרח־אירופה, לבין גרעין הנוטה יותר לימין הבורגני, חייבים בקדנציה זו — לאור המפלה בבחירות — לייצב את עצמם באחד הפלגים העיקריים של הבמה הפוליטית.

מה יגיד הזקן? לפני כחודש החלו הגישושים לקשר בין הקצוות. המגע הרא־שון היה בין יגאל הורוביץ, איש הרשימה הממלכתית, לבין שמואל תמיר. המטרה: לחפש דרכים לפעולה משותפת במישור ההסתדרותי, כדי לבחון באיזו מידה ייתכן גם שיתוף או איחוד בין המפלגות במישור הפרלמנטרי.

המגעים האלה לא נעשו על דעת כל ראשי הרשימה הממלכתית. כאשר נערך בירור בנושא, היו כאלה שהתנגדו ליוזמתו של הורוביץ, העלו בין השאר את השאלה: מה תהיה עמדתו של מנהיג הרשימה דויד בן־גוריון? אחד המשתתפים הכריז, בזילזול: „אם נשאל את דעתו של בן־גוריון, ייתכן שהוא אפילו לא יזכור מי זה שמואל תמיר!"

ח״כ מאיר אביזוהר נסע לבן־גוריון, שאל אותו מה דעתו לגישושים עם המרכז החופ־שי. תשובת הזקן משדה בוקר: שלילית ל־חלוטין.

מאותו רגע הפך אביזוהר למתנגד מוצהר לרעיון ההתקרבות עם המרכז החופשי. הוא העלה רעיון נגדי: התקרבות לליברלים העצמאיים. גם כאן הציע, כי הנסיון ייעשה במישור ההסתדרותי, במגמה להרחיבו לשי־תוף כללי.

הוא פנה לנציג ל״ע בוועדה המרכזת, הלל זיידל, הציע את הנסיון. התשובה: נכונות לדון בעניין.

אבל גם יגאל הורביץ לא התייעץ בחבריו לרשימה, הוא לא פעל לגמרי על דעת עצמו. קשרי־המשפחה שלו הם גורם כבד־מישקל. קרוביו הם מס׳ 2 בשתי המפלגות הגדולות: בן־דודו משה דיין מועמד רציני לרשת את גולדה; גיסו של דיין, עזר וייצמן, מועמד רציני לרשת את מנחם בגין כמנהיג הגח״ל.

גם המערך רוצה. הליברלים העצמ־איים אינם שטח־הפקר, שאין עליו מתחרים. לא רק הימין רוצה לסחוף אותם למערך חדש; המערך הפועלי מאמין גם הוא שיוכל להביאם למיסגרת משותפת.

עד היום היו הליברלים העצמאיים, בגיל־גוליהם השונים, שותפיה הממושמעים ביו־תר של מפא״י. שר המשפטים, יעקב שמשון שפירא — המקיים יחסים תקינים ביותר עם ראשי ל״ע, ואשר הוכיח בחודשיים האח־רונים כי הוא המבצע הנאמן ביותר של מדיניותה המפלגתית של גולדה מאיר — נעשה לאחרונה פעיל מאד במגעיו עם ראשי ל״ע. הכוונה ברורה: למנוע סטייתם לעבר הרשימה הממלכתית, ואם אפשר — להביאם לידי הצטרפות למערך הפועלי.

אם אמנם יקום איחוד הרשימה הממלכ־תית והמרכז החופשי, אומרים מקורביו של עזר וייצמן כי הבטיח לסלול בפני איחוד זה את הדרך לתוך גח״ל. אם כשותף שלי־שי בגוש, אם כחלק מחרות. הוא משוכנע כי יוכל להתגבר על התנגדותו ועל שינאתו של בגין לתמיר.

אם יתעקש בגין, וידרוש להשאיר את תמיר בחוץ ולקבל רק את חברו־לסיעה אליעזר שוסטק — הדבר לא יפריע לאיש. ותמיר, שקיים את המגע הראשון לקראת מערך מסוג זה, ימצא את עצמו בודד בחוץ.

להתראות בעוד ארבע שנים

לפי התיכנון, היו הליבראלים צריכים לצרף לעצמם אישיות פופולארית משלהם, במקביל להצטרפות עזר וייצמן לחטיבת חרות של גח״ל.

התוכנית לא יצאה לפועל, והאישיות ה־פופולרית העדיפה להמשיך בקאריירה ה־נוכחית שלה.

אך השינוי בתוכנית עשוי להיות זמני בלבד. כי למחרת פירסום הידיעה על החלטת אותה האישיות להמשיך בתפקידה הנוכחי, הופיעה האישיות במשרדי המפלגה הלבראלית, נרשמה כדין, וקיבלה פינקס חבר.

לשימוש בעוד ארבע שנים.

הסברה

עם „אל־פתח" בגן חשוך

יצחק שומרון הוא עתונאי ירושלמי, שלא ראה את עצמו דווקא כשליח ההסברה הישראלית. על כן, הופתע לטובה, בעת מסע אישי שערך בקיץ שעבר בארצות־

(המשך בעמוד 19)

שני קרונות ענק של תחנת ראדאר, הורמו בפשיטת צה״ל בסואץ וכפי שפורסם הוטסו במסוקים לישראל

אחד הסודות הכמוסים של ישראל, סוד כל כך כמוס שכל המדינה דיברה עליו ועסקה בו במשך שבוע, התפוצץ סוף סוף ביום שבת האחרון. במדינה זעירה כמו ישראל, בה אי־אפשר — כפי שהוכיח נסיון העבר — לצאת לפעולה קרבית מעבר לגבול מבלי שכל הארץ תדע על כך תוך מספר שעות; בה משוטט המיצבור הגדול ביותר יחסית של כתבי־חוץ מעולים, השוחרים לטרף ואזניהם כרויה לקלוט כל שמועה ולברר מיד את אמיתותה; בה מוטלות הגב־לות חמורות על עתונאים מקומיים שעה שכתבי־חוץ יכולים לפרסם ככל העולה על רוחם, לפעמים תוך גרימת נזק לאינטרסים של ישראל; במדינה כזו היתה זו שאלה של זמן שהענין יהפוך לסקופ בינלאומי.

כמו במיקרים רבים בעבר היו אזרחי ישר־אל נאלצים השבוע ללמוד על מה שקרה במדינתם מדיווחי עתונות־החוץ. כך למדו,

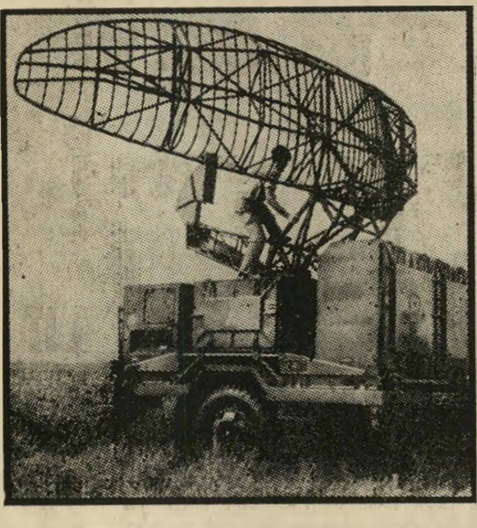

מכ״ם ישראלי כך נראה קרון מכ״ם ישראלי, מתוצרת מערבית, הנמצא בשימוש צה״ל, והמיועד לשרת סוללות אנטי־אוו־ריות. המכ״ם הסובייטי שנחטף לא מזמן מהמצרים — דומה בגודלו למכ״ם זה.

אלה שעדיין לא ידעו או לא הבינו את הרמזים השקופים שפורסמו, מה היה המיב־צע העיקרי של יחידת הקומנדו של צה״ל שפשטה לפני שבוע על מוצב המכ״ם המצ־רי בראס גארב, מכותרת הענק הראשית של הדיילי אקספרס הלונדוני שהכריזה: „ישראלים גונבים סוד של 7 טון."

אחרי שהסיפור התפרסם בחו״ל, ניתן היה ללמוד מפירסומים אלה מה קרה באמת באותה פשיטה עטורת תהילה.

★ ★ ★

בפשיטה המשוריינת של צה״ל אל חוף מיפרץ סואץ, לפני מספר חוד־שים, הושמדו, בין היתר, גם שתי תחנות מכ״ם (מגלה־כיוון־מקום) מצריות, שנועדו לגלות את המטוסים של חיל־האויר היש־ראלי באיזור זה.

אחרי השמדתן, וחיסול הטילים שפעלו באיזור, היו שמי מיפרץ סואץ פתוחים ל־מטוסים ישראלים. המצרים התעוררו לחלוטין באיזור זה ולא יכלו להתריע ולמנוע הפ־צצות יומיות של מפציצים ישראליים שמנעו מהם לשקם את תחנת הראדר שלהם.

בעיקר סבלו המיצרים מהשמדת הראדאר הסובייטי הגדול בראס־זעפרנה. נוכח ההפ־צצות הישראליות הבלתי פוסקות הם נוא־שו מהרעיון להקים את תחנות המכ״ם מחדש — שכן אלה היו צפויות, מיד אחרי הקמתן, להריסה מחודשת. אבל המצרים לא היו מוכנים להשלים עם מצב זה.

לאט לאט, בעיקר בלילות, ערכו המצרים מחדש — כנראה לפי עצתם של המומחים הסובייטים היושבים במצרים — את מערכת ההגנה האנטי־אוירית שלהם באיזור.

הביאו לשטח
יחידת מכ״ם מתנייעת, חדישה ביותר מתו־צרת סובייטית, המכונה בשם פי.־12.

★ ★ ★

תחנה זו, הבנויה בתוך קרונות המוצבים על גבי משאיות, אליהם הם מחוברים ב־כבלי פלדה עבים, מורכבת משתי יחידות: קרון אנטנה וקרון המחשבים והמסך.

ג'ימס בונד במיפרץ סואץ

כותרת זו בדיוק התנוססה מעל מיסגרת רשימה שפורסמה בעיתון זה בשבוע שעבר (**העולם הזה 1687**). הרשימה שפורסמה היתה הרמז הגלוי והשקוף ביותר שפורסם בעיתונות הישראלית על חטיפת תחנת הראדאר המצרית, ידיעה שהצנזורה אסרה את פירסומה עד שפורסמה בעיתונות חו"ל.

להלן קטעים מאותה רשימה, שיקראו השבוע כשהם מובנים יותר:

ביום בו נודע לאזרחי ישראל על פרשת המיסתורין של מילוט 5 ספינות־הטילים מנמל שרבורג, העסיק אותם עוד עניין. היה זה אחרי שפורסם כי יחידת צה"ל פשטה בליל־שבת על מוצב מצרי סמוך לראש גארב שבמיפרץ סואץ, תקפה את המוצב, שדובר מצרי הגדירו כתחנת מכ"ם...

...לא לשווא הוגדרה פשיטה זו, גם על־ידי כתבי חוץ, כ„אחד המיבצעים המוצלחים ביותר של צה"ל בשנה האחרונה, בה היו הרבה מיבצעים מוצלחים." כאשר יגיע היום, וניתן יהיה לפרסם את מלוא הפרטים הקשורים בפעולה זו, יעמדו אפילו הנלהבים שבאזרחי ישראל פעורי־פה ונדהמים נוכח התושייה והכושר המיבצעי של חיילי צה"ל.

...עוד במלחמת ששת־הימים הביעה ברית־המועצות מורת־רוח מחוסר הכוננות בצבא מצרים ומן העובדה שהתבוסה הערבית פגעה באמינות הנשק הסובייטי. העובדה שבידי ישראל נפלו כלי־נשק ומטוסים, לא הרנינה במיוחד את ממשלת ברית־המועצות.

למרות שגישושו באפילה לגבי פרשה זו, יכלו אזרחי ישראל השבוע להוריד את הכובע בפעם נוספת בפני חיילי צה"ל ולומר להם בביטחון מלא: „כל הכבוד!"

מסוק מרים טנק

תמונה זו מראה את כושר ההעמסה של מסוקים גדולים וכיצד הם מסוגלים להרים ולשאת משאות כבדים. בתמונה מסוק אמריקאי **בואינג־ורטול**, שמשקלו כ־10 טון, מרים טנק שמשקלו 5 טון.

ההרמה הגדולה

כפי שפורסם, פשטה היחידה הישראלית על מוצב מכ"ם מצרי זה כשהיא כוללת מומחי אלקטרוניקה ואנשי חיל־הנדסה. אלה עבדו שעות ממושכות, ללא הפרעה, לרתך את הקרונות מהמשאיות. לנתקם ולהעמיס את הקרונות, אחד במשקל 4 טון והשני 3 טון, על גבי מסוקים גדולים, שהרימו אותם והטיסו אותם לישראל. כמה עיתונאי־חוץ ידעו לספר שהישראלים אף הביאו עימם לצורך זה לשטח דחפור וציוד מיוחד בעל עוצמה חזקה. אחרים גילו כי ארבעת השבויים המצריים שנתפסו באותה פשיטה, אודותם פורסם שהם כולם בוגרי־תיכון ובעלי השכלה למעלה מהמקובל בצבא המיצרי, לא היו אלא המפעילים של תחנת המכ"ם.

בעוד שהמצרים לא היו מעוניינים לפרסם את הרמת תחנת המכ"ם, שנחטפה מתחת לאפם, לא היתה ישראל מעוניינת בפירסום כזה, נאמר ממקורות זרים, כדי לא להרתיח את הסובייטים ולאלצם לשלוח למצרים בתמורה ציוד משוכלל עוד יותר.

על כל פנים, המיבצע זכה בעולם לתגובות נלהבות, שעלו אפילו על מיבצע מילוט ספינות הטילים.

★ ★ ★

גם במלחמת ששת־הימים היו בידי המצרים מיתקני ראדאר מסוג זה. אולם התחנה היחידה שנמצאה בסיני, שוב לדברי המקורות הזרים כמובן, נתפסה כשהיא הרוסה ושרופה, אחרי שהושמדה.

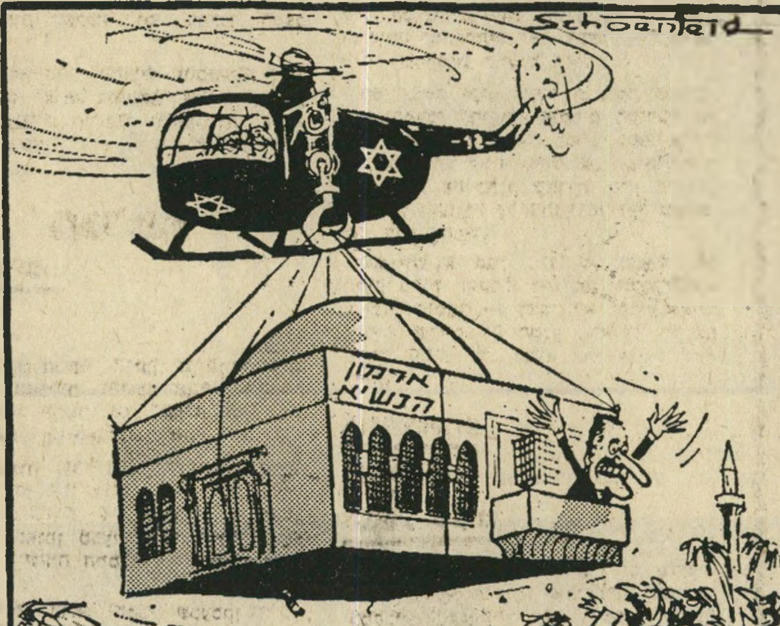

(בילד צייטונג, גרמניה)

תפיסתה של התחנה בשלימותה, מלבד הערך התעמולתי והמוראלי שלה, היא חשובה לאין ערוך. ישראל אינה זקוקה לתחנה כזו למערכת ההגנה האנטי־אוירית שלה, המבוססת כולה על ציוד מערבי משוכלל. אולם הימצאות מיתקן המכ"ם המצרי בידי ישראל נותנת יתרונות ושיעורים שלא יסולאו בפז.

במלחמה המודרנית תפסה המלחמה האלקטרונית תפקיד מכריע. זהו שטח שאין מרבים לדבר עליו אבל עושים בו המון. מול כל מיתקן אלקטרוני ניתן להפעיל אמצעי נגד ונגד כל אמצעי הנגד אפשר להפעיל אמצעים המבטלים אותם.

רק השבוע התלונן עבד־אל־נאצר באוזני משלחת פלסטינית, כי לישראל יש אמצעים המשבשים את כל פעולות הראדאר המצרי ובמקום לראות על מסכיו מטוסים, רואים בו המפעילים רק שלג.

לכל מכ"ם, עם כל השיכלולים והיתרונות שלו יש חסרונות. אלה יכולים להיות שיבושים בתנאי אטמוספירה מסויימים, שטחים מתים, טווחי פעולה מוגבלים ומהירות הביצוע של הפעולות השוגות. למידה של מיגבלות מכ"ם אוייב נותנת בידי הצבא אפשרויות להתמודד ולהערים עליו.

מבחינה זו תרמה הרמת המכ"ם המצרי תרומה נוספת להכאת המצרים במכת החושך — מכה בה הם מגששים כעיוורים באפילה ואינם מסוגלים לדעת מתי ואיפוה תונחת עליהם המכה הבאה של צה"ל.

ראדאר מצרי מתוצרת סובייטית

שני קרונות של תחנת ראדאר מתוצרת סובייטית, שהיו בשימוש הצבא המצרי, ניצבים במיפרץ סואץ. קרונות אלה הם מטיפוס פ־30, שהוא פחות משוכלל מהטיפוס שנתפס בידי ישראל. אולם בעיקרון דומה המיבנה הכללי של שתי התחנות. התמונה למעלה צולמה בעת פשיטת צה"ל על ראס זעפרנה. אז הושמדו שני קרונות הראדאר הנראים בתמונה. במקומם הציבו המצרים את התחנה החדישה.

"איתי מלבנון!"

שרו חיילי צה"ל שחזרו מהפשיטה בכפר הלבנוני קלע, והביאו עמם 22 שבויים, שנשבו ללא קרב, כנראה

„זה היה יותר פשוט אפילו מאשר בתרגיל," סיפר אחד החיילים. „נסענו על הכביש בזחל"מים באורות מלאים, כאילו אנחנו ויסעים לאיזה טיול. כל הנסיעה נמשכה כמה דקות בלבד. הגענו עד לתחנת המישמר בתל־נאחס והיקפנו אותה. לא ידענו אם יש מישהו בפנים או שכולם ברחו. עוד בדרך שמענו כמה יריות בודדות והאנשים שהיו בתוך התחנה בטח שמעו אותן גם כן.

לקרוא להם שלא יפסידו את הטיול. הם יצאו עם ידיים מורמות והנשק ביד. החבר'ה הלכו להוציא מהתחנה כל מיני כלי־נשק שהיו שם, באותו זמן כבר התחילו החבלנים להתכונן להרים את התחנה."

★ ★ ★

אך, כמה שנראה כפארודיה על פעולה קרבית, הגיעה לשיאה פשיטת צה"ל בליל שבת האחרון על הכפר הלבנוני קלע, שעל גבול ישראל—לבנון. כפר קלע שוכן במורד של הר מול מטולה, במרחק של כשני קילומטר מהיישוב הצפוני ביותר של ישראל. זהו כפר של מוסלמים שיעים המחולק לשני חלקים: עליון ותחתון. תחנת המישמר בתל־נאחס נמצאת במבואות הכפר, קרוב יותר לגבול ישראל.

כוח צה"ל שפשט על הכפר התחלק לשלושה ראשים. בעוד שיחידה אחת פשטה על חלקו המזרחי של הכפר ויחידה

הרב"ט עוצם עיניים

למראה הצלמים, שעה שפיקודיו, החיילים הלבנוניים מתבוננים בסקרנות סביבם.

שנייה נטלה על עצמה את סריקת חלקו המערבי, יועד הכוח השלישי, הממונע, לכיבוש תחנת המישמר.

לא היו חיילי צה"ל נאלצים להשתמש בנשקם. חלק ניכר מבתי הכפר נמצאו ריקים. רק בחלקו העליון, שהיה מואר כל זמן הפעולה, היו הבתים מאוכלסים בחלקם. בבתים אחרים נמצאו סימנים ברורים לכך שתושביהם הספיקו להימלט ברגעים בהם גילו כי חיילי צה"ל משוטטים בכפר ואוספים את הגברים שבו, תוך חלוקת סוכריות לנשים וילדים.

כשעה אחרי שהחלה הסתיימה הפשיטה. אלה שנטלו בה חלק, שחזרו לישראל עם 22 שבויים (11 חיילים, 9 אזרחים ו־2 אנשי ביטחון לבנוניים, כפי שהודיעו סוכנויות הידיעות מביירות), החליפו עוד במשך שעות ארוכות — אחרי שחזרו למטולה ומשם לבסיס — רשמים וחוויות ממה שהיתה כנראה הפשיטה הסטרילית והחלקה ביותר של צה"ל אי־פעם. בדרכם חזרה שרו החיילים הפושטים את השיר הלקוח מתוך פסוק משיר השירים: „איתי מלבנון, אחותי כלה מלבנון."

★ ★ ★

הפשיטה נועדה כנראה למטרה אחת פשוטה: לתפוס בני־ערובה לבנונים על מנת שלישראל יהיה כוח מיקוח לשיחרורו של השומר המטולאי שמואל רוזנמסר, שנחטף יומיים קודם לכן.

חטיפתו של רוזנמסר יצרה תקדים מסוכן. דוברי אל־פתח הצהירו כי יהיו מוכנים לשחררו רק תמורת שיחרורם של חבלנים מאנשיהם הכלואים בישראל. אילו

העליה למטולה

כשידיהם כפותות מאחור, כשהם לבושים בשינלים ונעולים במגפי גומי, צועדים החיילים הלבנוניים בדרך העולה למטולה, משם נלקחו למקום שביים החיילים הלבנוניים לא גילו התנגדות לחיילי צה"ל בעת שכותרו בתחנת המשמר שלהם. הם נכנעו ללא אף ירייה אחת, נכבלו והועלו על הרכב שהובילם מעבר לגבול.

„מישהו צעק ברמקול בערבית לאנשים בתוך התחנה לצאת. הבטיחו להם שאם ייצאו בלי נשק לא יקרה להם שום רע. לא שמענו אף קול ושום דבר. זה היה כמו בסרט קולנוע. הזרקורים האירו את התחנה מכל עבר.

„אחרי שאף אחד לא ענה ירדה חוליית חבלנים והניחה מיטען על שער התחנה. הם צעקו ,פוצץ!' וכולם הורידו את הראשים. במקום שעמדה הדלת נשאר רק פיצוץ אחד גדול. החבר'ה נכנסו לפנים כשהם מאירים לעצמם את הדרך בפנסים.

אחר־כך הם יצאו עם 9 החיילים שהסתתרו במרתף. אף אחד מהם לא ניסה להתנגד. הם מסרו את הנשק שלהם. ערכו להם חיפוש בבגדים והעלו אותם על הזחלים כאילו לוקחים אותם טרמפ. רובם נראו ילדים ממש. הם היו בני גילנו, חיילים בשירות חובה בצבא לבנון, אבל הם נראו הרבה יותר רזים וצעירים מאיתנו. רק בעלי הדרגות נראו מבוגרים יותר.

„דאגנו להם כמו לילדים. מישהו מהם שכח ללבוש את השינל שלו. אז הביאו לו מעיל מהתחנה, שלא יתקרר. התברר שהם דווקא היו מוכנים לקרב. חלק מהם אפילו חבשו קסדות פלדה. הם חיילים ממושמעים.

„כשחקרו את הסמל הסתבר שיש עוד שני חיילים שמסתתרים במרתף. הלכו

בדרך חזרה

קבוצה מאחת מיחידות צה"ל שהשתתפו בפשיטה על הכפר הלבנוני קלע, נופשת בצד הדרך אחרי ביצוע הפשיטה. לוחמים אלה הקפידו למלא אחר הוראת הרמטכ"ל, שניתנה להם אישית, שלא לפגוע בנשים וילדים בכפר הלבנוני. היו אפילו מיקרים בהם נתנו החיילים סוכריות לילדים לבנוניים שניקרו בדרכם.

הסמל החמוש יורד מהזח־ל"ם כשנר־ תיק האקדח עדיין צמוד לחגורתו. האקדח כמובן נלקח ממנו קודם לכן, בעת שנשבה.

היתה ישראל מסכימה לחילופין מעין אלה, היתה הפעולה מהווה הכרה במעמדם של אירגוני הטירור כגוף לוחם, מה עוד שתביעת אל־פתח היתה לנהל את המשא־ והמתן על החילופים באמצעות הצלב ה־ אדום הבינלאומי — דבר שהיה מקנה להם הכרה של אירגון צבאי ושבויי מלחמה.

ישראל, שאינה מוכנה לתת הכרה כזו לאירגוני־הטירור ואינה מוכנה ליצור תק־

בפיג'אמות וגופיות נראים האזרחים הלבנו־ניים שנשבו בכפר קלע, כשהם מובלים בפיקוח של קצין ישראלי לעבר הגבול הישראלי. כמה מהאזרחים היו במיטותיהם בשעה שכוח צה"ל פשט על הכפר.

דים של עיסקת חליפין עם אל־פתח, מתוך ידיעה שביצוע עיסקה כזו תסלול דרך ל־ מעשי חטיפה נוספים של אזרחים ישרא־ליים — הטילה את מלוא האחריות של חטיפת רוזנוסר על ממשלת לבנון.

אחרי שמתוך 22 השבויים שנלקחו ב־ פשיטה שוחררו 3, נערים מתחת לגיל 18, תוסיף ישראל כנראה להחזיק בידיה את החיילים והאזרחים הלבנונים הבוגרים כ־ תנאי לשיחרורו של רוזנוסר.

מבחינה מדינית זהו אולי שיקול מוצ־דק, אולם מבחינה מעשית יעילותו מוטלת בספק. רוזנווסר נלקח כבר אל מחוץ ל־ גבולות לבנון, נמצא בירדן או בסוריה.

אל־פתח הצליח לפגוע בנקודה רגישה בישראל — נקודה הומאנית. בבוא היום,

תיאלץ ישראל לעמוד בפני הברירה האכ־זרית: להעדיף את השיקול ההומאני ולע־שות הכל, אפילו ייראה הדבר כויתור וכבניעה, לשיחרורו של החטוף הישראלי, או להפקירו בידי החבלנים ולהמשיך לנ־סות להפעיל לחץ על ממשלת לבנון באמ־צעים נוספים שיעמידו אותה אל הקיר.

מבחינה זו, עם כל ההילה על הצלחת פשיטת צה"ל בלבנון, ספק אם יהיו לה תוצאות מעשיות שישיגו את המטרה לה יועדה.

החיילים הכפותים מייד אחרי שנשבו נק־שרו החיילים הלבנו־ניים, שרובם היו צעירים בגילים 19—18, בחבלים. הם נראים בתמונה יושבים ליד קיר אבן, ממתינים לרכב שיקחם לישראל.

„כך הכנסנו להם..." בחוזרם מהפשיטה מחליפים חיילי צה"ל שנטלו בה חלק חוויות ורשמים. בתמונה נראה חייל המסיר את כובע הפלדה שלו ומספר לחבריו בהתלהבות על חוויית הפשיטה.

חיוכים לחיילת בשובם לבסיס ציפו לחיילי הכוח הפושט ספלי תה מהבילים וחיוכיה של הפקידה היחידתית שהמתינה ללוחמים ליד הגבול. גם ביחידות הלוחמות משרתות חיילות, אם כי לא בתפקידים קרביים.

קרא את הרשימה מימין.
היא נגזרה מעיתון „מעריב״ של
יום שישי האחרון.
רשימה כמוה מתפרסמת
מדי יום.
מה היא אומרת? שאתה
יכול לישון בשקט
בביתך. שאם יקרה לך משהו
חלילה; שאם תחלה
או תרגיש ברע — יש מי
שיושיע אותך.
יש רופאים העומדים לשרותך,
יש מערכת בתי־חולים
יש דאגה מלמעלה.
האם ניסית להשיג רופא כזה
בשעת צרה?
כתב „העולם הזה״ עשה
זאת השבוע — וחשף
אחת השערוריות המחרידות
ביותר: מכל הרופאים
המופיעים ברשימה זו לא יכול
היה להביא אליו
אפילו אחד!
זה לא קרה בספר, לא
בעיירת פיתוח — כי אם
בלב ליבה של תל־אביב. אתה
יכול למות —
ושום רופא לא יבוא!

[illegible] תקוה
חיום: פינסקר, פינסקר 2,
8, טל. 911514.

תורנות רופאים

תל־אביב
ד״ר סגל, בלוך 12, טלפון 247860; ד״ר איזן, שמשון 5א׳ טל. 225748; ד״ר הר־אבן אפשטיין 6 טל. 443281; ד״ר סימון, קק״ל 48 טל. 231374.

מד״א תל־אביב
במד״א טלפון 614333 נמצא רופא תורן בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר העורך ביקורי בית גם לחברי קופת חולים.

קופ״ח „לאומית״
במרפאה האזורית רח׳ מונטיפיורי 9 טלפון 57663 מ־9 בערב עד 7 בבוקר.

קופ״ח „אסף״
תל־אביב
ד״ר וואטס טל. 63888; מד״א טלפון 61438.
גוש דן
מד״א טלפון 781111.

קופ״ח „מכבי״
תל־אביב
חיום: מ.ד.א. מזא״ה 13, טל. 101
בשבת: ד״ר לינקר, שד׳ דוד המלך 57, טל. 227613; ד״ר כהן (ילדים), מוזיר 3, טל. 443287.
מוצ״ש: ד״ר וואטס, אלנבי 50, טל. 63888; ד״ר פרנקל (ילדים), יד אליהו, המעפילים 24, טל. 32028.
גוש דן
חיום: ד״ר קולט, אלוף דוד 51, רמת־חן, טל. 744723; ד״ר מורפורגו (ילדים), שד׳ ויצמן 54, גבעתיים, טל. 258908.
בליל שבת: מ.ד.א., הגלגל 42, רמת־גן, טל. 781111.
בשבת: ד״ר מיטל, אלימלך 13, רמת־גן, טל. 725271; ד״ר ביק (ילדים), כצנלסון 52, גבעתיים, טל. 253276.
במוצ״ש: מ.ד.א. הגלגל 42, טל. 781111.

קופ״ח מרכזית״
תל־אביב—יפו
מד״א מזא״ה מס׳ 13 טלפון 101 משעה 8 בערב עד שעה 7 בבוקר, מונטיפיורי 9 טלפון 57663 משעה 9 בערב עד שעה 7 בבוקר, ד״ר סמואל וואטס אלנבי טלפון 63888 (רק בשעות היום).
רמת־גן גבעתיים
מד״א הגלגל 42 רמת־גן טל. 78111 משעה 8 בערב עד שעה 7 בבוקר.
בני־ברק
מד״א הגלגל 38 רמת־גן טל. 78111 משעה 8 בערב עד שעה 7 בבוקר.
הרצליה, נוה־עמל, רמת־השרון
ד״ר נ. רמי, הוקולוב רמת־השרון טלפון 774176.
חדרה
מד״א טל. 2333 משעה 8 בערב עד שעה 7 בבוקר.
חולון
ד״ר ס. חיימוף פרופ׳ שור 8 סמרה אזרחי טל. 846059.
שרות פסיכיאטרי תל־אסא
[illegible] הגלגל 51 — טל.

שערוריה! שערוריה! שערוריה! שערוריה!

אחר. „אני לא מרגיש טוב,״ „אין לי מכונית,״ „אני עייף,״ וכיוצא בזה. במיוחד הרתיחה את דמי רופאת הילדים הד״ר ת. הרץ מרחוב רוטשילד 118, תל־אביב. כשסיפרתי לה שתינוקי קודח ב־40 מעלות חום, היא ענתה לי: „תביאי אותו אלי.״ „אבל בחוץ יורד גשם וקר,״ אמרתי. „איך אפשר להוציא ילד חולה החוצה?״ „לא מעניין אותי, השיבה הרופאה, „אם את רוצה שאבדוק אותו, תעטפי אותו בשמיכה ותבואי אלי.״ הצעתי לה שתבוא לביקור כרופאה פרטית ולא כרופאת קופת־חולים ואשלם לה כל מחיר שתדרוש. היא סירבה.

כשהתלוננתי בקופת חולים מכבי על המקרה, השיבו לי: „אנחנו יודעים שהרופאים שלנו מסרבים לבוא לביקורי בית. אין מה לעשות.״

תפוס, תפוס, תפוס

אלה הן רק שתי דוגמאות. למען האמת הגענו לפרשה זו בצורה מכאיבה למדי: חלינו.

כשהחום עלה חייגנו למרפאת קופת־חולים ברמת־אביב. הצליל היה צליל תפוס. ניסינו שוב. תפוס. כך משך ארבע שעות, משעה שמונה ועד לשעה שתיים עשרה בצהריים.

שינסנו מותננו ויצאנו עטופים במעילים וצעיפים למרפאה.

ליד שולחן הקבלה התחוור לנו פשר צליל התפוס הטורדני — איש לא ניגש למרכזיה. שני הפקידים שישבו ליד הדלפק לא יכלו להשתלט על קהל החולים.

נימוק אנושי, אבל מה בגורלם של כל החולים שא יכלו לגשת למרפאה? מאין ישיגו רופא?

כששאלתי את הפקיד לפשר סגירת המרכזיה השיב במשיכת כתף: „מה אני יכול לעשות...״

„מה קורה אם צריך בכל זאת רופא באופן דחוף?״ שאלנו.

„מצלצלים לרופא התורן.״

במוצאי השבת האחרונה, 2.1.70, נזקקנו לשרותיו של הרופא התורן. לפנינו היה מונח גליון מעריב ובו רשימה מפורטת של תורנויות הרופאים. ניגשנו לטלפון — ואלה התוצאות:

השעה 2200.

צלצלנו לד״ר סגל — אין תשובה.

צלצלנו לד״ר אייזן — אין תשובה.

צלצלנו לד״ר הר אבן. קול עייף ענה לנו. כשהסברנו במה המדובר הסביר כי אין לו רכב וכי הוא מוכן שהחולה יקח מונית ויבוא אליו. כשנאמר לו כי לחולה

משוועת את שמות הרופאים המופיעים ברשימה בעתון.

מאין תבוא הישועה?

ננסה ברמת־גן?

במגן דוד אדום הפנו אותנו למגן דוד אדום בתל־אביב. תודה.

ברשימה הופיע גם שמו של הדר׳ מיטל, מרמת־גן.

מי אחראי?!

קיימת ועדת־תיאום של משרד הבריאות, עיריית תל־אביב ומגן דויד אדום, בתיאום עם קופות החולים, לקביעת תורנויות הרופאים. אבל מי מכל הגורמים האלה אחראי שהרופאים התורנים אומנם יהיו על מישמרתם? העולם הזה שאל — והנה התשובות:

★ **סגן מנכ״ל משרד הבריאות, האחראי על הסדרת התורנויות:** „הדבר אינו מענייננו. קיימת ועדת־תיאום עירונית, ומשרד הבריאות מסייע רק במימון. אנו ערים לבעייה, אבל פנה לעיריית תל־אביב.״

★ **דובר עיריית תל־אביב יוסף גולן:** „הדבר אינו, בעצם, מעניינה של העירייה. העירייה מסייעת רק במימון. אנו דואגים ומשתדלים שתהיה תוספת רופאים. בבירור פרטים — עליך לפנות למגן דוד אדום.״

★ **התורן האחראי במגן דויד אדום:** „אנו רק מבצעים, האחריות והתיאום נעשים על־ידי משרד הבריאות ועיריית תל־אביב. פנה אליהם. אנחנו לא אחראים אם אין תורנים.״

צלצלנו לד״ר מיטל. השיחה התנהלה כדלקמן:

„ערב טוב. אני בצרה. יש חולה הקודח בבית. אני אמנם תושב תל־אביב אבל אינני מוצא אף רופא תורן בעיר. שמא תוכל להגיע לביתי. אני מוכן לבוא ולקחת אותך.״

„אדוני צלצל 781111!״

„מה זה?״

„צלצל ותבין.״

„אבל אתה הרופא ואני מבקש עזרה!״

הד״ר מיטל ניתק את הטלפון לפני שהספקתי לסיים את המשפט.

הרופא משתמט

ביוש ששי אחר הצהריים, לפני שבועות מספר, נפלה בתה בת שלושת החודשים של נ. ל. על ראשה. הפעוטה החלה זועקת ומקיאה.

ההורים הנחרדים, תושבי רמת־אביב, אצו לטלפון וחייגו X לרופאת הילדים של קופת החולים מכבי הגרה בשכונתם, הד״ר שווארץ.

הטלפון צילצל מספר צילצולים וקולה של הד״ר שווארץ נשמע מעברו השני של הקו.

האם הנפחדת הסבירה לרופאת־הילדים כי נידמה לה שמדובר בזעזוע־מח, וכי התינוקת בוכה בכי היסטרי. „אינני מוכנה לבוא,״ השיבה הרופאה. „היום יום שישי.״

ההורים הסבירו כי הם מוכנים לקחת את התינוקת במכוניתם לבית הרופאה, במרחק של חמש דקות נסיעה. גם לזאת סירבה הרופאה. „בפרינציפ אינני עובדת בששי־שבת. יש רופא תורן.״ וניתקה את הטלפון.

שכנים שהציעו סיפרו לנ. ולבעלה כי בקרבת מקום גר רופא כללי, וכי כדאי לחוש אליו.

כשבאו אל ביתו ראו כיצד הוא חוזר לאיטו מבית־הכנסת. כשראה אותם החיש צעדיו. „מה קרה?״ שאל.

התינוקת נפלה על הראש ומקיאה.״

„תכנסו מיד.״

הרופא שומר השבת, שלא היה בתורנות כלשהי, טיפל בילדה במסירות ובנאמנות.

סיפרה א.ת. (שמה שמור במערכת): השבוע חלה תינוקי בן 11 החדשים. לפתע עלה חומו ל־40 מעלות חום. טלפנתי לרופא הילדים המטפל בו בקביעות והסתבר שהוא חולה. אני חברה בקופת־חולים מכבי ולכן טילפנתי לקופה. הם אמרו לי להתקשר עם הרופא התורן. צילצלתי לרופא התורן ואז ענו לי כי הרופא התורן יצא לשירות מילואים. טלפנתי שוב לקופת־חולים והם עצו לי להזעיק רופא תורן במגן־דוד־אדום. במגן דוד ענו לי שהם לא מטפלים בחולים. טלפנתי בפעם שלישית לקופת חולים מכבי והם אמרו לי לנסות להזעיק את אחד מרופאי הילדים של הקופה.

עברתי מרופא אחד לשני. צילצלתי במשך שעתיים ל־16 רופאים. מתוכם מצאתי כ־10 בבית. אף אחד מהם לא היה מוכן לבוא לבדוק את תינוקי. כל אחד התחמק בתירוץ חום גבוה וכי אינו יכול לזוז השיב: „ככה זה. יש לך ברירה אני לא מוכן לבוא.״

צלצלנו לד״ר סימון — קול עצוב השיב כי הרופא באבל.

רופא לשלוש קופות

סיימנו את רשימת הרופאים הכללית. התקשרנו למגן דוד אדום. הודענו כי מצוי אדם בחום גבוה וכי הוא זקוק לביקור רופא בדחיפות.

„נרשום את זה. הרופא לא יוכל כנראה לבוא לפני אחת בלילה.״

הודינו להם וניסינו את מזלנו בהמשך הרשימה.

הד״ר סמואל וואטס הופיע ברשימה פעמים מספר. כרופא התורן של קופ״ח אסף, מכבי ומרכזית. צלצלנו אליו. הטלפון השמיע צליל תפוס משך שעתיים. עד חצות.

צילצלנו למשרד המרכזי של קופת־חולים מכבי. הטלפון האוטומטי דיקלם בחדגוניות דקה לאחר מכן ובמשך כל הערב, עד לאחת אחר חצות, לא היתה כל תשובה מביתו של הד״ר מיטל.

וכך הלאה. כל רופא ברשימה שצלצלנו אליו לא היה בנמצא.

ניסינו שוב ושוב במשך כל הערב. אותה התוצאה.

הטלפון מקולקל

כשנטלנו את עיתוני יום א׳, נדהמנו. ארבעת הרופאים התורניים היו אותם הרופאים שהיו בתורנות משך הסופשבוע. ד״ר וואטס, שמכשיר הטלפון שלו מקולקל, היה שוב בתורנות באחת מקופות החולים.

התקשרנו שוב לד״ר וואטס. היום יום ראשון. השעה שלוש אחר הצהריים.

הצליל צליל תפוס.

התקשרנו לדואר וביקשנו לבדוק מה עלה בגורל המספר הזה.

קול נשי שזיהה עצמו כ„תיקונים 55״ השיב לנו בשעה 1515 כי „יש תקלה. עליתי

שערוריה! שערוריה! שערוריה!

על הקו ואיש אינו מדבר. כנראה שיש באמת תקלה. אם המינוי יבקש נוכל לבדוק זאת."

ניסינו להתקשר לשני הרופאים הראשונים ברשימה התורנית — אין תשובה. הלכנו לביתו של הד"ר וואטס.

הבית — שריד מימיה של תל־אביב בשנות השלושים. טיפסנו בגרם מדרגות לוליני, ונקשנו על דלתו של הד"ר וואטס. אשה נעימת־סבר שפתחה את הדלת הזמינה אותנו להכנס פנימה.

הד"ר סמואל וואטס, כבן 55, נכנס ושאל מה מבוקשנו.

אני עתונאי. אתה רופא תורן כבר שלושה ימים בשלוש קופות חולים, והטלפון שלך מקולקל. איך זה?

„הטלפון מקולקל מאתמול בערב. כנראה שיתקנו אותו עד מחר לפני הצהריים (יום ב'). אני בתורנות מפני שאני אוהב זאת. לא כל רופא יכול להיות תורן. הצעירים אינם יכולים להיות תורנים מפני שהם חסרי נסיון וגם המבוגרים אינם מסוגלים. אני כבר 32 שנה במקצוע ורק אנשים כמוני מסוגלים להיות תורנים.

„כן; אבל איך אתה מסוגל להיות תורן בשלוש קופות חולים בבת אחת?"

אין תשובה.

„בכמה חולים טיפלת אתמול, לפני שה־טלפון התקלקל?"

„צילצלו אלי כמעט מאה. יכולתי ללכת ל־32 בלבד."

„מי טיפל באחרים?"

„הרופאים התורניים האחרים."

„אבל אתה הרי רופא תורן של שלוש

(המשך בעמוד 26)

מה הם אומרים?!

■ **הפרופסור מוריס לוי, (מבצע השתלת הלב בישראל):**

באשר יש מקרה דחוף והמקרה הוא בת־חום טפולו של הרופא שמתקשרים אליו, הוא חייב לענות.

אבל צריך להפריד כאן בין שני נושאים.

רופא תורן, אם הוא בתורנות, חייב להיות בבית או לפחות להשאיר מישהו שיענה לטלפון כשהוא הולך לבקורים. עליך לדעת כי רק חלק קטן מהרופאים עוסק בפרקטיקה פרטית. רובנו מועסקים במשרות מלאות בבתי החולים ובקופות החולים. אני את התורנויות שלי עושה.

לוי

לגבי הנושא השני — אי־הענות רופאים, זה רע מאד! כדאי לכל אזרח לדעת כי בהסתדרות הרופאים יש ועדה לאתיקה. ועדה זו דנה בכל תלונה של אזרח כנגד רופא שסירב לבוא לעזרת נזקק. נידונו בפניה כבר מקרים רבים, כדוגמת אותו רופא שסירב לבוא לחולים דתיים בשבת, מפני שאלה לא רצו לשלם לו כסף.

על מקרים כאלה חייבים להתלונן.

■ **הד"ר קפלינסקי, יו"ד הסתדרות הרופאים ויו"ר ועדת האתיקה המרכזית של הסתדרות הרפואית:**

לגבי תורנויות הרופאים נדמה לי שדווקא בשנה האחרונה שופר המצב. יש תורנות מערב עד בוקר, וקיים הסכם בין העיריות לבין **מגן דויד אדום.**

אין הדברים אמורים לגבי החודש האחרון, בו פקדה את הארץ מגיפת שפעת קשה. אסור אמנם להוציא מסקנות מרחיקות־לכת ממה שקורה בתקופה זו, אבל ברור שבימים אלה אין רופא אחד יכול להיות תורן בערב אחד בשלוש קופות חולים, ואף להיות רופא תורן של **מגן דויד אדום.** אולם במיקרה זה אין להאשים את הרופא שאינו מסוגל לעמוד בלחץ. יש להאשים את המוסדות המתאימים שלא דאגו לכך שיוכפל לפחות מספר הרופאים. זו תקופה מיוחדת. אלה שאירגנו את כל הענין הם האשמים, ולא הרופאים.

■ **הד"ר הראל, מנהל בית החולים „איכילוב" בתל־אביב:**

אני מכיר את הבעיה. אצלנו היא איננה קיימת. חדר־המיון שלנו פועל בלית ברירה בחדר עזרה ראשונה. היה רצוי מאד, לו היה האזרח מקבל טיפול ראשוני מידי רופא או ב**מגן דוד אדום,** ורק אחר־כך מגיע אלינו אחרי אבחנה ראשונית. אנו איננו עומדים בצורה ביורוקראטית על כל התהליכים. אינני יכול לומר אם נקפדו חיי אדם כתוצאה מאיחור בהגשת עזרה ראשונה על־ידי רופאים. אצלנו מתקבל כל אחד.

■ **שמואל גראביי, מנהל קופת חולים במחוז תל־אביב:**

אין אנו מהססים לנקוט בצעדים החריפים ביותר במיקרה ומתקבלת תלונה כנגד רופא. גם במיקרה של אי־הענות. במידה ואנו מקבלים תלונה אז מזמינים את הרופא ואת המתלונן לבירור משותף. לכל חקירה כזו יש מסקנות בכתב, ואין אנו מהססים להוציא מסקנות מרחיקות־לכת במידת הצורך.

אחריות של רופאים זה דבר יחסי. הנה ביום ראשון קיימו שביתה של 24 שעות ולא השאירו אפילו רופא אחד בכל המרפאות. ואנו נמצאים עכשיו בתקופה של מחלת שפעת קשה. בכל קופת חולים נשאר רק רופא אחד — במחלקה לריפוי־עמוק במרפאת זמנהוף בתל־אביב. לא יכולנו ביום זה לקיים אפילו שרות חרום!

■ **רופא בכיר, חבר ועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית שביקש להישאר בעילום־שם (שמו וכתובתו רשומים במערכת):**

תשובתי לא תהיה נוחה לרופאים; לגמרי לא. אבל הסיפור חוזר בכל שנה, כשפורץ גל של שפעת. אני לחלוטין איני מצדיק אי־הענות של רופאים לקריאת חולה. אבל גם רופא הוא אדם וגם רופא צריך לנוח. במיקרה כזה חייב הרופא להציע לפונה אליו שמו וכתובתו של רופא אחר הנמצא בקירבת מקום, או להפנות אותו לרופא תורן בסביבה. ברור שאינני מסכים לתשובות כגון: „באופן פרינציפיוני איני באה."

רופא צריך להענות לכל קריאה „בכל עת עד כמה שנתון" — הבעיה היא — איך תפרש את המלים „עד כמה שנתון".

גם לכוחו של רופא יש גבול. אבל כשם שאמרתי בתחילה — תשובתי לענין הימנעות רופאים מקריאות חולים היא מאד לא נוחה לרופאים!

■ **חייקל רמות, מנהל קופת חולים באזור המרכז, חבר מועצת עירית תל־אביב:**

לנו אין תורנות רופאים בבתים. אנו מקיימים תורנות חירום במרפאות. יש לנו שמונה מרפאות באזור תל־אביב בלבד, הפתוחות משמונה בערב עד חצות.

הנהגנו סידור זה מפני שרופאים פרטיים לא ענו לקריאות.

רמות

אינני יכול לענות ולומר מה חייב רופא לעשות שעה שחולה מזעיק אותו. אנו התקנו תורנויות אלה בגלל בעיה זו.

(המשך מעמוד 14)

הברית. כאשר הוזמן על־ידי גורמי־הסברה ציוניים שם לשאת מספר הרצאות. במיוחד היו מארחיו מעונינים כי ידבר בקאמפוסים ובחוגים של השמאל החדש.

מסקנת המלווה שלו, איש הסוכנות היהודית: יש להרבות בסוג זה של מרצים־ישראלים פרטיים, שיש להם מה לומר, ולאו דווקא מרצים מקצועיים.

השבוע נזכר שומרון בפרק אחר מתוך מסעו. התיזכורת: שידור של אל־פתח, שהודיע כי האירגון הפלסטיני מחפש גישה אל חוגי השמאל בישראל.

איך מחפש „אל־פתח" גישה זו? סיפר שומרון לכתב „העולם הזה":

לאחר הרצאה באוניברסיטת ניו־יורק, שבה היתה לי ההתנגשות המילולית עם הצעירים הערביים, בא אלי בחור יהודי שהשתתף באותה פגישה ואמר לי, כי מכר ערבי שלו מבקש לשוחח עמי. הבחור הוסיף ואמר, שלפי מיטב ידיעתו הערבי קשור באל־פתח ועוסק בגיוס מתנדבים להילחם בישראל.

יחד עם זאת, הסביר, יש אולי מקום שישראלי יפגש עמו, מפני שערבי זה מקיים קשרים הדוקים עם ארגוני השמאל החדש וכל מיני אירגונים לאומיים של ארצות־שונות, כמו אגודת הסטודנטים ל[...]

לעצמי שהנה כאן איתי איזה בחור ע[...] שהחליט לשחק משחק מחתרתי; ואני [...] פש נפלתי קרבן למשחק ילדים.

רק מאוחר יותר נודע לי שלפחות במ[...] מסויימת טעיתי. הבחור אמר לי בתח[...] השיחה, שהוא קיבל על עצמו תפקיד [...] יצירת קשר עם החוגים ה„פרוגרסיבי[...] בישראל, והזכיר כמה חוגים שלדעתו קרובים לתפיסה של אל־פתח, הגורסת ארץ כולה צריכה להיות מדינה פלסטי[...] בה יוכלו לחיות גם יהודים. התברר שהוא יודע כמה שמות ישראליים המבי[...] השקפות של התקרבות לערבים, אך הב[...] שאינו יודע את תוכן הדברים שמבי[...] אנשים אלה.

הבנתי גם שהוא לא בדק את ת[...] ההרצאה שלי, וחשב שאני נמנה עם או[...] החוגים בישראל הקרויים בפיו „פרוגר[...] ביים". הוא רק קרא את נושא הרצא[...] על המודעות באוניברסיטה: „האידיאול[...] של השמאל החדש ואל־פתח".

הרהרתי מה היה קורה לשיחתנו, א[...] ידע תוכן ההרצאה שלי, בה טענתי אנשי אל־פתח מוכרחים להכשל במלחמ[...] מפני שמטרתם היא הרס ישראל — וב[...] טרה זו של הרס אין, לדעתי, מספיק [...] להוביל לאורך זמן אנשים להקריב חיי[...] במלחמה ארוכה.

דיאלוג מהפכני. הבחור — שלא ט[...] להמציא לעצמו שם — הסביר לי שארג[...]

עיתונאי שומרון (בחקירת שריפת אל־אקצה)

על ספסל בודד עם נציג אל־פתח

מען אריטריאה חפשית, אגודת לוחמי חופש יוונים, ועוד.

אולי, אמר לי ידידי היהודי, תוכל למצוא משהו חשוב בשיחתך עם הבחור הערבי הזה. מה שבטוח הוא שיהיה לך בישראל סקופ עתונאי בלתי־רגיל.

דמות מאחורי העץ. לא אכחיש שקיבלתי את ההחלטה להיפגש עם נציג אל־פתח מתוך היסוסים ותוך פחד רב. אירווין (שמו של הבחור היהודי שיזם את הפגישה) חזר ונפגש עם הבחור הערבי, ואמר לי שהוא מוכן להפגש עמי, אבל בתנאים קונספירטיביים: מאוחר בערב, על ספסל שבתוך הגן בוושינגטון סקוייר, ליד האוניברסיטה. הסכמתי, אם כי דאגתי שלא הרחק ממני יסתובב לו אירווין וגם בן־דוד שלי, בחור בריא, ישראלי המתגורר בניו־יורק.

הפגישה התקיימה מיד לאחר הסיכום, כאשר גשם דקיק גירש את ההיפיס הנוהגים לשכון בגן זה דרך־קבע. הפגישה עם נציג אל־פתח לבשה בהכרח מיסתוריות לא־נעימה.

לא הרחק מהערבי הצעיר שלחץ את ידי הסתובבו דמויות בצורה חשודה. אולי רק נדמה היה לי, אבל מאחורי העץ שלידו ישבנו על הספסל היתה צמודה דמות של אדם.

הבחור הערבי (כבן 20) אמר מיד שהוא איש אל־פתח, וטען שהוא ממונה על סניף אל־פתח בניו־יורק. אני מוכרח להודות שמיד לאחר שפתח את פיו ירדה עלי אכזבה גדולה. האנגלית שלו היתה רצוצה, ודבריו לא הוכיחו בקיאות רבה בנושאים מדיניים וחברתיים. יתכן שמתוך סנוביזה מופרזת הוצאתי עליו פסק־דין נמהר וקבעתי

החליט להקים גוף מיוחד, שמתפקידו לקי[...] קשר עם ישראלים, בעיקר אינטלקטואל[...] כדי לגייסם למלחמה בשלטון הציוני ולה[...] חיב בכך את בסיס התמיכה שממנו נה[...] אל־פתח בקרב השמאל החדש בארצות־ה[...] רית ואירופה.

הוא מיהר ואמר, שאין ארגונו מצ[...] לגייס את הישראלים לקרבות של ממ[...] אבל יש בדעת הארגון להפיץ את התעמו[...] של אל־פתח באמצעות הבחורים הישראל[...] בישראל. מכיוון שהסבלנות שלי פקעה ב[...] תיים, הקשבתי לו תוך הצצה חוזרת ונשנ[...] בשעון. אני זוכר רק שהוא השמיע טע[...] שכדאי לנו — לאינטלקטואלים הפרוגרס[...] בים בישראל — לקיים קשר עם אל־פ[...] כדי ליצור דיאלוג מהפכני בין ערבים וי[...] דים, כך שבעת הנצחון הערבי נוכל לי[...] את עניני היהודים בפלסטין המתחדשת.

בסיום דבריו ניסיתי אני לדובב אות[...] כדי להצדיק את הצפיות של אירווין לסק[...] עתונאי; אבל הפעם הראה הוא חוסר ס[...] לנות, ולאחר מילות נימוסין נפרדנו בל[...] כלום.

מנגנון

חיסון נגד קצר

במכון וייצמן ברחובות, נערכים נסיונו[...] בתאי־מוח בדגי־חשמל. מסתבר כי הנסיונ[...] עולים יפה מאד בדגים ענקיים אלה המעב[...] רים זרם חשמל אדיר לכל האיזור בהם.

הנהלת המכון הזמינה מחו"ל כמה דג[...]

(המשך בעמוד 7[...]

המסיבה מתחילה: ששי מתחיל להטיל עוגת קרם

נמאס לכם מהדיסקוטקים? אתם עייפים מהמסיבות המשעממות של החב־רה? אינכם יודעים איך לבלות ולעשות שמח?

אין בעיות, יש פתרון. כל מה שצריך היום כדי לערוך מסיבה מוצלחת היא כמות קטנה של עוגות־קרם וקצפת. לא הרבה, איזה 15 טורטים בסך הכל ועוד כמה עשרות עוגות קצפת קטנות.

לא מאמינים? תשאלו את דניאלה הוד, מלכת־היופי לשעבר, את השחקנית תיקי דיין ואת הבחורים של להקת פיקוד דיזנקוף, ששי קשת, דני קוליש ויוסי סוויה. הם, עם עוד הרבה אחרים, השתתפו במסיבה כזאת. ולא סתם מסיבה, אלא כזו שנמשכה מהבוקר עד הערב.

מה הם עשו שם כל כך הרבה זמן? תתפלאו, אבל שום דבר מלבד לזריק האחד על השני עוגות קרם, למרוח איש לרעהו על הפנים והישבנים קצפת, ולבוסס שעות במימרחים מתוקים.

זאת היתה הילולא שאיש מאלה שנטלו בה חלק לא ישכח אותה לעולם. הרעיון אומנם לקוח מהסרטים האילמים של שנות ה־20, אבל זה משהו אחר לראות סלפסטיק בסרט או להשתתף בפועל באורגיה של קצפת.

בהתחלה אולי זה קצת מפחיד ומרתיע. אבל אחרי שעוגות הקצפת הראשונות נמר־חות על הפנים, הקרמים נוזלים על הבג־דים מכל צד, ולאיש לא איכפת כבר איך יראו בג־דיו בהום ההילולא — אין שמחה יותר גדולה מש־משתחררים מכל המעצ־רים וכל גינוני הציביליזציה וזה מה שנקרא „לעשות שמח” אמיתי.

מסיבת

דניאלה הוד, מלכת־היופי לשעב

טוויסט הסלפסטיק: הריקודים נמשכים גם כשהעוגה נמרחת על הפנים

הנקמה: ששי מטיח עוגת־קרם

טוויסט הסלפטיק: הריקודים נמשכים גם כשעוגה נמרחת על הפנים

העוגות מתעופפות לכל עבר, דניאלה הוד מרוחה מכף רגל עד ראש

הסלפסטיק!

בצד צוות של מסריטים בפיקוחו של הבמאי אילן אלדד, כדי לראות מה יקרה.

אבל מה שהתחיל בצורה מאופקת הפך תוך זמן קצר להשתוללות רבתי. אחרי שנמרחו כהלכה נכנסו החוגגים למין אקס־טזה כזו, עד ששכחו כי מסריטים אותם.

אילן אלדד: הבמאי

לאילן אלדד לא היה מה לעשות מלבד לעמוד בצד לצפות במתרחש ולספוג בעצמו עוגת קרם בפנים. הוא לא היחיד שנפגע.

תוך שעה קלה מצאו את עצמם הטכנאים, הצלמים וכל שאר אנשי הצוות שעמדו מהצד, כשהם נכנסים אל תוך השתוללות הקצפת. בין הצלם, ניצ׳ו לבין תיקי דיין התפתח קרב פרטי של עוגות ואפילו הפר־סומאים, בורנשטיין וחליף, שהגו את הרע־יון, לא יצאו מהעניין בפנים נקיות.

מה שטוב בעסק הזה של עוגות הקרם הוא שאם לא אוכלים אותן, הן לא נגמרות מהר. אפשר תמיד לאסוף נתחים מהריצפה ומהשולחן ולהמשיך להלחם בהם.

אגב, מסיבת סלפסטיק דומה שנערכה לא מכבר בהוליבוד לצרכי הסרט המירוץ הגדול עלתה 100 אלף דולאר. בארץ מחיר העוגות הוא זול יותר, כך שלא צריך להסס.

ומה עם הבגדים? מבלי לעשות פירסומת לאף אחד אומרים האנשים שנטלו חלק במסיבה, שאחרי שקשת החזירה להם את הבגדים יומיים אחרי המסיבה, הם היו יותר נקיים מאשר לפני המסיבה.

ישבן מרוח בקרם: דני קוליש בפעולה

ר, עם פנים מרוחים בקרם

מסיבת הסלפסטיק הגדולה נערכה ביריד המזרח. הסיבה למסיבה סיפקה חברת הניקוי־היבש קשת, רצתה להוכיח שהיא מסוגלת לנקות בגדים גם אחרי גא בזו. היא סיפקה לחוגגים את העוגות, העמידה

נוספת בתוקפיו ובמצלמה

האלימות בשיאה-

היא נרצחה בידי מאהבה

נרצחת חוה פכוסר

ביום הראשון השבוע, בשעה 5.30 בבוקר, יצאה השוטרת חוה פכוסר בת ה־22 מביתה בשדרות בנימין בנתניה. היא צעדה במהירות לעבר תחנת האוטובוסים אגד שבמרכז העיר, כדי להספיק להגיע לאוטובוס היוצא בשעה 6.00 לתל־אביב.

חוה לא הספיקה להגיע אל האוטובוס. כמה דקות לפני השעה 6.00 היא הספיקה עוד לצעוק „הצילו! הצילו!", צנחה בתחנת האוטובוסים כשפגיון מגואל בדם תקוע בחזה. בדרך לבית־החולים היא נפחה את נשמתה.

עדי־ראייה למעשה, הבחינו בגבר גבוה ונאה הנמלט מהמקום. הם רדפו אחריו, אולם הוא הצליח לברוח מהם. הוא לא הרחיק לברוח. כשכולו מתנשף נכנס לבית־כנסת סמוך, בו היו מתפללי שחרית בעיצומה של תפילה. „עשיתי דבר נורא!" זעק באוזני המתפללים, כשהוא רועד כולו. „תקראו למשטרה! עשיתי פשע!"

כאשר הגיעה המשטרה זוהה האיש כמריו ביטוני, 30, עולה חדש מבראזיל. אותו בוקר, כך הסתבר בחקירה, המתין מריו לחוה, שהיתה ידידתו בעבר, ליד ביתה. הוא עקב אחריה ובדרך לתחנה ניסה לשוחח עימה. חוה התעלמה ממנו והמשיכה לצעוד לעבר התחנה. שם הוא רצח אותה.

★ ★ ★

הם נרשמו לנשואין

בניגוד לפרטים שפורסמו בעיתונות היומית, ושיצרו תמונה כאילו רצח מריו את השוטרת בשל רומן מיקרי שהיה ביניהם בעבר ונפסק, ובשל סירובה של חוה לחדש את קשריה עימו, העלתה חקירת „העולם הזה" בפרשה עלילה סבוכה הרבה יותר.

מריו לא הכיר את חוה היפהפיה בפגישה מיקרית ברחוב דיזנגוף לפני חצי שנה, כפי שסופר. הצעיר המרשים ויפה־התואר שעלה לפני שנה וחצי לארץ, הכיר את חוה עוד לפני כשנה. במשך מיספר שבועות הם יצאו ביחד ואחר־כך נפרדו.

כאשר פגש מריו את חוה לפני חצי שנה, כשהיא ניצבת במדי שוטרת ברחוב דיזנגוף, היתה זו פגישתם הראשונה אחרי פרידתם. מריו ניגש אל השוטרת וניסה לחדש עימה את הקשר.

לשניים היה רקע משותף. חוה, המשרתת זה שנתיים כשוטרת אחרי שקודם לכן היתה שוטרת צבאית, נולדה בפולין, עלתה לישראל עוד בשנת 1949. הוריה שלא נקלטו בארץ, ירדו יחד עימה לבוליביה. שם למדה את השפה הספרדית. מריו, שמלבד ספרדית ידע מעט עברית, שמח לקשור קשר עם בחורה שהיתה לו עימה שפה משותפת.

חוה הסכימה לחדש את קשריה עם מריו, מהנדס כימאי במיקצועו. הם יצאו יחד מיספר חודשים, אהבתם פרחה והם אף נרשמו לנשואין ברבנות. אולם אז אירע לפתע התקר.

כאשר נרשמו השניים לנשואין היתה חוה בשבועות הראשונים להריונה. אבל זמן קצר אחרי כן היא חזרה בה מכוונתה להינשא למריו וללדת לו ילד. היא ביצעה הפלה והודיעה למריו שהיא רוצה להיפרד ממנו. „אינני רוצה שניפגש יותר," אמרה.

הפרידה נפלה על מריו כרעם משמים. הוא לא היה מוכן להשלים עם העובדה שהשוטרת היפה נטשה אותו. הוא ניסה להתקשר עימה, היה אורב לה במקומות שם ידע כי היא ניצבת על מישמרתה, היה מנסה לדבר עם חברותיה שידברו על ליבה.

(המשך בעמוד 26)

נער בן 12

שלושה נערים, ליתר דיוק — שלושה ילדים, יצאו לטייל לפני שבוע בהרי ירושלים. אחד מהם, המבוגר, היה בן 12 שנים. שני חבריו היו האחד בן 10 והשני בן 9. שלושתם היו חניכי ה־מוסד לנערים שפוטים ומקרי סעד ידידיה, מוסד סגור של משרד־הסעד הנמצא ליד הכפר הערבי אבו־גוש וליד מעלה־החמישה.

היה יום חורף נאה והשלושה טיפסו בין הסלעים. הם הרחיקו כמה מאות מטרים בלבד מגדרות המוסד כאשר פרץ ריב בין הנער המבוגר, זה בן ה־12 לבין שמואל קהרבני, הילד בן ה־9. הנער הבוגר, שנמצא בתחילת תהליך ההתבגרות שלו, דרש מחברו שיניח לו לבצע מעשה סדום בגופו. הילד סרב. בן ה־12 תפס בחבל שהיה בידו וכפת את רגליו. אבל הילד בן ה־9 המשיך להתנגד. הנער הבוגר הרים סלע, הטיח אותו בראשו של הילד וזה צנח לארץ כמעולף.

אז התנפל הנער על חברו וביצע בגופו מעשה כדי לספק את יצריו המבולבלים. הילד השלישי בחבורה, עמד והביט ב־מתרחש כאילו כל הענין אינו נוגע לו. רק כעבור כמה דקות הבחינו השניים כי שמואל קהרבני לא התעלף ולא איבד את הכרתו. הוא מת כשהאבן מחצה את ראשו.

המנהלים סירבו לקבל

אך היתה הנהלת מוסד ידידיה מסרבת לקלוט את שמואל קהרבני במוסד, בגלל גילו הצעיר, יתכן והיה נשאר עוד בחיים. אולם הנהלת המוסד התחשבה בעובדה שאחיו של שמואל נמצא אף הוא במוסד, ולא רצתה להפריד בין שני האחים ולשלוח את שמואל למוסד אחר.

שמואל קהרבני לא היה ילד מפגר. הוא היה ילד חביב ועליז שהתקדם יפה ב־לימודיו במוסד בו הרגיש הרבה יותר טוב מאשר בבית הוריו בראש־העין. שם היווה מיטרד. היו לו 16 אחים ואחיות ו־האב הקשיש יחיא היה המפרנס היחיד של המשפחה, בה ממשיכה האם ללדת מדי שנה.

אולם רוצחו של שמואל לא היה רק הנער המופרע בן ה־12. אנשים מבוגרים יותר, הנושאים במישרות מכובדות ב־תפקידים ממשלתיים היו שותפים לפשע. אנשים אלה יושבים בחדריהם ליד שולחנות כתיבה עליהם מונחים תיקים ממוספרים. הילדים השפוטים הנשלחים למוסדות הם עבורם רק מספרים.

אנשים אלה אינם באים כמעט במגע ישיר עם הילדים הנמצאים במוסדות ל־נערים שפוטים. את החלטותיהם הם מ־שאירים לביצוע לאחרים, החייבים לבצעם ללא כל ערעור. אותם אנשים הם שאילצו את הנהלת מוסד ידידיה לקלוט את הנער שהתגלה אחר־כך כרוצח פסיכופאט קטן, למרות שלפי דעת המנהלת ומחנכי המוסד הוא לא היה מתאים למסגרת החברתית והחינוכית של המוסד.

הנער בן ה־12 היה נער מופרע ולא נער שפוט בלבד. למרות גילו הצעיר כבר נז־קפת על חשבונו שורה ארוכה של תיקים פליליים. אפילו הוריו של נער זה התביישו בו וכשהיו באים לבקרו במוסד ענו לש־אלות העובדים שביקשו לדעת את מי הם מחפשים: „לא, סתם באנו לבקר את ה־ילדים."

נרצח שמואל קהרבני

גל מעשי רצח!

רצח בן 9

אנשי מוסד ידידיה דרשו להעביר את הנער למוסד לנערים מופרעים. אולם ה־ממונים במשרד־הסעד תבעו את קליטתו במסגרת מוסד ידידיה דווקא ללא ערעור.

יחסים הומוסכסואלים

דווקא בגיל ההתבגרות הפרעה נפשית אצל נער היא מסוכנת יותר מאשר אצל מופרע מבוגר. בתחילת גיל ההתבגרות עובר על הנער תהליך של דחפים הומוסכסואלים. הנער הנורמלי יודע כיצד לעדן דחפים אלה, בתת הכרתו כ־מובן, ולהטותם לאפיקי פעילות אחרים.

נער מופרע, אפילו אינו פסיכופאט גמור, שאינו מסוגל להבחין בין טוב לרע ושאינו יכול להשתלט על יצריו, נכנע בהכרח

כתוצאה מכך נשלח הנער למוסד מיצפה־ים, שליד הרצליה, שם עבר בחינת ה־סתכלות. מנהלי ידידיה נדהמו לא מעט כאשר יום בהיר אחד הוחזר הנער אליהם. במיצפה־ים קבעו אמנם שהנער סובל מפי־גור שכלי והפרעות נפשיות המלוות בתו־פעות תוקפנות. אך הוא אינו פסיכוטי ואינו מסוכן לחברה ולכן יש לקבלו מ־חדש למוסד ידידיה.

שלושה ימים בלבד אחרי שהוחזר ל־ידידיה, ביצע הנער את הפשע שהוא מו־אשם בו.

דרושה ועדת-חקירה!

„כל פסיכאטר יכול לעשות שגי־אה," אמר הד"ר משה קורץ, מנהל משרד־הסעד, בתגובה על המקרה. „נראה

נערים שפוטים במוסד „ידידיה" משחקים כדורגל בצל המדונה

רצח בגבעה

לדחפיו, מה עוד כשהוא נמצא במסגרת המקלה עליו פעילות כזו.

מוסד ידידיה אינו בית־כלא. עובדיו, ו־בראשם המנהלת, ריטה ואקשלאק, מנסים לתת לנערים השפוטים הנמצאים במוסד הרגשה של בית. בנוסף לבית־ספר, כולל המוסד פנימיה ל־110 ילדים, המתחנכים שם לקראת עצמאות חברתית, תרבותית וכלכלית. לרשות הילדים עומדים גם בתי־מלאכה שונים בהם מקנים להם הכשרה מיקצועית.

הבוחן קבע: „הנער אינו פסיכוטי!"

הנער המואשם בביצוע מעשה הרצח ברח מספר פעמים מהמוסד, אך בכל פעם הוחזר אליו מחדש לפי הוראות משרד־הסעד, כאילו לא קרה דבר. שיחותיו עם המנהלת, שניסתה לשכנעו לשתף פעולה עם מדריכיו ומוריו לא עלו יפה.

אחרי ניסיונות מרובים הודיעה הנהלת המוסד להוריו של הנער כי לצערה היא חייבת להוציאו מהמוסד בגלל אי התאמתו למסגרת החינוכית ואי־השתלבותו בחיי המוסד.

שמנהלת מוסד ידידיה צדקה. נראה ש־המקום המתאים עבור הנער הזה, למרות שהוא מסוגל לעמוד לדין, היא מחלקת הילדים בבית־החולים לחולי־נפש."

אברהם שיינפלד, ראש שירותי המיבחן לנוער במשרד הסעד, שבחן את הנער בן ה־12 במוסד מיצפה־ים אמר: „הנער היה בלתי מאושר במוסד מצפה־ים. נראה לנו כבלתי מתאים לשלוח אותו למוסד לעבר־יינים, באשר הוא מפגר בשכלו. ידידיה נראה עבורו כמקום מתאים."

החשוד ברצח כלוא עתה בכלא רמלה. חברו, שהיה עד ראיה לפשע ולא גילה דבר על כך, עצור לחקירה משטרתית במשטרת בית־שמש. אולם מלבדם, נמצאים כיום במוסד ידידיה עוד 22 נערים מופ־רעים ובעלי עבר פלילי, מתוך 110 ה־חניכים במוסד. הם לומדים אמנם בכיתה נפרדת, אך באים בקשר עם שאר חניכי המוסד.

פרשת הרצח המחרידה במוסד ידידיה מחייבת הקמת ועדת חקירה שתבדוק את הנוהלים המקובלים במשרד־הסעד, לגבי מיון הנערים הנשלחים למוסדות השונים, ואת יעילותה של רשת החינוך המיוחד שתפקידה לטפל בילד המפגר.

הוא נהרג ביריות שוטרים

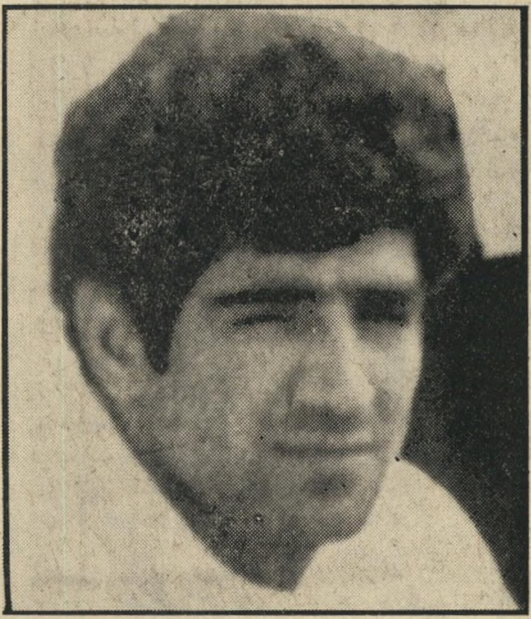

הרוג שאול בן־אברהם

סמל ממשטרת אור־יהודה, ניצב על הכביש ליד המחסום שבהצטלבות כביש גהה—כביש לוד. השעה היתה קרוב לשלוש בלילה. בשעה זו נוסעות אך מכוניות מועטות בכביש. עוד מרחוק ראה הסמל את אורותיה של מכונית המתקרבת לעברו במהירות. הסמל אותת בפנסו לעבר המכונית כדי שתעצור.

אבל המכונית שהתקרבה במהירות לא האטה את מהירותה. היתה זו מכונית ואליאנט לבנה. הסמל ראה כיצד המכונית מתקדמת לעברו ועומדת לדרסו בעוד שנייה. הוא זינק אל התעלה שלצד הכביש ופתח באש מתת־מיקלע העוזי שלו.

כעבור כמה שעות גילו השוטרים את ה„ואליאנט" חונה במיגרש ריק ברמת־חן. בתוכה היתה מונחת גופה, שכובע גרב מכסה את פניה. מסביב לראש היתה שלולית דם. כשהסירו השוטרים את המסיכה מעל פני הגופה הם זיהו את האיש.

היה זה שאול (סעיד) בן־אברהם שמואל, צעיר בן 23 מאור־יהודה. הוא היה מת. כדור היה תקוע בעורפו.

★

בדיקה משטרתית שנערכה בגופת ההרוג קבעה שהוא אומנם נהרג מכדור התת־מיקלע שנורה לעבר מכונית הואליאנט מידי סמל המשטרה.

למשטרה היה הסבר משכנע למדי לפשר הפתיחה באש לעבר המכונית. מסתבר, לדברי המשטרה, כי שעה קודם שהופיעה מכונית הואליאנט בצומת גהה—לוד, היא נראתה על־ידי ניידת משטרה בכפר שלם. השוטרים טענו כי הבחינו שארבעת הנוסעים במכונית היו רעולי־פנים.

דובר המשטרה ציין כי שאול בן־אברהם שמואל נמצא הרוג כשהוא רעול־פנים. מאחר שגם חבריו, שנראו על־ידי השוטרים, היו רעולי־פנים כמוהו, ומאחר שהמכונית בה נסעו היתה מכונית גנובה, יש להניח כי הצעירים היו בדרכם לביצוע שוד. אבל באור־יהודה מסרבים תושבי המקום לקבל סברה זו.

פעמיים בחודשיים האחרונים ליוותה אור־יהודה שניים מצעיריה אל בית־הקברות. בשני המיקרים היתה המשטרה מעורבת במיקרי־המוות.

ההרוג הראשון היה סמיר אצלאן, צעיר בן 18 ומופרע. יום אחד ראה אותו שומר הטראנספורמטור המקומי כשהוא מנסה להתאבד על עמוד החשמל הקרוב. השומר ניגש אל הצעיר, דיבר על ליבו וניסה לשכנעו לבחור בחיים. כשראה השומר כי דיבוריו אינם מועילים, מיהר להזעיק את המשטרה.

זו הגיעה בזמן כדי למנוע בעד אצלאן להתאבד. „תחזיקו אותו במעצר כל הלילה," אמר השומר לשוטרים, „עד שיעבור לו החשק להתאבד." אצלאן נלקח בניידת לחקירה. אחרי דקות מיספר החזירו אותו השוטרים אל המקום משם לקחו אותו — אל קירבת הטרנס־פורמטור. 7 דקות אחרי שעזבו אותו השוטרים, התאבד אלצאן ומת.

★

ברחוב אסירי־ציון 13, מתגוררת משפחתו של שאול (סעיד) בן־אברהם. שנהרג ביריות השוטרים במכונית הואליאנט.

מדווח כתב „העולם הזה" אשר ביקר באור־יהודה לאחר מותו של שאול סעיד:

הקבר טרי. טרי מאוד.

(המשך בעמוד 26)

סילבסטר!!! ריצ׳ארד האריס — משה דיין, מאנדי — מזוזה, ואסי דיין לקח תרנגול הודו הביתה ● רקדנית הבטן להלובה נטשה הגולה וחזרה למולדת

— שמפניה מכוס בגובה מטר —

א יידישער סילבסטר

האריס: — מסיבה פרטית במאנדי׳ס —

כידוע לכל בר בי רב, אין לך חג יהודי שמח ועליז כמו ליל סילבסטר. אם ישב־תם בבית, אפיקורסים שכמותכם, תשמעו לפחות שהפסדתם:

אצל ג׳קי חילקו פונש חינם לכל דיכפין. בסקוטש האוס אכלה השמנה וסלתה לצלילי תזמורת, כשהיא ישובה מתחת לענפין הרעננים של עץ אשוח צעיר. אבל עיקר השימחה התחוללה בדיסקוטקים.

במאנדי׳ס ערך השחקן ריצ׳ארד האריס מסיבה פרטית לחברים שלו, שמילאו כמו כלום את כל ארבע הקומות של המועדון. כל החברים האלה בילו יפה מאד ובשיטות רב גווניות, אלה התחלקו בעיקר למתנש־קים, אוכלים, שותים, רוקדים ומסתובבים. בין המתנשקים בלטו עמי סולל שנישק כל הזמן את אשתו, כדי שכולם יראו שהכל בסדר ביניהם, והספר דייב, שעשה אותו, דבר לפצצה בלונדית משגעת שקוראים לה דיאנה.

לכל מי שהיה מוכן לשמוע סיפר דייב שהוא מתחתן איתה עוד שבוע. נחיה ונראה, לא כל יום סילבסטר. הכי אלגנטי בין הסועדים היה הדוקטור ריצ׳ארד קורנהויזר, זה שנשוי לורדה מאייר בת המיליונר. הדוק־טור הגיע ענוב בעניבת פרפר, שעוררה מיד כל מיני אסוציאציות אצל החוגגים. אלה ניגשו לדוקטור וביקשו את תפריט המאכלים.

אחר כך גם הזמינו אצלו את המנות, אך ריצ׳ארד סרב לקבל את ההזמנה. לכל דבר יש גבול פפיון זה פפיון, אבל להיות מל־צר בסילבסטר?

בעל השימחה, שעלתה לו 7,200 לירות במזומן, בא ברטייה שחורה על העיין א־לה דיין, ושתה כל הזמן שמפניה מתוך כוס בקוטר של מטר שהביא עימו, כדי שיהיה לו ממה לשתות. מה שבטוח בטוח. מאמן הכדורגל יוסלה מירימוביץ הסתכל כל הזמן בהערצה איך שריצ׳ארד שותה ומנשק את ג׳ולי, המזכירה שלו. הוא החזיק איכשהוא מעמד עד שריצ׳ארד שר מחרוזת שירי חג מולד. אז לא יכול יוסלה יותר להתאפק והעניק לו גביע.

מאנדי עמדה במשך שעות הערב בדלת, קיבלה נשיקות, ואמרה בעליצות: אני מזו־זה!!! אני מזוזה!!!

אל תתפלאו איך שהיא יודעת על זה, בראיון שנתנה לעיתונאי בריטי, סיפרה מאנ־די בסודי סודות שהיא קוראת כל יום תלמוד.

צביה: העיקר — קומוניקציה

רוז׳ה מהסקוטש האוס — תחת כל עץ רענן

מועדון הקינגס השכן היה מלא לא פחות, בעיקר במחשופים. המחשופים עשו בדיוק את אותו הדבר שעשו החברים של ריצ׳ארד במאנדים. שיא המחשופים נמצא על גופה הדקיק של הדוגמנית צביה דושניצקי. צביה התנשקה במרץ עם ברנש שחרחר. מי זה? שאלנו אותה.

„חבר שלי, עיתונאי איטלקי,״ הודיעה לנו צביה בנונשלנטיות והמשיכה לרקוד. „איך קוראים לו?״ צביה לא יודעת. מה זה חשוב? העיקר שיש קומוניקציה.

בפאב של פרדי הצטופפו שחקנים, דיפלו־מטים, אנשי ציבור וסתם יפות. בראש הי־פות עמדה דליה לביא, כשלצידה ידידה הצייר מנחם גפן. באנגליה גידל לו מנחם פיאות ושערות, כך שסוף סוף הוא ניראה כמו צייר. אריק איינשטיין המזוקן לא מש מצידה של אשתו אלונה. בכלל, רוב החוג־גים הגיעו עם הנשים שלהם, אז בחצות, בזמן הנשיקות לא חלו שום הפתעות. כל אחד נישק את שלו. הכי יפה התנהג הארכי־טקט אלדר שרון מפני שדווקא אשתו אילנה, הסתכלו עליו גם האבא שלו הארכיטקט והאמא שלו השחקנית, אז מה יכול כבר בן אדם לעשות בתנאים כאלה.

דידי מנוסי ישב בצד והשמיע אמרות שפר, כשמישהו התנשק עם אחת מהנשים הבודדות שבשטח, אמר דידי א. פרופו: „יש אנשים שנהנים מן הספק ויש כאלה שנהנים מן ההפקר.״ אילו יכלו המבטים שקיבל בתשובה מצד המנשק להרוג...

בחורה שחרחורת ישבה וקראה את האופי של האנשים לפי כתב־היד. כולם יצאו ממנה

דייב ודיאנה: מזל טוב!!!

נירגשים, אבל אף אחד לא סיפר מה אמ־רה לו.

וכך זרם לו הערב, טובע בים של שמ־פניה. עם שחר התפזרו אחרוני החוגגים. מנחם גפן לקח את דליה, אורי דן את אשתו היפהפיה ורדה, שייקה בן פורת את אשתו היפהפיה עלמה, ואסי דיין את אהרו־נה, בתוספת תרנגול הודו צלוי.

שנה טובה!!!

סרטים

כישרון חדש

השימלה (סטודיו, תל אביב, ישראל) כרטו של במאי ישראלי חדש, רופא צעיר ששמו יהודה (ג'אד) נאמן. השימלה מוכיח מה ניתן לעשות בארץ בעזרת שחקנים צעירים ורעננים, תקציב קטן, והרבה כישרון.

השימלה מורכב משלוש אפיזורות: בראשונה קונה ליאורה ריבלין שימלה חדשה כדי למצוא חן בעיני אסי דיין, אותו היא פוגשת במקרה בספריה בה היא עובדת. בשנייה מחפש מוטי ברקן את רינה גנור ששלחה לו תמונה שלה בתשובה למודעה שפירסם בעיתון ושבה נאמר: מכוער מחפש יפהפיה.

בשלישית מתארח הבעל לשעבר (יאיר רובין) אצל אשתו (גבי אלדור) והחבר החדש שלה (אמיר אוריין).

השימלה הוא סרט כנה ורגיש ובלי יומרות, והדיאלוגים נשמעים טבעיים, תופעה חדשה כמעט בקולנוע הישראלי. הצלם יכין הירש צילם את הסרט באותה פשטות בה יהודה נאמן ביים אותו, והתוצאה — סרט מקסים. מומלץ מכל הלב.

תאווה ומס הכנסה

ארוטיסימו (ארמון דויד, תל אביב, צרפת) תעשיין זוכה לביקור של מפקח מס הכנסה, המתיישב במשרד ומתחיל לנבור בהררי חשבונות. אשתו של התעשיין מרגישה שבעלה מזניח אותה, אבל לא מאמינה שהסיבה היא באמת מס הכנסה כמו שהוא מספר. היא חושבת שהוא עסוק במשהו אחר. כדי לעורר שוב את תאוותו היא מנסה להשתמש בכל התחבולות שהפרסומת הארוטית מציעה לה מעל דפי כל שבועון, בקולנוע ובטלויזיה. שום דבר לא עוזר. לא הפיאות, התחתונים המגרים או כותנות הלילה השקופות. התשוקה חוזרת רק כאשר המפקח הולך.

פארסה משוגעת ועליזה בה צוחק הבמאי ז'ראר פירס מכל העולם, בעזרתם של שחקנים מצוינים כמו אני ז'יראררו ופראנסיס בלאנש. מומלץ.

סופר פאם פאטאל

ז'וסטין (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) ז'וסטין (אנוק איימה) היא הפאם הכי פאטאל שראינו על בד הקולנוע מאז הראתה מרלן דיטריך את רגליה בסרט המלאך הכחול.

גברים נלכדים ברישתה כמו זבובים בקורי עכביש. בארמונה מתבשלות אינטריגות בינלאומיות, ועוד יש לה זמן לחפש את בתה האובדת בבתי הזונות של אלכסנדריה. דירק בוגארד הוא דיפלומט אנגלי שנון ודקאדנטי, המאוהב באחותו. מייקל יורק הוא מורה אנגלי תמים ואנה קארינה — רקדנית בטן שחפנית, אלכוהוליסטית ואכולת כמים. וכו' וכו', והכל על רקע אלכסנדריה הרומנטית והאכזוטית נישפי־חשק המוניים ועוד אירועים דומים אחרים.

כל הדמויות האלה, שנולדו במוחו הרומנטי של הסופר האנגלי לורנס דארל והמשתרעות על אלפי העמודים של הטרילוגיה שלו, נידהסו למיטת־סדום של שעתיים נעימות למדי.

נעים לראות את הצילומים האסתטיים של שלל התלבושות, את הנופים; לשמוע את ההברקות של דירק בוגארד, לראות את ארמונות אלכסנדריה ואת אנוק איימה היפהפיה.

כוכבים

סקסי רקסי

רקס האריסון, הידוע בכינויו סקס רקסי, החליט להתגרש. הוא סיפר את ז

מורין ישורר ב„ארוטיסימו״
מה שהפירסומת מציעה

לעורך דין שלו, לנציגי העיתונות ולכ מי שהיה מוכן לשמוע. רק לבן אדם אח שכח לספר — לאשתו, רחל רוברטס. י רחל נודע על גירושיה מפי עיתונאי שחיכ לה עם הבשורה הטובה בפתח התיאטרו בו היא מופיעה. אחרי התדהמה הראשונ הודיעה רחל: „רקס המסכן עובד יותר מדי קשה, והוא מבולבל קצת" והוסיפ בפסקנות: „גירושים לא באים בחשבון. האריסון מצידו הודיע שהענין סופי וזה למי להאמין? ● הבמאי היווני קוסט גבארס, שביים את הסרט בו הוא מתקי את המשטר המושחת ביוון מכריט בימי אלה סרט נוסף, בשם הוידוי, בהשתתפות של איב מונטאן וסימון סיניורה. בסר ההדש מתקיף גבארס לשם שינוי את ה משטר בצ'כוסלובקיה.

אנוק איימה מאוהבת

אנוק איימה כל כך אוהבת את אלבר פיניי שלה, עד שסרבה לעזוב אותו ולנס להוליבוד, כדי להופיע לציזו של מהל בראנו בסרט המאנדארינים לפי ספו של סימון דה בובואר. במקומה נסע קאתרין דאנב. שאינה מאוהבת כרגע. ז'אן מורו נכנעה לעומת זאת לשבדי להופיע בסרט של אינגמר ברגמן. כששא אותה על מה הסרט ומה יהיה התפק שלה אמרה: „אפילו לא שאלתי. מספ לי לדעת שהבמאי הוא ברגמן." ● ה חברים של המחזמר שיער דרשו תמור ההסרטה של יצירתם לא פחות ולא יו מאשר שנים וחצי מליון דולר. הוליב הסכימה לשלם, והשניים יהיו מין הס ההיפיס העשירים ביותר בעולם. זהו סכום הגדול ששולם אי פעם עבור סיפ

— גביע תמורת שירי חג מולד —

הבטן של להלובה

אם אתם חושבים שהגויים אוהבים אותנו רק בזכותו של אבא אבן, אז אתם לא בעניינים.

תסתכלו טוב בתמונה. הבחורה שאתם רואים היא רקדנית־בטן ישראלית שקוראים לה להלובה.

לפני חודשיים ניענעה להלובה את הבטן שלה בקופנהאגן, וקהל אלפים הריע: ישראל!! ישראל!! לפני חודש עשתה אותו דבר באמסטרדם וראש־העיר הגיש לה זר פרחים. רומא כרעה ברך לפניה, וכל פאריס החזיקה את הבטן. ואז, במקום להישאר בגולה, אפופה בתהילה, חזרה להלובה לארץ.

להלובה פה!

להלובה והבטן

האמת הנוראה

אתם בוודאי מתים לדעת איך התחילה את הקאריירה שלה, אז תשמעו טוב:

להלובה טיילה לה יום אחד ברחוב אלנבי, סתם במיקרה, ואת מי היא פוגשת אם לא את החברה הטובה שלה עוד מימי הילדות, במצרים. ומי החבר של החברה אם לא בעל חנות אחת ברחוב אלנבי! ומי נמצא בחנות כשלהלובה מגיעה לשם עם החברה שלה!

המלחין מנשה לוי, והמוסיקאי אברהם בחר.

להלובה ישר נעשתה זמרת. „שרתי מונולוגים קומיים," היא מספרת בענווה, „אבל ראיתי שזה לא בשבילי."

ומה, לדעתכם, עשתה להלובה כשעמדה סוף־סוף מול האמת הנוראה הזאת! היא התחילה לרקוד.

אה, חוץ מזה היא תופרת. לא כשהיא רוקדת, אלא לפני.

גם אחרי.

הוא נהרג בידיות שוטרים

(המשך מעמוד 23)

על חתיכת פח בגודל של שתי קופסאות סיגריות, כתוב: סעיד בן־אברהם שמואל. בשעות הבוקר הסתובב כאן צעיר מבולבל, שסירב לגלות איזה קבר הוא מחפש. הוא הסתובב עד שמצא את קברו של סעיד. המבקר היה כבן 23, ופניו גדולות, בסיגנון סיני. כך תיארו אותו אנשי המשרד מקריית־שאול. ייתכן שהאיש, הוא אחד מחבריו של סעיד. יצאנו ביום ראשון בערב לאור־יהודה, כדי להכיר את הצעירים האלה.

★

שעה שש בערב. החשיכה ירדה מזמן על העיירה. לא נעים לטייל בחושך באור־יהודה. פגשנו שלושה צעירים על־יד בניין המועצה.

„האם היכרתם את סעיד בן־אברהם שמואל... הצעיר שנהרג במירדף? יש כאן איזה מקום איפה מתרכזים חבריו. ידוע לכם?"

„הם לא ידברו — חבל על הזמן... הם יצחקו ממכם," כך ענו המכרים החדשים שלנו, והסתלקו.

אחד הצעירים האלה, כבן 16, חזר והוסיף: „הם נמצאים במרכז, בבית־הקפה.. תנסו." נכנסנו לפונדק המרכז. המיזנון היה לגמרי ריק. אלי נחום, בנו של בעל המקום, זוכר טוב את סעיד. הוא היה בא לפונדק עם חבריו. היו אוכלים ומסתלקים מייד. המקום הקבוע שלהם לא נמצא פה. סעיד היה המנהיג של יתר הצעירים. אביו הוא אדם נהדר.

שאלנו את אלי נחום אם קרה משהו יוצא דופן בשבועות האחרונים?

המשטרה עצרה לפני כשבועיים, שניים מחבריו של סעיד. זה קרה במיזנון הסמוך לפונדק המרכז. אלי נחום התנגד שנצלם אותו במיזנון. הוא לא יודע יותר פרטים, ואינו רוצה צרות. החבר'ה נמצאים במיזנון הנצחון. כ־50 מטר מכאן...

★

מזנון „הנצחון" אינו המקום האידיאלי לפגישות. שני שולחנות וכמה כיסאות בחוץ, בכניסה למיזנון; כמה בחורים עצובים יושבים סביב השולחנות. כאן לא אוכלים ולא שותים. מכונת האספרסו לא חסרה, אבל אף אחד לא מבקש לשתות.

שאלתי כמה פעמים עד שקיבלתי תשובה כלשהי. שאלתי בחור שחרחר, לבוש מעיל עור

צומת המוות

בצומת זו, של הצטלבות הכבישים גהה—לוד, הוצב מחסום המשטרה, בו נורתה מכונית הואליאנט. המכונית הופיעה מהפינה השמאלית, סטתה ב־90 מעלות מערבה לכביש הטייסים. מלבד נקב בגלגל לא נמצאו במכונית סימני פגיעה ומניחים כי בן־אברהם נהרג מכדור שפגע בו דרך החלון.

שישב עם גבו אלי, אם נמצא במקום אחד מחבריו של הצעיר שנהרג בליל סילבסטר? הבחור במעיל העור לא ענה, ולא הזיז את גבו.

מהשולחן הסמוך, קרא לי מישהו: „כן, אנחנו כולנו חבריו. מה אתה רוצה?"

ישבתי על כיסא, והם כולם עמדו מסביב, קרוב מאוד. כל־כך קרוב, עד ששמעתי איך הם נושמים. סירבו לקבל ממני סיגריות, ולא שתינו קפה. התאספו סביב השולחן 12 איש, חלקם מהרחוב, וחלק שישב כנראה פנימה במיזנון.

לפתע שמעתי צעקות. אשה זקנה, ורזה, לבושה בגדי־אבל התקרבה לשולחן וחזרה כמה פעמים על הגירסה: „שתישרף המשטרה... שתישרף המשטרה... הם לא ניסו למנוע ממנו להתאבד..." מסתבר שזו אמו של סמיר אצלאן. מאז התאבד היא מבקרת את חבורת הצעירים במיזנון הנצחון מדי לילה. היא מחפשת כאן את בנה.

מתח עצום שורר במיזנון הנצחון. „מה יהיה כעת, לאחר מותו של סעיד?" שאלתי. „מדוע פתחה המשטרה באש?" השיבו לי בשאלה. „השוטרים עושים לנו מוות כאן! עוצרים אותנו, כל פעם ל־48 שעות. מחכים בכניסה עד שנצא. מחפשים חשיש..."

★

אחד מהם, הוא עבריין בעל נסיון. הבחור לבוש מעיל העור, מגלה שישב כבר קרוב ל־7 שנים בכלא. גילו — בסביבות 25. בכיסו — פקודת־מעצר חדשה של המשטרה, עבור חובות שאינו יכול לשלם. למד מיקצוע בכלא — מתקן אופנועים. ביקש 300 ל"י הלוואה מיו"ר המועצה המקומית כדי לפתוח עסק פרטי. „מדוע דוחים את בקשתי?" — שאל הצעיר.

לפני כמה חודשים, רצו 8 מהם ללמוד מיקצוע, נגרות ומכונאות. הקורס, של משרד־העבודה נפסק באמצע. הם התפזרו. היום, כבר לאף אחד אין סבלנות לעבוד 8 שעות. הם נמצאים פה במיזנון הנצחון, מול החלונות של משרדו של ראש־המועצה, מ־7 בבוקר עד חצות. אי־אפשר לסגת מהמצב הזה. ישחקו את המישחק עד הרגע האחרון.

★

עד כאן סיפורו של כתב העולם הזה שביקר באור־יהודה.

משפחתו של שאול בן־אברהם שמואל אינה מאמינה כי נסע במכונית הואליאנט בליל הסילבסטר כדי לשדוד. נכון, היה לו פעם עסק עם המשטרה. אבל זה היה בגלל מריבות משפחתיות, עם האב ועם האחות. „עסקים של שוד לא היו לו בראש."

מה שנראה תמוה בכל הסיפור היא גירסתם של השוטרים, כי ארבעת נוסעי המכונית היו רעולי פנים. קשה להבין מה היו ארבעה שודדים צריכים לחפש בכפר שלם? מה יש שם לשדוד? ואם אומנם התכוונו לשדוד במקום אחר, מדוע כיסו את פניהם בכובעי־גרב? כל שודד טירון יודע שעליו לכסות את פניו ברגע שיש סכנה שיזהו אותו בזמן הפעולה. מדוע הוא צריך לכסות את פניו לפני שהוא מתחיל את הפעולה? כדי למשוך תשומת־לב ממכוניות שחולפות על פניו? כדי למשוך את עיניהם של השוטרים, כפי שקרה, לפי גירסת המשטרה, במיקרה זה? זאת שטות גמורה.

מתקבל יותר על הדעת, כי שאול בן־אברהם שמואל, יחד עם חבריו, גנבו מכונית סביון כדי לשתעשע בליל הסילבסטר. כשהתגלו על־ידי המשטרה ניסו להימלט, לא מפני שפחדו שיעצרו אותם על נסיון שוד, אלא משום שלא רצו להיתפס על גניבת מכונית. הם העריכו את כוחם יותר מדי במעבר מחסומי־משטרה. הם שכחו כי שביתת־הנשק בין המשטרה לאנשי העולם התחתון נגמרה לפני שלושה שבועות. מאז משתוללת האלימות. גם כשהיורים הם שוטרים.

רצח השוטרת

(המשך מעמוד 22)

כל נסיונותיו עלו בתוהו. לחוה היתה סיבה טובה שלא לחדש את קשריה עם מריו. היתה זו אותה סיבה שהביאה אותה לביצוע ההפלה המלאכותית ולביטול תוכנית הנשואין עם מריו. באחת מפגישותיה עם מריו בחדר השכור שלו בתל־אביב, גילתה חוה מכתב כתוב בספרדית.

בהיסח הדעת היא נטלה אותו והחלה לקראו. לפתע נעצרה נשימתה. לפי תוכן המכתב והחתימות שעליו גילתה חוה לפתע כי מריו נשוי ואב לשלושה ילדים, אותם נטש בברזיל.

★ ★ ★

הקצין אמר: „שטויות!"

מריו ניסה להחזיר את ליבה של השוטרת היפה אליו בכל מחיר. באחת ההזדמנויות אף גילה לחברתה הטובה של חוה, כי חוה ביצעה הפלה. כאשר הגיעו הדברים לאוזניה של חוה היא החליטה לפעול בצורה תקיפה יותר, כדי להפסיק את הטרדותיו של הצעיר המאוהב.

היא הגישה במשטרה תלונה רשמית נגד מריו, טענה כי הוא מטריד אותה. קצין המשטרה שקיבל את התלונה גיחך לעצמו: „אלה הן שטויות," אמר, „את בתור שוטרת צריכה לדעת, שכל זמן שהוא לא מציק לך ממש, אין הרבה מה לעשות נגדו. חוץ מזה מה את יכולה לעשות — הוא אוהב אותך."

נימוקים אלה לא השפיעו על חוה, מה עוד שהטרדותיו של מריו נעשו תוקפניות יותר ויותר. מריו, שעבד בבית־החרושת המגפר, היה אורב לחוה ליד ביתה בנתניה, ממתין לה עד שתחזור מעבודתה. פעם אף תקף אותה בחדר המדרגות.

בפעם אחרת הוא התפרץ לדירתה, אחרי שנכנסה לשם בחברת גבר וצעק: „אני אגמור אותך!" רק נוכחותו של הגבר, אחד ממכריה של חוה, הצליחה למנוע תקיפה חבלנית מצד מריו.

אחרי מיקרים אלה הוזמן מריו למשטרה והוזהר לבל יוסיף להטריד את חוה. אבל מריו לא הושפע במיוחד מאזהרות השוטרים. כימעט יום יום היה מופיע בנתניה ליד ביתה של חוה, בולש אחר מעשיה, מתעניין אצל שכנים ובעלי עסקים בסביבה אם ראו אותה בחברת גברים אחרים.

★ ★ ★

חבר־כנסת נכנס לתמונה

ביום השישי האחרון נכנס גורם חדש לתמונה. היה זה לא אחר מאשר חבר כנסת ידוע. האיש טילפן אל מריו למקום עבודתו, הציג את עצמו, ובקול תקיף ומאיים הזהיר את מריו לבל יוסיף להטריד את חוה, אחרת יינקטו נגדו כל האמצעים החוקיים."

מריו נדהם מהשיחה הטלפונית. אולי לא כל־כך בגלל תוכן הדברים כמו בגלל שם האישיות שדיברה אליו, אישיות מפורסמת ולא רק בזכות מעמדה כחבר־כנסת. מריו לא יכול היה לתפוס את העובדה שחוה פנתה כנראה אל אותה אישיות בגלל היכרותה עימו היכרות רשמית. בדמיונו של חולה אהבה החל לצייר לעצמו כל מיני דימויים. הוא הגיע למסקנה, כי אם טילפן אליו חבר־כנסת אין ספק שזהו עתה מאהבה של חוה.

סברה זו לא שמר לעצמו, העלה אותה באוזני כמה אנשים כשהוא נרגש כולו. אך איש מהם לא יכול היה לתאר שדווקא שיחת טלפון זו עם הח"כ תביא את מריו לכלל החלטה רצחנית.

במוצאי־שבת נעלם מריו מחדרו. היא נסע לנתניה, התאכסן שם בבית־מלון קטן. בבוקר יום הראשון השכים לקום, יצא בעוד חושך מחדרו כדי לארוב לחוה ליד ביתה — המארב שהסתיים ברצח.

כשהגיעו השוטרים לבית־הכנסת אוהל־דויד בנתניה, לשם ברח מריו וביקש מהמתפללים להזעיק את המשטרה, יצא מריו לקראתם בידיים מושטות לאזיקים.

כאשר הכניסו אותו השוטרים אל הניידת, רעדו כתפיו של מריו, הוא החל ממרר בבכי. לפני שזינקה הניידת ממקומה, כדי להוביל את מריו אל המעצר, פרצה מפיו זעקה מרה: „אבל היא הפילה את הילד שלי!"

רופאים

(המשך מעמוד 19)

קופות חולים ועושה גם תורנות בשביל מגן דוד אדום?"

„מה אני יכול לעשות?" השיב ומשך בכתפיו. „הרבה חולים נכנסים לפאניקה וקוראים לרופא ללא כל סיבה רצינית. חוץ מזה עכשיו מגיפת שפעת חזקה ויש יותר חולים מהרגיל. פעם הייתי הולך לארבעה־חמישה מקרים בלילה. היום אני צריך ללכת ל־30 מקרים לפחות. יש גם חולים המאבדים את סבלנותם וקוראים לכמה רופאים בבת אחת.

„האם יש לך מכונית?"

„לא, אין לי. אני נוסע במוניות. אתמול בערב הוצאתי יותר ממאה לירות על מוניות. בדרך כלל תורנות משתלמת. עכשיו לא."

תוך כמה זמן אתה מגיע לביתו של חולה?

„שעה בדרך כלל."

בדקנו אצל אחת המשפחות שהזעיקה את הד"ר וואסס, לדבריו, ביום השבת; כשהטלפון שלו פעל עדיין. לדבריהם בא ביום ששי. הוא הגיע אליהם לאחר המתנה של שלוש שעות. שלושת בני המשפחה חולים בצוותא בשפעת.

„זה הבן, לא אני..."

נ יסינו לאחר מכן שוב להתקשר לשני הרופאים התורניים שלא השיבו לטלפונים במשך שלושה ימים.

בבוקר יום שני השגנו את אשתו של הד"ר סגל.

כשאמרנו מה מבוקשנו הסבירה:

„בעלי היה עייף והלכנו מהבית. חוץ מזה יש רופאים תורניים של קופות החולים. אם מישהו מצלצל אלי, אני נותנת לו את מספר הטלפון של הרופא התורן של קופת החולים.

„אם כך, מהי התורנות של בעלך?"

„מת זאת אומרת? הוא תורן!"

„מתי הוא תורן?"

„במשך היום. בערב הוא עייף לאחר היום כולו. היום יש מגיפה של שפעת אז מה אתה רוצה שיעשה?"

„אבל הוא רופא, גבירתי."

„גם רופא הוא בן־אדם והוא עייף. בערב הוא עייף."

„ומה בענין התורנות?"

תיקו.

בקשנו לדבר עם הד"ר מיטל. הרופא שניתק את שיחת הטלפון עמנו במוצאי שבת.

הפעם הסכים לענות. תחילה הסביר כי המדובר אינו בו אלא בבנו. (בדיקת סליל ההקלטה הוכיחה כי המדובר באדם בעל קול זהה.) ולאחר שהתנצל הסביר כי הלחץ על רופא תורן הוא גדול ביותר וכי במשך סוף־השבוע שעבר נאלץ לטפל ב־55 חולים, כשלפחות 50 איש נוספים נותרו ללא מענה רפואי. לדבריו התריעו הרופאים לא פעם בפני משרד הבריאות בדבר הצורך להגדיל את מספר הרופאים התורניים. אולם ללא מענה. גם הד"ר מיטל נימק את אי־היענות הרופאים לקריאת עזרה ב„עייפות".

כמו קצין עריק

כשרופא מסיים את חוק לימודיו, הוא נשבע אחת השבועות וההתחייבויות המקצועיות המחמירות ביותר. שבועה המסתיימת במשפט האומר, כי הרופא

„יצא וייענה לכל קריאה בכל עת".

כמה מהם מקיימים שבועה זו?

אין ספק, יש להם סיבות טובות לכך. הם עייפים, הם רוצים לבלות, הם בני־אדם. אבל סיבות אלה אינן טובות דיין כדי לשחרר אותם מן השבועה. על אחת כמה וכמה, כאשר הם משרתים כתורנים למיקרי חירום.

כי הרופאים התורניים משולים לקצינים בצה"ל, שהופקדו על מישמרותיהם. גם לאותם קצינים יש סיבות טובות להסתלק: האשה דואגת בבית, האורות בעיר קורצים, נעים יותר לישון בין סדינים.

אבל האם היה אחד מהם מעלה בדעתו לערוק? האם היה אחד מהם מעז לנטוש את תורנותו?

במדינה

(המשך מעמוד 19)

דמויי צלופחת אלה, שאינן מצויים בארץ, ואלה נשלחו לישראל בדרך האויר. לנמל התעופה לוד, נשלח אחד מעובדי המכון, כדי להביא את הדגים למכון וייצמן. כשהגיע האיש למכס, התפתח הדו־שיח הבא, בינו לבין המוכסים ונציג משרד־החקלאות:

„מה זה?"

„דגי חשמל."

„רשיון יבוא יש?"

„אין."

„הם מחוסנים?"

„נגד מה?"

החוק אומר שכל בעל חי המוכנס לישראל חייב להיות מחוסן, אחרת הוא חייב להיות בהסגר של חודש ימים."

„נגד מה אתם רוצים לחסן אותם, נגד כלבת?"

„לא יודע אדוני. תקנות הן תקנות. אני רוצה תעודת חיסון."

„אבל אתה יכול לחסן אותם לכל היותר כנגד קצר חשמלי."

„תראה אל תתחכם חביבי! אין תעודת חיסון — יכנסו לקרנטינה!"

„הם ימותו בעוד שבועיים. אלה דגים יקרים מאד והם דרושים לנסיונות."

„לא יודע. יש לי כאן ספר. בספר כתיב מה מותר להביא לישראל ומה לא. לא כתוב שמותר להביא דגי־חשמל. תגיד חבר׳בי, אתה צוחק ממני?"

„אתה יכול לנסות ולגעת בהם."

וחוזר חלילה.

הבעיה נפתרה לאחר שהנהלת מכון וייצמן פנתה להנהלת המכס בירושלים. המכס הוציא צו מיוחד המתיר להכניס ארצה באורח חד־פעמי דגי־חשמל ללא חיסון ומבלי להשאירם בהסגר עד שיווכחו לדעת כי אין הם מביאים עמן מחלות מדבקות, וכי אין הם מיועדים להוות תחרות לחברת החשמל.

עתונות

כותרת השבוע

חילופי גברי בהנהלת נשות מזרחי בארה"ב (הצופה, 30.12.69).

דיפלומטים

החיפושית השובבה

ביום בו נכנסו צנחניו של מוטה גור לירושלים העתיקה, ניצבה אנה הגליף בחלון הקונסוליה השבדית בירושלים המזרחית, צפתה משם במבטים של שינאה גלויה בחיילים הנכנסים לעיר. לפתע קפצה אשת הקונסול השבדי ממקומה.

נדמה היה לה שהיא מבחינה כיצד קבוצה מנסה לסחוב מכונית פולקסוואגן שחנתה בסמוך, ליד המלון אמריקן קולוני. אנה הגליף החליטה לפעול מיד. היא ירדה לרחוב, פרצה את שמשות המכונית, הזמינה בעל מוסך ערבי, תבעה ממנו להתאים לה מיד מפתחות למכונית. ליתר בטחון היא אף תלתה על השמשה הקדמית שלט מאיר עיניים: „רכוש שבדי."

עיסקה ב־500 דולאר. מכונית הפולקסוואגן היתה שייכת למעשה למשקיף הודי בחיל האו"ם, אשר נעדר בחודש יוני מירושלים מאחר ונמצא בחופשת מולדת בהודו. למרות שלאנה הגליף היו שתי מכוניות משלה, מצאה דווקא החיפושית הקטנה חן בעיניה. היא החליטה להשתמש רק בה, כנראה כדי להגן עליה מפני השודדים היהודים.

כעבור חודש, כאשר היה עליה לעזוב את ישראל יחד עם בעלה, קיבלה אנה משגרירות שבדיה בתל־אביב שילוט דיפלומט, ס. ד׳., החליפה את סימן האו"ם שעל גבי המכונית בסימון הדיפלומטי. חבל היה לה להפקיר את המכונית לכן סיכמה עם נהג בשגרירות שבדיה כי תמורת 500 דולאר תמכור לו את המכונית. העיסקה התבצעה.

עם 500 הדולארים שקיבלה נסעה אנה הגליף לפאריס, שם מונה בעלה, גונאר הגליף, לשגריר שבדיה בצרפת.

120 ימי מאסר. זמן קצר אחר־כך חזר לירושלים משקיף האו"ם השבדי. אחרי חקירות ודרישות בהן שותפו המשטרה הצבאית, משרד הרישוי הישראלי ומשטרת ירושלים, התגלתה התרמית. שגרירות שבדיה

(המשך בעמוד 28)

„רצינו להצחיק את הקיבוצניקים היבשים", אמרו המתנדבים

אבל לחברי קיבוץ להב, שאכלו עוגת ל.ס.ד. לא היה חוש הומור

ל.ס.ד. לילד בן 8

דורון רטנר

מעשה בעוגה מתוקה שמיררה חייהם של בני קיבוץ.

תחילת הסיפור בטיול שאורגן על ידי חברי קיבוץ להב (קיבוץ השומר־הצעיר בדרום, מול הר חברון) מתוך כוונה לנצל את ימי השמש הבלתי צפויים לסיור באתרים בסביבה. אל בני הקיבוץ הוזמנו להצטרף גם מספר מתנדבים מחו"ל השוהים שם כבר כמה חודשים.

גירסה אחת אומרת שהמתנדבים התפעלו מעצם המחווה של הצטרפות לטיול במשאית הקיבוץ לביר עסלוג׳, החליטו להפתיע את בני הקיבוץ. גירסה אחרת טוענת שהמדובר כאן בסך הכל בטעות בתרגום: כשהודיעו למתנדבים שהם מוזמנים לטיול חשבו שהכוונה ל„טיול" (TRIP) של ל.ס.ד. אם כך או כך, אפו שניים מהמתנדבים עוגה יפה וריחנית וכדי להרבות שמחה תחבו לתוכה כמות רצינית למדי של סם ההזיות המשכיח את המציאות.

מלחמת הקוממיות ועטו על האוכל. המטעם הראשון שהחדירו לבטנם הריקה – העוגה העליזה.

★ ★ ★

מהתלה בתוך המשפחה

לא עברו דקות ספורות והעליזות פגה. כל המשתתפים החלו לחוש ברע. הייתה להם תחושה מוזרה ביותר. לרגע חשו צמרמורת ולרגע חום לוהט, ידיהם רעדו, ובמוחם החלו לעוט ההזיות. בין הזוללים היה גם בנו של מזכיר המשק רטנר ש„התפלח" בפרוטקציה לטיול של הגדולים. הפרוטקציה הזו עלתה לו ביוקר רב. דורון בן ה־8 נתקף בהזיות והחל להדאיג את אביו.

הטיול הסתיים במפתיע ולא לפי התוכנית כשעשרים מאוכלי העוגה אושפזו כמעט כולם בבית־החולים המרכזי שבנגב.

אין פלא איפה שחוש ההומור יוצא־הדופן של האמריקנים לא טעם לחיכם של בני המשק.

עובדה אחת הרגיזה והדאיגה גם את יתר המתנדבים — כולל את אופי העוגה. בשעת אפייתה לא ידעו כי דורון בן ה־8 יצטרף לטיול. כשראו אותו חששו לספר לאביו במה המדובר. „הוא היה מוסר אותנו ישר למשטרה" — אמרו.

וכי לא חשבו שלאחר מעשה תגיע המשטרה למקום?

„מי תאר לעצמו שבגלל כמות קטנה כזו תהיה מהומה גדולה כל כך?"

סיפר אלי יפה, 23, יליד לוס אנג׳לס, בעל תואר ב.א. בפסיכולוגיה, השוהה בלהב מזה מספר חדשים: „הרעיון היה יכול להיות מוצלח ביותר אילולא שמו אופי העוגה יותר מדי סם בתוכה. לא העלינו בדעתנו כלל שהסם ישפיע בצורה כזו על חברי הקיבוץ שיהיה צורך לאשפזם ושהענין יהפוך לשערוריה ארצית. לפי נסיוני אדם שטועם חשיש בפעם הראשונה אינו מושפע כלל. מתכנני הרעיון חשבו שזאת תהיה מהתלה שתישאר בתוך המשפחה ואיש מהקיבוצניקים לא ירגיש בה. כשראיתי שמספר חברי קיבוץ קיבלו היסטריה ידעתי שהבדיחה הפכה טרגדיה. אבל היה מאוחר. מהעוגה לא נשאר דבר."

סיפרה דורית קסטלבלאנק בת ה־19, מפאריס: „אני טעמתי מהעוגה כבר ביום שישי. היה לי יום־הולדת ולכן קיבלתי נתח לפני כולם. הרגשתי את עצמי כאילו אני עפה למעלה. אינני יודעת בדיוק מה קרה לי. אבל חבר אחד סיפר לי שהתנהגתי בצורה היסטרית ואפילו הרבצתי לו מכות. חבל שהנסיון לא הצליח כמצופה. רצינו שחברי הקיבוץ יתחילו לרקוד מבלי שידעו למה הם עושים זאת."

נלי ויטמר, מתנדבת בת 21 משווייץ, מצטערת אף היא שההצגה לא הצליחה כמצופה. „אכלתי מהעוגה בתיאבון רב למרות שידעתי מה יש בתוכה. זה העיף אותי גבוה גבוה עד שההזיות כמעט שיגעו אותי. עד היום זה משפיע עלי."

★ ★ ★

אין חוקר באנגלית

גם למשטרה לא היה חוש הומור. כאשר הוזעקה ללהב, מצאה בחיפוש חשיש וכדורי ל.ס.ד. אצל המתנדבים. היא עצרה את לארה ורוברט. כשהובאו השניים בפני השופט הבאר־שבעי יעקב טירקל, דרשה המשטרה לעצרם ל־15 יום. אבל המתנדבים טענו שבקשת המשטרה למעצר כה ארוך נובעת רק מכך שאין מישהו במשטרת באר־שבע המסוגל לחקור אותם באנגלית. השופט התחשב בבקשתם, האריך את מעצרם ב־3 ימים בלבד.

מי שלא התחשב היו חברי קיבוץ להב. „אנחנו לא נהיה מוכנים להפקיד ערבית לשחרורם," אמר דן רטנר מזכיר המשק. „הקיבוץ אינו יכול לעזור להם יותר. מצידנו הם יכולים לקום וללכת מתי שהם רוצים ואפילו לעזוב את הארץ."

המתנדבים מימין לשמאל: נלי ויטמר המתנדבת משווייץ, אלי יפה מוסמך לפסיכולוגיה מארצות־הברית ודורית קסטלבלנק מפארים. שלושתם, השוהים זמן רב בקיבוץ להב, מתייחסים לפרשת הל.ס.ד. כאל מהתלה שלא הצליחה.

כנראה שחוסר חוש ההומור של הישראלים הרגיז את המתנדבים. הם החליטו להצחיקם ויהי מה.

הרעיון צץ תחילה במוחם של שניים: לארה סיימנס (17) מבוסטון וחברה רוברט מור מאורגון. אמרו ועשו. חבריהם המתנדבים ידעו כמובן על המהתלה, אבל לא פצו פה. מתיחה זו מתיחה.

כשיצא הטיול לדרכו, קרצו המתנדבים איש לרעהו. „עוד מעט יהיה שמח. הקיבוצניקים היבשים האלה יטעמו מהעוגה ויתחילו לרקוד מבלי שידעו אפילו למה."

שני הליצים קבלו השראה למעשה מסרט ששמו אני אוהב את אליס. שם מסופר על מסיבה בה חולקו למשתתפים נתחי עוגה ובה ל.ס.ד. בסרט הייתה שמחה רבה.

הליצנים המתנדבים רצו לשחזר אותה. הם שכחו רק פרט אחד: המציאות רחוקה מהסרט ובקיבוץ להב לא אוהבים במיוחד חוש הומור יוצא דופן שכזה.

אנשי הקיבוץ קבלו את העוגה בעין יפה למדי. בכל ימות השנה הם מאכילים את המתנדבים. הגיעה השעה לאכול גם משהו משלהם.

כאשר הגיעה החבורה לביר עסלוג׳, מיהרו המטיילים לראות את שרידי

מזכיר הקיבוץ דן רטנר, שבנו בן ה־8 נפגע מעוגת הל.ס.ד. אינו מוכן לסלוח למתנדבים אשר הכינו את העוגה כמהתלה.

במדינה

(המשך מעמוד 27)
בתל־אביב עשתה את כל המאמצים להשתיק את הפרשה המבישה בה היתה מעורבת אשת שגריר שבדיה בפאריס. בעל המכונית קיבל את מכוניתו חזרה בתוספת פיצוי כספי. קונה המכונית קיבל את כספו בחזרה.

אבל למרות מעמדה הרם לא התחמקה אנה הגליף מעונש. היא הועמדה לדין ב־שטוקהולם שם האשים אותה התובע כי מלבד עצם הגניבה המיטה קלון על המדינה. אנה הצטדקה: היה תוהו ובוהו בירושלים ביוני 1967. חוץ מזה כולם באו על סיפוקם וממשלת ישראל אפילו לא התלוננה בפני הממשלה השבדית.

לפני שבוע ניתן פסק־הדין במשפטה. היא נמצאה אשמה. גזר־הדין: 120 ימי מאסר. אבל אנה לא תשב בכלא. כמקובל בשבדיה היא שילמה את תמורת ימי המאסר שהוטלו עליה.

ישראלים בחו״ל

סוס פלדה

על הקרח

אברהם נוריאל ידוע יותר בישראל ב־כינויו „הנץ השחור״. נוריאל, תושב בת־ים הוא מלך האופנועים בישראל. משוגע למירוצי ותעלולי אופנועים. בעבר היה עורך ומציג תעלולי אקרובטיקה על אופנוע ב־חולות בת־ים, כשהוא מרחף מעל אופנועו תוך כדי נסיעה.

השבוע שוב ריחף נוריאל, אולם לא מעל לחולות כי אם מעל לקרחי הצפון. באחד הבקרים הקרים של קופנהגן, בטרם יצאו משמרות המשטרה המקומית למשמרתם על פני האגמים הקפואים של האי, הגניב נוריאל את אופנועו השחור, עליו מתנוסס מגן דוד גדול, אל שפת אגם המכוסה בשכבה של קרח בעובי של כ־6 ס״מ.

לפני שזינק אל משטח הקרח הכין נורי־אל את חבריו, כמעט כולם ישראלים השו־הים בדנמרק, להם יעד תפקידים שונים: האחד המתין ליד תא טלפון מוכן להזעיק מיד אמבולנס וכבאים; שני ניצב ליד טל־

נוריאל על האגם הקפוא
לפני שהמשטרה באה

פון שני להזעיק משטרה; אחרים גחנו על שפת־האגם עם מצלמות מוכנות.

סיכוי להקפאה סופית. היה זה מב־צע מסוכן. שכבת הקרח על האגם עלולה להישבר למידרך רגל אדם. לכן ניצבים שוטרים על שפת האגם, למנוע משוחרי הרפתקות לנסות לדרוך על הקרח. אבל נוריאל עשה חשבון פשוט: במהירות של 80 קמ״ש יצליח האופנוע שלו לרחף על הקרח מבלי להבקיעו.

טעות בחשבון היתה גורמת לנוריאל לשקוע עם האופנוע אל מי האגם הקרים. הסיכוי היה סביר שנוריאל יובל מהמים הקפואים אל תאי ההקפאה של גוויות המ־תים בבית־החולים העירוני בקופנהגן.

הקור היה מינוס 10 מעלות. נוריאל חימם את האופנוע וזינק. אחרי שהגיע אופנועו למהירות של 80 קמ״ש החל לדהור על פני מישטח הקרח שעל פני האגם.

ליד הקצה השני של האגם התערבו הממ־תינים לנוריאל על בקבוק ויסקי אם יצליח להגיע מחוף אל חוף. כאשר קרה הבלתי יאומן, ונוריאל הוכיח לדנים כי סוס הפל־דה שלו מסוגל לרחף על פני הקרח, הוא היה הראשון שזכה בלגימה.

תנועת העולם הזה — כוח חדש
● בקריית מוצקין
ביום חמישי, 8 בינואר, בשעה 8.45 בערב, יתקיים חוג בית, בביתו של
ראובן קריץ
סמיטת אורן 4, טלפון 715404
חבריה התנועה ואוהדים בחיפה ובקריות — מוזמנים.

חיש־קל ובהצלחה בטוחה
(ב־8 שעורים של שעתיים)
קצרנות
עברית ו/או אנגלית
ב־אולפן גרג (בר־קמא).
תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209
ירושלים: „הפקיד״, בצלאל 18
חיפה: „במעלה״, שמריהו לוין 30

רמאויות

מיספרים ירוקים

אחד מנהגיו הנאמנים של המופתי הירושלמי חאג' אמין אל חוסייני היה יוסוף עוץ' אללה. מלבד מקצועו כנהג ביצע יוסוף עבור המופתי שירותים רבים, גלויים וסודיים, עד שתושבי ירושלים הערבית הדביקו לו את השם פהלואן (שפירושו בתורכית או בפרסית: לוליין), בשל זריזותו ויכולתו לסדר דברים הנראים בלתי ניתנים לסידור.

אך אם האב היה סתם פהלואן, היה אחמד בנו לוליין אמיתי. הוא הפך את המימשל הישראלי בירושלים המזרחית ובגדה המערבית לזירת הקרקס שלו.

עד לפני 12 שנים היה אחמד פהלואן נהג מונית רגיל. אז פתח לראשונה את משרד הנסיעות שלו ברחוב באב אל סהרה במזרח ירושלים וכינהו בשם המזרח. אחרי מלחמת ששת־הימים עלה אחמד פהלואן לגדולה. הוא בין היחידים מבעלי משרדי הנסיעות בירושלים שמשרד התיירות הישראלי העניק למכוניותיו את סמל לשכת התיירות: שני המרגלים הנושאים על כתפיהם את אשכול הענבים.

ארוחות עם פקידים. לאט־לאט החלו תושבי מזרח ירושלים לגלות את יכולתו של פהלואן ואת מהלכיו במימשל הישראלי. הם ראו כיצד פקידי ממשלה ישראליים בכירים מבקרים במשרדו וכיצד הוא סועד

„טקסי אוריינט" עם המכוניות בעלות סמל התיירות
הלוליין עשה קירקס

עמם ארוחות חגיגיות. משום כך כאשר החליט אחמד לרהט את מלון רג'אנט שבעלותו, קפצו נגרי ירושלים המזרחית על המציאה ורצו לבצע את המלאכה עבור הלוליין.

עבד אלרזק אלנשטה, בעל נגריה, בחלקו נפל הכבוד לשרת את האיש הכל־יכול, ביצע את עבודת הנגרות בסכום של 25 אלף ל"י אולם עד היום לא ראה פרוטה שחוקה. אחמד מכר בינתיים את המלון אך התעלם מהתשלום לנגר. זה הגיש נגדו תביעה אזרחית בבית־המשפט, אך ההחלטה על כך לא התקבלה עד עצם היום הזה. הוא ממשיך עדיין לחכות לתשלום החוב, מצפה בסבלנות להחלטת הצדק הישראלי.

חתימה על נייר לבן. לפני למעלה משנה פנו כמה מנהגי הגדה המערבית בבקשה לאפשר להם לרכוש מכוניות חדשות. לכל אשר פנו השיבו להם כי יש לפנות לאחמד פהלואן. כאשר פנו לאחמד התברר שהוא מוכן לא רק לסדר להם רשיון לרכישת מכונית אלא אפילו רשיון למונית, ציבורית — אבל לא בחינם, אלא תמורת תשלום נוסף כמובן.

מי שרצה בכך הוחתם, בנוסף על כל הטפסים הרגילים, על גבי נייר לבן ותלק. אחמד הסביר כי זהו היפוי כוח שניתן לו לטפל בענין.

סיפר אחד מקורבנותיו של אחמד, מוסטאפה מוחמד מעדי מרמאללה, המפרנס משפחה של 9 נפשות: „כאשר פניתי למשרדי הממשלה נאמר לי שעלי לפנות לפהלואן. פניתי אליו והסכמנו שאני אשלם לו 18 אלף ל"י עבור מכונית ועוד 5000 ל"י עבור מספר למונית.

„הוא החתים אותי על נייר לבן ואמר לי לגשת אל משרד־המכס המצוי במלון אמבסדור בירושלים, כדי לשלם את המכס על המונית.

„שילמתי את המכס ונסעתי למשרד התחבורה ברמאללה שם נתנו לי רשיון זמני לשבוע. אחרי שבוע באתי למשרד התחבורה ברמאללה לקבל את הרשיון הרשמי ולא מצאתי שם איש מהאנשים שטיפלו בי. למחרת בא אלי שוטר והזמין אותי למשטרת בית־לחם. שם, בחקירה, התברר שבנייר הלבן עליו החתים אותי פהלואן נרשם בשמי ובחתימתי שהיה לי רשיון ירדני למונית, ושאני מבקש עכשיו רשיון ישראלי.

„אף פעם לא הייתי נהג או בעל מכונית. רציתי לקנות את המונית לפרנסה ושנהג אחר ינהג בה."

לא הוגש אישום. הסתבר כי מוחמד מעדי לא היה היחיד שנפל בפח. אחרי שממשלת ישראל העניקה לפהלואן את הזכות לשמש נציג יחיד לגבי בעלי המוניות במזרח ירושלים ובגדה, הרוצים לחדש את משק המוניות שלהם, הפיל פהלואן בפח קרוב ל־80 איש. הוא הגיש בשמם הצהרות כי היו בעלי מוניות לשעבר תחת השלטון הירדני בעוד שלמעשה לא היו להם מוניות מעולם וחלקם אפילו לא היו נהגים כלל.

כאשר גילו שלטונות המימשל כי כל מספרי המוניות, כביכול, שצויינו בבקשות, היו מזוייפים, הם עיכבו את הוצאת הרשיונות. המכוניות עצמן הורדו מהכביש ומוחזקות במוסכים על חשבון רוכשיהן שרומו.

כל הפרשה התפוצצה לפני חצי שנה. פהלואן נעצר, אך שוחרר בערבות של 120 אלף ל"י. כמו כן נחקר בנימין שמש, מי שהיה פקיד משרד־התחבורה האחראי על הוצאת רשיונות באיזורי ירושלים המערבית ובית־שמש.

בנימין שמש הושעה מתפקידו — עד לבירור הסופי של הפרשה.

קרחים מכאן ומכאן. בינתיים מכר פהלואן את מחצית משרד הנסיעות שלו לאדם שהיה קשור בזמנו בהכנסת מכונית התופת לבניין הסוכנות בירושלים, ב־1948. את 12 המוניות החדישות שרכש העביר פהלואן על שם אחיו והן מוסיפות לנסוע בכבישים כשסמל משרד־התיירות מתנוסס עליהן.

רק האנשים אשר אותם רימה פהלואן — נשארו קרחים מכאן ומכאן.

עד כה טרם הוגש כתב־אישום נגד האחראים לפרשה. אמר בנימין שמש לכתב העולם הזה: „אין לי מה לומר חוץ מזה שהושעיתי מעבודתי. לא הוגש נגדי כל כתב אישום. השעייתי היא, לדעתי, נסיון לעשות ממני שעיר לעזאזל כדי לחפות על הממונה עלי. אני חושב שכל העסק יתחסל ללא משפט."

שמועה שפשטה לאחרונה בגדה המערבית אומרת, כי שלטונות המימשל מעוניינים להשתיק את הפרשה. למרומים הובטח שהעניין יסתדר בקרוב והם יקבלו רשיונות להחזיק מוניות למרות שלא היו מעולם בעלי מוניות או נהגים.

דחף

איריס אינטים ספריי
מיוחד לכל אשה
לשימוש אינטימי יומיומי

להשיג בכל הפרפומריות המובחרות
פרסום הסברה

ב־400 ל"י
רכשו מקצוע משתלם
ופרנסה בטוחה
בזמן קצר ובהדרכה מקצועית מעולה
ספרות נשים

דיאנה
קורסים יום וערב
פתיחת הקורס
15.1.70
ריינס 1, ת"א (ככר דיזנגוף) טל. 226066
הוותק. הנסיון, והמוניטין שלנו ערובה להצלחתך!

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

אחרי הפרשיות של ה„תלידומיד" וה„צקלאמט" מתגלה סכנה חדשה בביתך -
מדענים מזהירים מפני האנזימים - היצורים המאכלסים את אבקת-הכביסה „ביו"

סכנה - באבקת הכביסה?

מזה למעלה משנתיים משנים ה־אנזימים את הרגלי הכביסה של עק־רות־הבית בעולם כולו. במיליוני מיליארדים הם מאכלים בחדווה את כתמי הפרוטאין המכסים את בגדי בני המשפחה. עקרות־הבית שמחו כמובן להמצאה המאפשרת להן להשרות את הכביסה במים מהולים באבקה ולהוציאה לאחר מכן כשהיא נקיה ומבריקה.

מפעם לפעם מאכלים אמנם האנזימים גם את סיבי הפרוטאין המצויים בבגדי צמר ומשי.

מפעם לפעם גם מגלים בני המשפחה כי השמוש באבקות הביו גורם להם ל־גרויים בכל חלקי הגוף. הם מחליטים בפ־שטות להדיח טוב יותר את הכביסה בפעם הבאה ותו לא. שני חסרונות אלה באבקות הביו לא הרתיעו עד כה אף עקרת־בית מלהוסיף להשתמש בהן.

בארצות־הברית בלבד נמכרות אבקות־כביסה ביולוגיות בסכומים העולים על 1.5 ביליון דולר מידי שנה, כשכמות האבקה מגיעה ללמעלה ממאה מיליון ק"ג.

גם בישראל כבשו אבקות־הכביסה ביו תוך שנה אחת את השוק בסערה. עקרות־הבית, שהוצפו בפירסומות על הניסים שמחוללות אבקות־הכביסה מסוג זה וש־נוכחו ביעילותן, בעיקר בהעלמת כתמים קשים לכביסה, מבכרות להשתמש בסוג זה של אבקות, אפילו עם מחירן גבוה בהרבה מאבקות הכביסה הרגילות.

אחרי שכמעט כל החברות המייצרות חמרי־כביסה בישראל, החלו לייצר אבקות־כביסה ביולוגיות, ואחרי שמפיצי מכונות־הכביסה הכניסו לשוק הישראלי מכונות־כביסה עם אמצעים המאפשרים כביסה גם בתהליך הביו, נמכרות כיום מדי חודש רבבות של קופסאות המכילות את חומרי הביו.

ניתן להשיג אותן בכל סופרמרקט, בכל חנות־מכולת. על קופסא המכילה אבקת ביו רשומה המלצה בנוסח: „חידוש! אבקה ביולוגית המכילה אקטיבן... מכילה תרכובת מיוחדת של אנזימים... כשר". החברות המייצרות אבקות אלה גאות להודיע כי „האנזימים הם חומרים טבעיים החודרים לתוך הבד ומנקים את הכתמים."

ספק אם מישהי מעקרות־הבית שנדבקה במגיפת הביו, טרחה אי פעם לברר מה בדיוק מכילות אבקות־כביסה אלה, או מה הם האנזימים המופלאים המסייעים להוריד כל כתם? ספק גם אם מישהי מאותן עק־רות־בית גילתה כי לפי אותה שיטה בה חודרים האנזימים לתוך הבד הם חודרים גם לגוף האדם ועלולים, במקרים מסויימים, לפגוע בבריאות ולגרום נזקים לכלי הנ־שימה.

★ ★ ★

התגרדויות והפסקות־נשימה

סיפר ע. ד. מתל־אביב: „יום אחד התחלתי להתגרד בכל גופי. כשניסיתי לברר את סיבות ההתגרדות, נוכחתי בפרי־חות אדמדמות שהופיעו בכל חלקי גופי, אבל במיוחד מתחת ללבנים שלי. הפריחות נעלמו כשם שהופיעו. אולם כעבור ימים מספר הן הופיעו שוב. הלכתי להופא והוא נתן לי תרופה אנטי־אלרגית. התרופה לא עזרה. הפריחות היו נעלמות ומופיעות שוב.

„כשההתגרדויות החלו להציק לי ניגשתי לרופא מומחה למחלות עור. אחרי שבחן את הפריחות שהיו מתחת לגופייתי, שאל: ,האם אשתך משתמשת באבקות־כביסה ביו?' כש־השבתי בחיוב, קבע את הדיאגנוזה: ,אתה אלרגי לאנזימים. תגיד לאשתך שתכבס ב־אבקות־כביסה רגילות.' הוא נתן לי זריקה ואמנם מאז חדלתי להתגרד."

סיפרה צ.ת. מתל־אביב: „התחלתי לדאוג לבריאות של בעלי כאשר חזרה ונשנתה התופעה הבאה: בכל פעם שהיה נכנס ל־מיטה הוא היה, כעבור זמן קצר, מתלונן על הפסקות בנשימה. בביקור אצל רופא קבע זה שההפסקות בנשימה נגרמות כנראה מלחץ חוליה על עצב מסוים. הוא נתן לו תרופות אבל הן לא השפיעו על בעלי לטובה.

„מדי לילה היה המחזה חוזר על עצמו: הפסקות פתאומיות בנשימה. מעין קצרת. לא ידענו מה לעשות. במקרה סיפרתי על כך לידידתי, עולה מארצות־הברית. הסיפור נשמע לה מוכר. ,האם את מכבסת את לבניו באבקת־כביסה ביו?' שאלה. התשובה היתה שלילית. אבל פתאום נזכרתי שהת־חלתי לאחרונה לכבס את כלי המיטה שלנו באבקת ביו. ,זהו זה,' אמרה הידידה, ,תכ־בסי את כלי המיטה באבקה רגילה ותראי שזה יעבור.' כך גם היה. הפסקתי לכבס את כלי המיטה בביו והפסקות הנשימה אצל בעלי נעלמו כבדרך פלא. מה שמעניין הוא שעלי זה לא השפיע כלל."

לאחר מיספר תלונות על תופעות־לוואי — החלה לא לפני זמן רב ועדת־המיסחר הפדרלית של ארצות־הברית לחקור בכדי להחליט האם אין השמוש באבקות ה־מכילות אנזימים, עשוי להזיק לבריאות המשתמשים בהן ואם אין סיבה המחייבת לאסור את השמוש באבקות אלה או ל־הגבילו.

★ ★ ★

הבצילוס סובטיליס

חקירה החלה לאחר שבמשרד הוועדה הצטברו מספר הוכחות בדבר הנזקים ה־גופניים הנגרמים לעובדי מעבדה ולעובדי מפעלים החשופים משך תקופה ממושכת לתרכיזי אנזימים המופקים מהבצילוס סוב־טיליס — זהו שמו של האנזים הפעיל ב־אבקות הביו.

מסתבר כי במקרים רבים חלו עובדים אלה במחלות ריאות חמורות ובמקרים מסוימים אף במחלות שאינן ניתנות לרפוי.

עקרות־הבית חשופות, אומנם, לכמות זעירה בלבד של אנזימים מדי פעם, כתוצאה מהמגע עם אבקת הביו אולם מחקרים גילו, כי האנזימים הינם בעלי תכונות אנטי־גניות היוצרים תגובות אלרגיות אצל הנו־שמים אבק אנזימים.

הבטאון הרפואי המפורסם, הניו־אינגלנד ג'ורנל אוף מדיצין, קובע בגליונו מיום ה־30 באוקטובר כי את האנזימים של הבצי־לוס סובטיליס יש להוסיף לרשימה המכילה נסורת־עץ ויתר מיני האבק הגורמים למה שידוע בחוגי הרפואה בשם ריאת האיכר — מחלות בדרכי הנשימה הנובעות מ־חשיפה יתירה לאבקות אנטיגניות.

הרופא האנגלי, מייקל פלינט, מאוני־ברסיטת מנצ'סטר כותב בגליון יוני של הבריטיש מדיקל ג'ורנל על ניסיונו כקצין בטיחות רפואית במפעל המייצר אבקות־כביסה ביולוגיות. כשהוא מתאר את הה־שפעה ההרסנית שיש לאבקות האנזימים על הנושמים אותן, כותב פלינט: „במקרים מסויימים, בהם נאלצנו לאשפז עובדים חו־לים, גרמו קשיי הנשימה לכך שהם לא יכלו לרדת ממיטתם. כמה מהנפגעים סיפרו כי בשעה שנתקפו בהתקף של קוצר־נשימה, דומה היה להם כי קיצם מתקרב וכי הם הולכים למות."

הד"ר פלינט מביא במאמרו הוכחות לכך, כי נוסף לגרויים אשר אבקות אלה עשוי־יות לגרום לבאים עימן במגע, יש בהן כנראה גם תכונות אלרגיות הגורמות לסי־בוכים שונים.

הרופא האנגלי ממשיך ומציין: „בנוסף להיותן גורמות למחלות קשות, יש כנראה באבקה זו תכונות המביאות לכך שלאחר שנושמים אותן תקופה ארוכה, הן עשויות להביא לנזק רב לריאה. נזק בל יתוקן. במקרים אלה התופעות החמורות ביותר באות בפתאומיות ללא כל סימני אזהרה מקובלים." הד"ר פלינט קובע כי יש לנקוט באמצעי בטיחות רפואית חמורים ביותר

במפעלים המייצרים אבקות אנזימים על בסיס הבצילוס סובטילים.

★ ★ ★

סחרחורת וירוקות־דם

באותו גליון מסופר גם על מחקר שנערך בבית־החולים של ברומפטון שבאנגליה. במחקר זה הוכח כי קיים קשר בין גרויי־העור לבין קשיי־הנשימה אצל שלושה עובדים של מפעל אבקות־כביסה המאושפזים בבית־החולים.

לאחר פירסום מימצאי המחקר האנגליים קמה סערה בארצות־הברית. מומחי משרד הבריאות האמריקאי השיבו כי לפי המצוי בידיהם, מאבדת האבקה מתכונותיה ההר־סניות במערכת העיבוד (היא מתפרקת ב־קלות) מה עוד שהכמויות בהן משתמשות עקרות־הבית אינן יכולות, לדבריהם, להזיק. עם זאת הבטיחו השלטונות לעקוב בקביעות אחר מימצאים חדשים בתחום זה.

בחודש נובמבר האחרון התעוררה ה־בעייה מחדש.

האקדמיה למדעים של ניו־יורק הקדישה יום עיון מיוחד לדיון בבעיות ההשפעה של אבקות האנזימים על הבאים עימן ב־מגע. ביום העיון הובאו מימצאים שונים ואף סופר על מיקרה אחד שבו שונו סדרי האיוורור במיפעל אשר עובדיו סבלו מתופעות־לוואי שונות — מסחרחורת יעד לירקת דם.

המימצא החמור ביותר של החוקרים ל־מיניהם הייתה העובדה כי מאווררים ואף מסכות־נשימה רגילות אינם מהווים הגנה מספיקה כנגד „הבצילוס סובטיליס".

לאחר מימצאים אלה, הוחלט כי בנוסף למסכות משוכללות יותר ולכפפות או בג־דים אטימים, יש להרטיב את האבקות שעה שהפועלים באים עימן במגע.

★ ★ ★

הבקטריות ממשיכות לחיות

אבקות־הכביסה על בסיס האנזימים הוחדרו לשוק בשנת 1967. עקרות־הבית ששו לאפשרות להשרות את הכביסה במים מהולים באבקה ולשוב תוך זמן קצר כדי לגלות כביסה נקייה. מרכיב האבקות יוצר, תחילה במעבדות כימו־ביולוגיות ב־דנמרק ובהולנד, משם ייבאו אותן לארצות־הברית. אולם לאחר מכן החלו המיפעלים בארצות־הברית לייצרן בעצמם.

יצרני אבקות־הכביסה נרתמו אף הם ל־מעגל המטורף והוציאו לשוק מכונות־כבי־סה המתואמות לאבקות הביו. מכונות אלה פועלות במשך זמן ממושך יותר, הדרוש לאבקת הביו בכדי שתפעל ביעילות.

אחת הסיבות העיקריות לחקירה המחו־דשת בנושא על־ידי ועדת המסחר הפדר־לית בארצות־הברית הוא הגילוי החדש כי **האנזימים של הבצילוס סובטילים אינם מוכחדים על־ידי הכביסה ב־מים חמים או על־ידי הייבוש ש־לאחר מכן.**

האנזימים אינם נשטפים לחלו־טין במים.

הבקטריות הפועלות בבגד להסרת ה־כתמים חיות גם שנים לאחר הכביסה, ו־לאחר המגע עם המים — זו אחת המסקנות החמורות של מחקר מקיף בנושא. וממשי־כים החוקרים: „המשווקים את אבקות־הכבי־סה מציינים את האנזימים כ,ידידותיים'. ה־אמת היא שלעולם הרפואי ידוע כי הבצילוס סובטיליס גורם להפרעות שונות וחמורות אצל אנשים אלרגיים."

וממשיך כותב המחקר: „נראה לי, כי אין זה רעיון טוב להשרות את בגדיך בתמי־סה המכילה בקטריות חיות." האנזימים מצויים בכל החומרים החיים. האנזים הנו מתסיס־מסייע לפרוק המיבנה הביולוגי של גופים אחרים.

★ ★ ★

אין עוד הוכחה

הרוק שבפינו הנו אנזים, המסייע ל־הפיכת העמילן שבלחם לצורה של סוכר. האנזים יכול לשנות עץ לסוכר, סוכר לשומן. האנזימים מסוגלים לדברים שונים ומשונים — החיפושיות המאירות בלילות יוצרות אורן מן האנזימים שבגופן. המדע־נים אף מצפים לכך שהאנזימים יסייעו להם למלחמה בסרטן.

אחת החוקרים, העוסקת במעקב אחר תופעות הלוואי של אבקות האנזימים הנה הד"ר פרנסס קסליי. הרופאה, שהצילה מיל־יוני אמהות בעולם כולו, כשהוקיעה את ה„תלידומיד" כגורם לעיוותים וללידות מפ־לצתיות.

בשל הזמן הקצר בו שוהים האנזימים של אבקות הביו השונות בשוק — והזמן הקצר עוד יותר, שחלף מאז התגלו תופ־עות־הלוואי שגורמים אנזימים אלה, טרם הגיעו המדענים למסקנה ברורה ומגובשת, על פיה יוכלו להמליץ להפסיק את השימוש באבקות ה„ביו".

אולם צריך לזכור שעברו כחמש עד שמונה שנים עד שהתגלו תופעות־הלוואי שגורמים החומרים ההורמוניים הנמצאים ב־גלולות למניעת הריון. עברו עשרות שנים, מאז נמצא הציקלמאט בשימוש כחומר ממ־תיק, עד שהגיעו המדענים למסקנה כי יש בו יסודות כימיים העלולים לגרום למחלת הסרטן — מסקנה שבגללה נאסר השימוש בציקלמאט במדינות רבות, כמו ארצות־הברית ויפאן.

הבצילוס סובטיליס — האנזים הפעיל ב־אבקות הביו — נמצא בשימוש המוני רק כשלוש שנים, ובמדינות מסויימות, כמו ישראל, פחות משנה. ברור שבזמן קצר זה טרם ניתן להגיע למימצאים מדעיים מדוייקים. אולם עצם החשד שעוררו המומחים ועצם הגילויים שהתגלו עד כה, יש בהם כדי לתבוע חקירה מדעית מדוייקת, על־מנת למנוע פגיעות שלא ניתן יהיה לתקנן מאוחר יותר.

מה נעשה בתחום זה בישראל?

כשפנה העולם הזה ללישכת דובר משרד־הבריאות, לא היה ידוע שם דבר על ה־מימצאים שכבר התגלו בעולם. מלישכת ה־דובר הובטח שינסו לברר את העניין. עד להופעת גליון זה עדיין מנסים לברר אותו שם.

כתב העולם הזה פנה לבית־החרושת יצהר, בו מייצרים, בין השאר, גם אבקת־כביסה ביו־כימית.

„נכון שאנחנו מייצרים אבקות ביו, אבל לא רק אנחנו. כל אבקות הכביסה הנושאות את השם ביו מכילות אנזימים," השיב מר כהן, מנהל־המכירות של המיפעל.

אנטול סושרד, מקדם המכירות של המיפ־על גילה כי יצהר מייבא את האנזימים שלו ממעבדות נובו אינדאסטרי בקופנהאגן. קילו־גרם של אנזימים עולה כ־30 ל"י. המיפעל הדני מקבל 4.28 דולאר בעד קילו אנזימים ואת השאר גובה המכס הישראלי. מנהלי יצהר אינם מאמינים כי האנזימים שהם מוכרים לקהל בקופסאות אבקת־הכביסה מ־סוגלים להזיק למישהו. „אשתי מכבסת את החיתולים של התינוק שלי בביונס," אמר סושרד.

אולם ביטחונם של היצרנים עדיין אינו מהווה הוכחה.

מן הראוי שגם משרד־הבריאות הישראלי ינקוט יוזמה בפרשה זו, העלולה להתגלות כבעלת תוצאות חמורות, ולא ימתין עד שמדענים בחו"ל יבדקו אם יש או אין סכנה באנזימים של אבקות הביו.

מה זה אנזים?

האנזימים הם חומרים הגורמים ומכוונים את התגובות הכימיות המרובות המתחוללות באורגאניזם החי. יש תגובות כימיות רבות, שתהליכיהן מתעכבים ללא הימצאות של מיספר חומרים המכונים בשם קאטאליזטורים — מזרזי פעולה. האנזימים הם הקאטאליזטורים של התאים החיים.

כדי להבין זאת יש צורך להכיר בעובדה שהתא החי, בגוף האדם כמו בכל אורגאניזם אחר, אינו אלא מערכת של תגובות כימיות, מסובכות ומתואמות להפליא. מרבית השינויים הכימיים המתחוללים בתא החי נגרמים ומכוונים בידי האנזימים.

חלק מהאנזימים מופרשים על־ידי התאים ופועלים מחוץ להם. כך, למשל, מפרישים תאי הקיבה את האנזים פפסין הפועל על הפרוטאינים והופך אותם לחומצות אמיניות. מרבית האנזימים אינם מופרשים על־ידי התאים היוצרים אותם, אלא נשארים בתוכם. שם הם מכוונים את תהליך חילוף החומרים בתא. למעשה, מבוסס כיום חלק ניכר מחקר תהליך החיים על חקר פעולות האנזימים, תגובותיהם, וההשפעות ההדדיות שלהם.

חקר האנזים החל עוד במאה ה־17. הוא נכלל מאז בענף המדעי של הביו־כימיה. אולם ההסבר המלא של האנזים ניתן רק ב־1967, בידי הביוכימאי האמ־ריקאי דוד הארקר. הסתבר, בין השאר, כי לאנזימים יש השפעות רבות על המיבנה הגנטי של התא החי ועל התורשה. מבחינת המיבנה שלהם האנזימים הם פרוטאינים ולמעשה, כמו כל הפרוטאינים, מאבדים את כושר הפעילות שלהם בחום גבוה או במים רותחים. חלק מהאנזימים הנמצאים בשימוש תעשייתי, כמו האנזים של אבקות **הביו**, מופרשים מבקטריות, וכך גם מייצרים אותם בתנאי מעבדה.

כל אנזים מסויים פועל למעשה כקאטאליזטור רק לגבי חומר אחד וגורם רק תגובה אחת. עד כה אובחנו כ־650 אנזימים, אך החוקרים משערים כי מיספרם בגוף החי גדול פי כמה.

מאחר שחקר ענף זה של הביוכימיה נמצא עדיין בחיתוליו, אין עדיין נתונים מדוייקים אם וכיצד יכולה להשפיע חדירת אנזים ופעולתו, על גבי חומרים שהוא אינו משמש לגביהם כמזרז הפעולה הטיבעי. כמה מדענים מניחים, ללא הוכחות ממשיות, כי עלולה להיווצר שרשרת תגובות כימיות בלתי טיבעיות. אחרים מנסים לבדוק השפעות אנזימים שונים על תאי סרטן בגוף.

על־כל־פנים, עצם הגילוי החדש, כי האנזימים אינם מתים לחלוטין בהרתחה וכי הם ממשיכים לחיות כחומרים פעילים גם אחרי ששהו במים רותחים, היא רבת משמעות וצופנת סכנות בתחום שטרם נחקר עד סופו.

דויד

מלכת המים שרית דמיר
תסרוקת „הצוענייה"

פעם, בשנות ה־60' הסוערות והטובות, כ־שנערה רצתה להבליט את עצמה היא עשתה זאת בעזרת שמלה שהיתה לובשת או מו־רידה. אפשר היה אז לעשות רושם במופעים סומביים בעזרת מיני מינימלי, או בחולצה שקופה. אפשר היה להפליט: „את זה תפר אוברזון," או „מגדה עשתה לי את זה ב־הזמנה מיוחדת," כדי לעורר לחישות הת־פעלות.

היום זה כבר לא סחורה. כשבחורה רוצה להתבלט באמת היא יכולה לעשות את זה בעזרת הראש. והכוונה אינה ללימודים באו־ניברסיטה דווקא. בנשפי הסילבסטר שנערכו השנה, אפשר היה לראות תצוגה כזו של תי־סרוקות עד שנדמה היה שכל כמות הספריי אזלה בארץ. מגדלורים של שיער התהלכו בדיסקוטקים. ללא ספק תהיה לזה השפעה מכרעת על אופנת המכוניות של שנות ה־70. סוף סוף למגדלים כאלה צריך גם מכונית מתאימה, עם גובה שלא יחייב את בעלת ה־התסרוקת לנסוע כל הדרך במאוזן. שתוכל לשבת זקופה.

כמה מהתיסרוקות הבולטות ביותר, כאלה שהתנוססו על ראשיהן של מלכת המים שרית דמיר, או הדוגמנית רחל גלפרב, עוררו ס־קרנות מיוחדת, שכן הם היו שונות מהקו הכללי. אחראי להן היה הצמד דוד וליזה. והכוונה אינה לדוד וליזה מהסרט ההוליבודי המפורסם, אלא לצמד הספרים, נושאי הגחלת

sabrina גרבי המכנס קנדיס סופר־דק וגרבי המכנס
הדקים ג׳ולי ופנטי הוז סברינה, באופנה הנועזת והתוססת של שנות ה- 70. גרבי המכנס
של סברינה בשלל גווני האופנה וברוח האופנה.

מאה ה70
של סברינה הוא
סופר-דק.

קופר - קרמון

הצמד דוידוליזה מציגים:

של וידאל ששון, גדול ספרי לונדון, בישראל. דוד, שבא ממשפחה שכל בניה עוסקים במקצוע הספרות מתגאה בעובדה שהוא ה־תלמיד הישראלי היחיד של וידאל ששון ב־ארץ. את אשתו ליזה, שלא חשבה מעולם

ליזה

ראשים בסילבסטר

להיות ספרית, הכניס לתלם ברגע שנשא או־תה לאשה לפני 9 שנים.

בהתאם למסורת של ששון, מתנגד דוד לתספורת המורכבת על גבי פיאה נכרית והנחבשת כמו כובע. מה שאחרים עושים בפיאות מנסים דוד וליזה לעשות בשיער ה־טבעי. „אנחנו משתדלים לתת לתיסרוקת את הקוים לפי כיוון הצמיחה הטיבעית של ה־

חיילת נורית גרשנזון
„תיסרוקת דאבל וי"

דוגמנית רחל גלפרב
תיסרוקת „הגיישה"

שיער, לפי סוג השיער ולפי התאמתו לפנים," אומרים השניים. הם עובדים במספריים קט־נות, הקטנות ביותר שיכול לעבוד בהם ספר נשים, באורך של 4 אינץ׳ המוטסות אליהם במיוחד מלונדון. לשלוש התיסרוקות שהכינו דוד וליזה לכבוד הסילבסטר הם הדביקו גם שמות מקוריים. לתיסרוקתה של שרית דמיר

הדביקו את התואר „הצועניה", לתיסרוקתה של רחל גלפרב את הכינוי „הגיישה" ולתי־סרוקת של החיילת נורית גרשנזון, המש־רתת כיום בצבא הקבע, נועד השם המק־צועי „דאבל וי".

דוד מגלה כי לפני כשנתיים עמד וידאל ששון עצמו להקים מספרה בארץ. הוא אף התעניין ברכישת מיבנה מתאים ליד כיכר המדינה. אולם מלחמת ששת־הימים הרתיעה אותו — והוא הקים את הסניף הנוסף שלו — נוסף לסניפים בלונדון, פאריס וניו־יורק, בלוס אנג׳לס במקום בתל־אביב.

דוד, שזכה לפני שנה באליפות צובעי־השיער בישראל, עומד להכניס השנה לארץ את האופנה האחרונה של צביעת השיער: שיער בצבע חציל.

הנסיך והנסיכה של ישראל

לשנת 1970

המועמדים

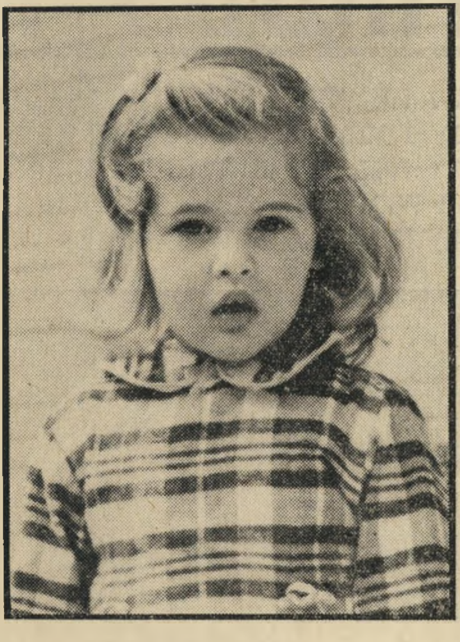

שלי ויונטה
בת 4, טשרניחובסקי 6—4, בת־ים

אורנה רוזנברג
בת 4, בר־כוכבא 49, ת"א

★

גם לך יש צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם — בשחור־לבן — בציון השם, הכתובת והגיל אל מערכת „העולם הזה", ת. ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). מדי שבוע יפורסם במדור זה מיבחר התצלומים. תחרות זו פתוחה לכל ילד וילדה — מגיל שלוש עד גיל שש בלבד.

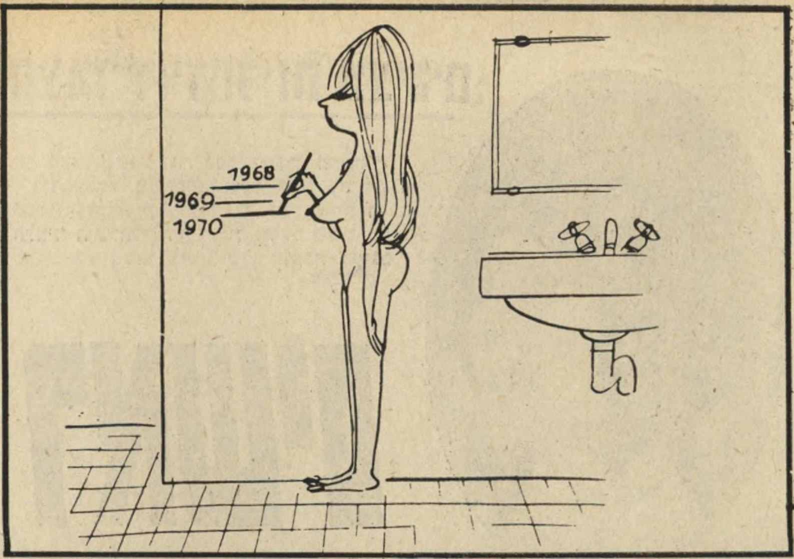

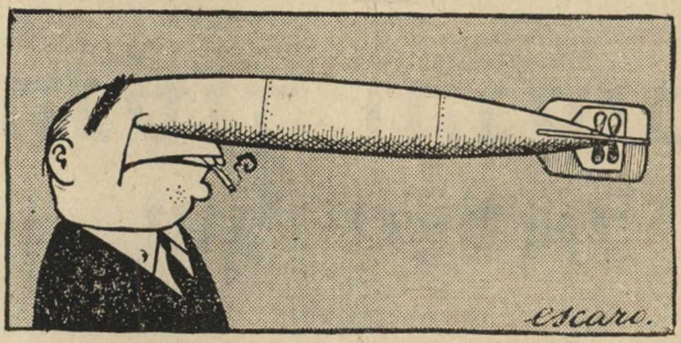

פומפידו: „הכניסו לי טיל!" („קאנאר אנשנה", פאריס)

מה לעשות בספינות הטילים?

ממשלת ישראל מתלבטת, כידוע, מה לעשות ב־5 ספינות הטילים, שנמלטו מנמל שרבורג ובחרו משום־מה להפליג, במקום לפנאמה או לנורבגיה, דווקא לנמה הקישון בחיפה. שר־החוץ, אבא אבן, הכריז הכרזה לא משכנעת, לפיה ישמשו ספינות אלה לקידוחי־נפט בשירות חברת „נתיבי נפט". זאת הצהרה בלתי מעוררת אימון בהחלט, מפני שאפשר להשתמש בספינות היקרות למטרות שימושיות הרבה יותר. למשל, הן יהיו מצויינות כחומרים לאנדרטה של תומרקין. כמה הצעות לגבי אפשרויות השימוש בספינות הטילים האלה, מוגשות בזה:

תחליף לעגלות למכירת נפט

סקי בים כינרת

תחליף לחסקות למצילי תל־אביב

חלומות נעימים

שר בלי תיק שמעון פרס

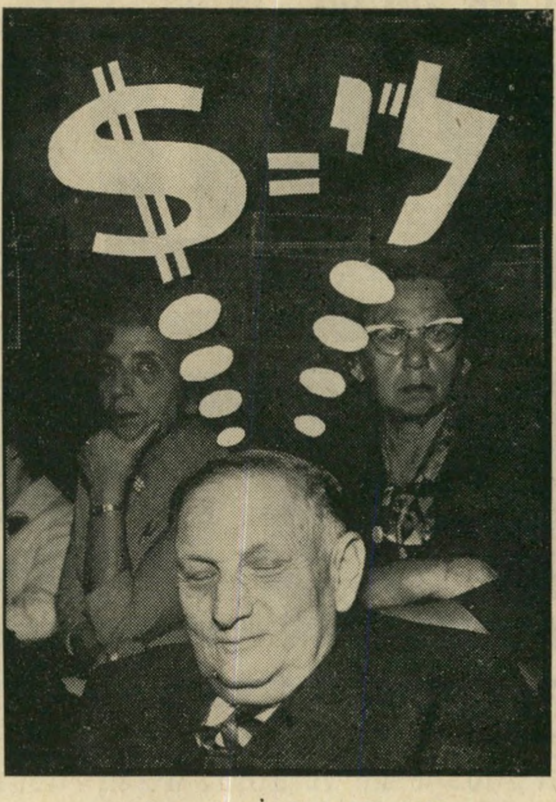

נגיד בנק ישראל דוד הורוביץ

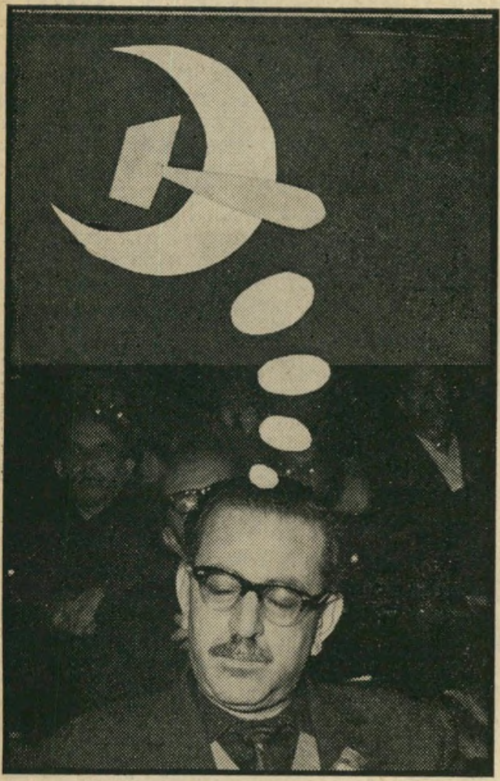

ח״כ רק״ח תופיק טובי

נאום שלא פורסם

שכר יושבי־ראש הוועדות

כן דנה אתמול הנהלת סיעת המערך בהצעה להעלות את שכר יושבי־ראש הוועדות לשכרם של סגני־יושב ראש הכנסת. סוכם, כי העניין יתברר בעת הדיון הכולל על שכר חברי־הכנסת, שיתקיים לאחר שתיקבע מדיניות־השכר של ההסתדרות.

להלן נאומו של ח״כ המערך יש־יושר סיקוצ׳ינסקי בישיבת סיעת המערך בכנסת, נאום שסיעת המערך לא פירסמה:

חברים! בימי צרה ומצוקה אלה, כשמדינתנו עומדת על סף שואה כלכלית, כשהחבר ספיר מתלבט אם לבחור בפיחות או מיתון, עולה ומתעצמת ההביעה, תביעת מעמד העובדים בישראל לצדק סוציאלי.

ואני שואל: איך יתכן? שנופיע בפני המוני העמלים בישראל כשבפינו בשורת השוויון והאחוה, כשסיעתנו בכנסת יכולה לשמש דוגמא לשוויון כזה?

אינני צריך להזכיר לכם איזה עול מוטל בימים קשים אלה על חבר כנסת מסיעתנו. יום־יום אני נוסע ממקום למקום, מישוב עולים לעיירת פיתוח. למרות שגרוני ניחר כבר, אני נואם ומסביר, מסביר ונואם: כי הדרישות להעלאת־שכר כמוהן כתקיעת סכין בגב המדינה! כי בשעת חירום זו, כשכל משאבינו צריכים להיות מופנים לדרישות הבטחון, חייב כל איש בישראל להדק את ההגורה, להוריד את רמת־החיים ולוותר על התביעות להעלאת־שכר.

אבל איך אני יכול לעשות זאת, כשאני חוזר לישיבת סיעתנו בכנסת ואני רואה: כל החברים היושבים עמנו כאן היום הם שרים, סגני־שרים, תתי־שרים, יושבי־ראש הכנסת וסגני יושבי־הראש. רק אני, אני לבדי, נותרתי יושב־ראש ועדה בלבד. כולכם מקבלים כאן משכורות של שרים ורק אני מקבל משכורת של יושב־ראש ועדה. איפה השוויון? איפה הצדק הסוציאלי?

בשם ציבור העמלים בישראל אני תובע בפה מלא: יוסר הקיפוח! תבוטל ההפליה! יועלה מיד שכרם של יושבי־ראש הוועדות בכנסת!

סילחו לי אם יהיה עלי לקצר בדברי. אני חייב להופיע באסיפת פועלי הנמלים התובעים העלאת שכר. צריך לסתום להם את הפה!

תשבץ העולם הזה 1688

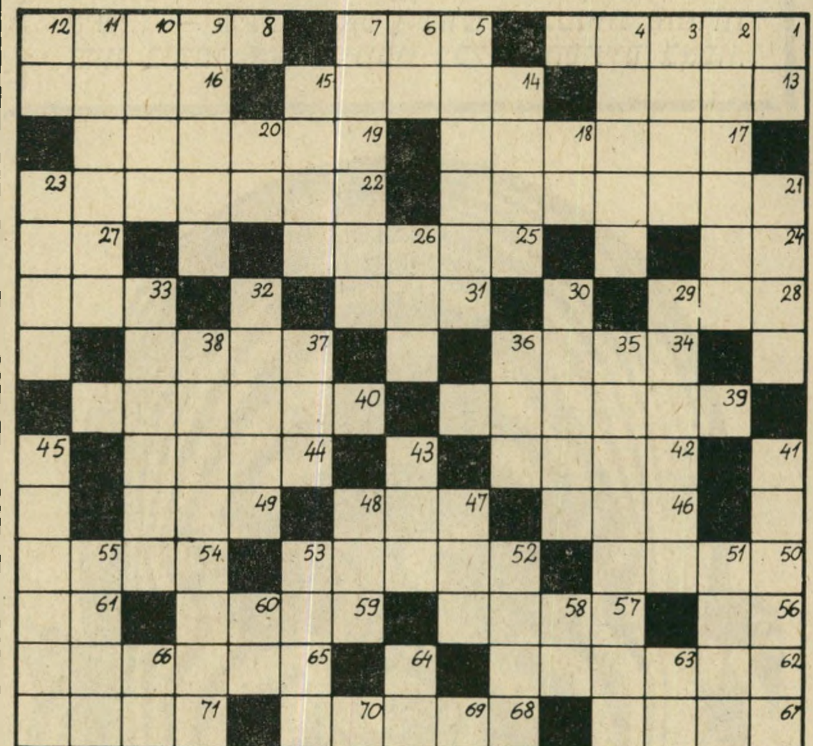

את פתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על המעטפה „תשבץ 1688". בין הפותרים נכונה יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן: 1) צבע אדום כהה. 5) חלק או ספור. 8) יעיל (כתיב חסר). 13) סרבו. 14) מזהיר. 16) תושב הארץ. 17) מיתקן ימי, מצוי בנמלים. 19) ממשל משלים ידוע. 21) משם נלקחו מיתקני המכ״ם המצרים בפשיטת צה״ל. 22) השמות שניתנו לשא־טילים. 24) מים שרתחו. 25) שם משפחתה של כוכבת קולנוע צרפתיה. 27) רשאי לערוך חופה וקידושין. 28) סרט או חוט בקצה התיק או השמלה. 31) כינוי למעביד. 32) נגיעה. 34) חיה טורפת קטנה. 37) עץ גבוה. 39) מחזיר אור. 40) נושא מחלוקת בין צרפת לישראל. 42) הודאה על האמת (כתיב חסר). 44) אימרה קצרה בראש מאמר. 46) אמצעי נסיעה. 47) בוץ. 49) החכמה להגיד עתידות לפי מעוף הציפורים (ארמית). 50) מצד היושר (ר״ת). 52) סגנו של ניכסון. 54) נעים, נוח. 56) נהר באיטליה. 57) הוצא עלים או ענפים. 59) חלק מפצצה שהתפוצצה. 61) תו מוסיקאלי. 62) ינחם אותו. 65) אביה של תמר. 67) שתקו. 68) שוט. 71) יקימו בית. 72) נמל בולגרי בים השחור. 73) דן. 74) בעל־חי ימי.

מאונך: 1) רות דיין לאסי דיין. 2) חודש חגים מוסלמי (כתיב מלא). 3) תעלת מים גדולה בהודו. 4) מובלט. 5) משוויץ. 6) אמצעי תאורה. 7) שבטי רועים מהמזרח שפלשו למצרים במאה ה־17 לפני הספירה. 9) סופר ומדינאי צרפתי. היה שר תרבות בממשלת צרפת. 10) הר געש מפורסם. 11) עיר מטריות ומספנות. 12) מספר שכינויו ח״י. 14) פחד. 15) הפשט. 18) מילת סירוב. 20) מספר הכדורגלנים בקבוצה. 21) עיקרי. 23) בדרך הטבע. 26) מכשיר אריגה. 29) מוסד ביטחוני. 30) מיקצוע־עזר למחשבים. 32) מכונה חיה. 33) שמה הפרטי של גיבורת רומן של הרמן ווק. 35) גורש מצרפת (כתיב חסר). 36) קריאת כאב. 37) סיים מלאכה. 38) בעל מספנות נורבגי. עמד במרכז פרשת ספינות הטילים. 41) בלע צפרדע בפרשת ספינות הטילים. 43) רעב. 45) מזכיר ההסתדרות. 47) גוש עפר. 48) זמר. 51) אבן קשה, צור (בארמית). 52) דרגה בצה״ל. 53) משועבד במישטר הפיאודלי (כתיב מלא). 55) אחד ממחנות המוות בפולין היה ליד עיר זו. 58) בתוכה. 60) עיר קדומה במצרים. 63) זפת שרופה או טיט אדום. 64) מגפה, מיכשול. 66) קש 69) עני. 70) מידת חשמל.

אידישע פאנתר׳ס

משטרת ניו־יורק עצרה השבוע 14 מחברי „הליגה להגנה עצמית" של יהודי ניו־יורק, המכונים בשם „אידישע פאנתר׳ס", אחרי שהתפרעו במשרדי משלחת ברית־המועצות באו״ם ורשמו על מטוס סובייטי בנמל־התעופה קנדי את הסיסמא: „עם ישראל חי!"

בחיפוש שנערך בבתיהם של העצורים התגלתה תוכנית הפעולות של ה„אידישע פאנתר׳ס" לשבועות הקרובים. בין השאר כללה התכנית את המבצעים הבאים:

- חטיפת מטוס סובייטי באויר בשעת טיסה מבוקרשט ללנינגראד והנחתתו בנמל־התעופה של לוד.
- הנחת פצצת־תופת במשרדי חברת הטיסות הסובייטית **איירופלוט** בדאלס.
- חטיפת השגריר הסובייטי, אנטול דוברינין ואילוצו להניח תפילין ולומר „שמע ישראל!"
- הטמנת פצצת־זמן בתוך קופסאות שימורים של קניידלעך שישלחו לקראת פסח לחברי המשלחת הסובייטית באו״ם.
- ירית בבזוקה לעבר להקת ה„בולשוי תיאטר" שתבקר בחודש הבא בניו־יורק.
- הפגנת מחאה לפני בנין האו״ם על פעולות הטירור של אירגוני החבלה הערביים נגד ישראל.

מיסמך אוטנטי - תיאורו של צעיר ישראלי שניסה את הסם - והתאכזב

חשיש שחור

מאת מיכאל מרגולין

מרבים לדבר על חשיש כתענוג אסור, גן־עדן של הזיות ועוד. מרבים לכתוב על חשיש כסמל המרד של הדור הצעיר. רק מעטים ניסו לכתוב על הצד השלילי שבחשיש, מבחינת חווייתו של המשתמש בסם זה, לתאר את מה שנקרא BAD TRIP — מסע רע על כל תוצאותיו המסוכנות. הדו"ח האישי שלהלן הוא וידויו של צעיר ישראלי המתאר חוויה אישית — שימוש ראשון בחשיש בכמות מופרזת בחוג בוהמי, אשר כימעט ויכלה להסתיים באסון.

בעל־הבית היה משוגע והקירות היו צהובים ומעוכי פישפשים. הקפיצים שקעו לתוך המיטות במין עייפות שכזו. ובפינה ישבה קארין ועיניה זרחו כחלונות של קתדרלה עתיקה.

אלפונסו, עכבר סמים זריז, נכנס לפעולה והחל מפורר את ה„כיף" באצבעותיו הזריזות והארוכות. אצבעות של פסנתרן היו לו לאלפונסו והשאלה הראשונה ששאל אותי היתה „אתה מנותק לגמרי או רק חלקי?" ומהקלילות בה שאל היסקתי שהוא לגמרי. אלפונסו ניצח על המלאכה כשהוא ממולל את פירורי החשיש הפריכים; תוחב לתוכם את חוטמו האריסטוקראטי ופולט הימהומים של שביעות רצון. פרם סיגריה אחר סיגריה. רוקן את קרביהן על פיסת עיתון; עירבב את אניצי הטבק בפירורי ה„כיף" השחמחמים ותחב אותם לתוך „פגז" דמוי קונוס שגלל מעטיפות סיגריות דבוקות ברוק.

החלו להעביר את ה„פגז" שתוכו היה אדום ומפעפע כלועו של מולך קדום. ראשון שאף אלפונסו שאיפות קצרות ומיקצועיות. אחר־כך נטל אותו חמיל באצבעותיו השמנוניות; קירבו אל פיו, סגר עליו בכף ידו ושאף ושאף כאילו גורל העולם כולו היה תלוי באותה שאיפה. חיוך של זחיחות דעת ניצת בעיניו הקטנות והערמומיות.

והנה הגיעו אלי.

פעם ראשונה

סחיבה ראשונה. ס ס ס ס ס ף — שוב אותו טעם מריר ומבחיל — לערבסקות ציבעוניות ממיסגדים אפלוליים; והצריבה העכורה הזו בחך ח ח ח ח ח ח — כמה פעמים אצטרך לסבול זאת עד שאגיע אל ה„HIGH" הנכסף.

ה„פגזים" נגמרו. מוציאים את מקטרת השלום. המקטרת עושה „דוו" ומגיעה לאלפונסו. הפולחן מתנהל בדומיה מרוכזת. שתיקה, מציצה, לפעמים בת־צחוק. „אתה לא מכניס לריאות" „אתה מרמה"! דוחקת בי ציפי ברשעות. עינים דומעות וגרון חרוך — שואף בכוח לתוך החזה. הפעם, זו הפעם! ההזדמנות האחרונה. יותר עמוק! יותר לתוך הריאות המפוחמות. תתחשבו שמימי לא עישנתי — איפוא!

סיגריה חמישית או שישית? יחד עם ה„פגזים" זה מצטרף למשהו רציני. למעשה זה היה צריך להתחיל כבר להשפיע; במוקדם או במאוחר. סבלנות. אבל זה לא זה! זה כמו תמיד הריקנות המשועשעת הזאת — הדיקטטורה של האינטלקט. גם הלילה הזה יעבור כמו כולם, כמו כל הלילות שנסחטו כמו טייערים מפונצרים. לא, הפעם באת להתפס; הפעם או לעולם לא! אתה שומע! הפעם זו לא משחק!

שתיים בלילה.

חמיל ואלפונסו מסתודדים ובחיוך ערמומי על פניהם הם נעלמים במטבח וחוזרים עם ספל קפה ענק שגרגרי „כיף" גדולים ועכורים מרחפים ונקווים למשקע סמיך בתחתיתו — נראה מה תגיד אחרי שתגמור את הספל הזה! נזרק אתגר. כל לגימה היא עינוי. כל עירוי לגרון — על סף ההקאה. כך זה נמשך — מחצית השעה. נותרו רק הפתיתים הסמיכים והדחוסים בתחתית.

(הענגים השחורים של החרדה גואים לרגע מתחתיות הנשמה אך עדיין אתה אדון המצב, עדיין אתה יכול לקפוץ אל המרפסת ברגע שההילוך על שפת המעקה ייעשה מסוכן מדי).

שתיים? שלוש? ארבע? לילה מתוח לאין סוף, לילה שגפיו השחורים נקצצים בחרכי התריסים. רק צופרי המכוניות הגוועים לקראת הרמזורים מזכירים, את קיום העולם חסר המשמעות שבחוץ. כאן אנחנו — נים ולא נים. ממלכה אפאטית. ציפי גוססת על הכורסה. שפתיים פשוקות. שפיות מפושקות כקפלי הרמוניק. חימו בוהה את התקרה במבט פוספורוסצנטי. דבר לא יקרה עוד, דבר, רק אינרציה, עייפה מלחזור על עצמה. מילא. ניקח עוד סיגריה.

הנצחון

זזזז... הקיר קורן! אלפי ניצוצות תוזזים בחלל האויר צק צק צק... הכתם האפור על הקיר הוא עין בדולח סגולה ירקרקה הנפקחת ונסגרת כעינו של אליל קדום. היא קורצת! היא רומזת לי משהו מסתורי ללא גבול. זה בא ! ! ! אלוהים ! ! ! זה אופף אותי ! אני בפנים! הקרקע נשמטת! הרצפה מתכסה באלפי גבשושים צהובים נפלאים. הם מחלחלים מתחת לרצפה, מהקירות, מהתקרה! זה ארמון! ארמון מזרחי נהדר הרוטט באלפי ערבסקות צהבהבות, ועל המטה, מתחת לאפיריון שוכבת אילנה, עיניה הם המראה היפה ביותר שראיתי בחיי וכולה מסתורית וחשוקה כאלילה קדומה. זה משגע ! ! ! זה חזק מדי. עלי לצאת מכאן לפני שיהיה מאוחר מדי.

כמה זמן עבר עד שחציתי את הפרוזדור המוביל מהסאלון לחדר — שנתיים? שלוש? מיליארד שנים? עד שהופיעו מתוך נחשול הצבעים קרעי דמויות קרובות ויקרות כל כך. הם איתי! הם עדיין איתי ידידי, בני אדם. הם לא עזבוני לאורך כל המבחן. יצונם הטוב היה המצפן שהחזירני אל חופי האדם ועתה הם ממתינים לי לחגוג עמי את סיום המסע, את הולדת האדם החדש. באיזו קלילות נהדרת אני פוסע לעבר מושבי.

ואז החלו הצחוקים.

כמו פתיל רועם שהמתין כל הזמן להריח אש או כמים המתדפקים על דלתות הסכר — די היה בהערה קטנה של חימו כדי שהצחוק יפרוץ בדרדור אדירים וישטוף את הכל. המדהים מהכל היתה הקלות, הספונטניות המושלמת בה נזרקו ההערות מתוך המעגל. כל הברקה היתה שיא. כל צחיק העפיל על קודמיו. כך זה התרומם בקרשצ'נדו ענקי בו נותרנו רק שמיל ואני בדו־קרב של הברקות וצחוקים עד שהשמעתי אני את החוכמה שהאירה הכל כברק, וצחוקי התנשא מעל כל יתר הצחוקים, קבר אותם באותו גל אדיר הקובר תחתיו, שחיינים, גלשונים, גלגלים וכל אשר בדרכו.

איזה נצחון!

„יותר בשקט! השכנים יתעוררו!" מגיעים קולות כאילו מעולם אחר. (הקיימים עוד שכנים? הקיים עוד עולם אחר מאחרי התריסים?)

המסע

איך קמתי? איך גיששתי את דרכי אל הפרוזדור ליציאה — לא אזכור. אזכור רק דמויות נעות כמו בחלום עייף. הפרוזדור בו נתמכתי בדרכי ליציאה.

הם הורידו אותי מהמונית מול דירתי שבשדרות המשורר הלאומי, צל נואש ואובד; והותירו אותי לבדי. הם נטשו אותי, השתמשו והשליכו! הם בגדו בי, הנבלים! הפקירו אותי אחר שבישלו לי כל זאת. אין ברירה, מגשש כסומא לאורך השדירה. אור צהוב, דלוח, מרוקן מכל חמימות שפוך על המרצפות השחורות. ואני הולך, הולך וכושל — מן הבית והלאה במעלה השדרה. פתאום מכה ברק מסנוור את כל הזיותי: זה אני ההולך בראש כפוף ובצעדים גולמיים. השתגעתי! זה השגעון! הזמזום העמום הזה בראש, הקהות המטומטמת במוח ועולם הצבעים החולש על הכל. הרגשה ירודה, מזופתת מאין כמוה משתלטת עלי, רחמים ללא גבול לעצמי.

אי שם, במחשכים עצומים נדלקת התודעה: אסור! אסור לך להראות כך! אתה מוכרח להגיע הביתה. להידחף לבית, לבית, לבית! עומד לפני הפתח. כיצד הגעתי אליו — חידה — ריק. מגשש אחר המפתח. רגע של מתיחות קשה מנשוא: היפתח את הדלת או לא? היא נפתחת. זה חדרי, ונופל כמו פסל על המטה.

קול בעבוע. פכפוך של זגזגי מים צבעוניים. הם רוטטים בשלל גווניהם הירקרקים כחלוקי נחל מבעד למים השקופים. אדוות הצבעים הרכות מתרפקות עלי. מלטפות, נסוגות לוחשות לי לחשושי פיתוי ועוגבות עלי בחלחולים דגדגניים. מתיקותן אופפת אותי. חודרת לכל נקבוביות עורי ומעבירה בי סמרמורות של עונג עילאי. בוא! בוא! זה טוב! זה כיף! זה יעשה לך טוב! זה נהדר! אילו החיים! זה העולם! זהרורי הצבע מעסים אותי כמו שמן מדושן. שרשרות שרשרות של נקודות צבעוניות מתנחשלות ומתערבלות — כמו משפך ענקי ואני כחרק זעיר נמשך פנימה לתחום הצבעים המתקתקת. למה לא להתמסר? להפקיר את עצמי וחסל. לשקוע עד תום בשמנוניות המתקתקת, לא ! ! ! זה רע! זה בלוף! זה זיוף! זה לא טוב בשבילי! אני רוצה את המציאות! את המציאות המכוערת. אינני רוצה לחזור למציאות אני שומע את עצמי צועק והולם באגרופי על המטה. מטלטל את הראש בפראות שוב ושוב לנער מעלי את ההזיה. לרגע מתפזרים המראות, מופיעים חלקים מוכרים של החדר. קולב הבגדים, נברשת הקיר, הרדיו, ושוב — בוק בוק בוק... — שוקע לים הצבעים. זגזגי המים הופכים לאלפי כנפי שממיות המטפחות בכנפיהן בקצב אחיד. כנפי פרפרים. זגזגים, שבטבטים. אין סוף פנורמות בעלות יופי מוזר, ומדהים מתחלפות במהירות מסנוורת. העושר הופך לסיוט, לעינוי בלהט נסבל. הפסיקו! עיצרו! האיטו את הקצב! אינני יכול יותר! אני משתגע ! ! !

דרך סורגי החלון מתגנבת דמות, מר־

(המשך בעמוד 38)

רחל מרחלת על כל העולם

שמחות ומעשים טובים

זאת משפחה גדולה — גם באופן אישי וגם באופן אמנותי — ולכן תמיד יש בה שמחות ומעשים.

בתיה לנצט, בתו של אחד מעשירי תל־אביב, פנויה — במה שנוגע לקשרים המשפחתיים עם הבמאי **פיטר פריי**. היא ניצלה את הזמן כדי ללמוד כמה חודשים בפאריס, להתיידד עם פרופסור גרוש באוניברסיטה העברית, לרכוש לעצמה בית ביפו העתיקה, מול מסעדת **טוטון**. עכשיו והנאה של הטלוויזיה הישראלית, ששמה התנוסס על תוכניות **צפנת פענח** ופרצוף שכמותך.

זאת לא השימחה היחידה. **איריס יוטבת** — שבתיה היא דודתה ואביה הוא

פיטר

בתיה

איריס

היא מכינה תוכנית־יחיד עם **יצחק שילה.**

בעלה לשעבר, פיטר, מכין גם כן משהו: הוא מתקרב, כך אומרים, לחופה. ולצידו, ידידתו **נעמי קפלנסקי**, המפיקה הידועה נספח צבאי בשגרירות שלנו בטוקיו, והיוצאת מזה שנתיים־וחצי עם הזמר **קובי רכט**, המופיע בהצגת לא ביום ולא בלילה — עומדת להינשא לו בקיץ.

הוי, המזכירות של האנשים החשובים!

במשך שנים היתה תרצה פוזנר מזכירתו המסורה והיעילה של עודד מסר. הכל היה כמו שצריך להיות:

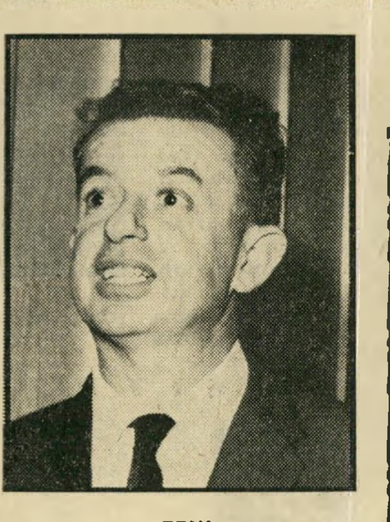

עודד

הוא בוס גדול וחשוב, מנכ״ל משרד־העבודה בימי **יגאל אלון**, ואחר־כך מנהל תשלובת עח״ד. גם אלוף־מישנה מיל.

גם הפרש־הגיל היה בסדר: הוא עכשיו בן 45, היא בת 27.

עודד, שעוד בפלמ״ח היה ידוע כ־חברמן שנון וכל זה, ושאינו מהסס לקפוץ מדי פעם לשולחן של החבר׳ה ב„כסית״, היק נשוי. כמו כל הבוסים האלה. הוא ואשתו **טובה** היו ידועים כזוג למופת. זה שהיא היתה גבוהה ממנו בראש שלם, לא הפריע לאיש.

והוא ניהל כמובן רומן חשאי עם תרצה. גם זה מקובל בחברת המנהלים. עד שיום אחד בא הפיצול לסיומו: הוא עומד להתגרש בקרוב מאשתו, ולשאת את המזכירה המסורה והיעילה.

שהיא גבוהה ממנו בשני ראשים, זה בכלל לא מפריע.

חתונת האנשים היפים

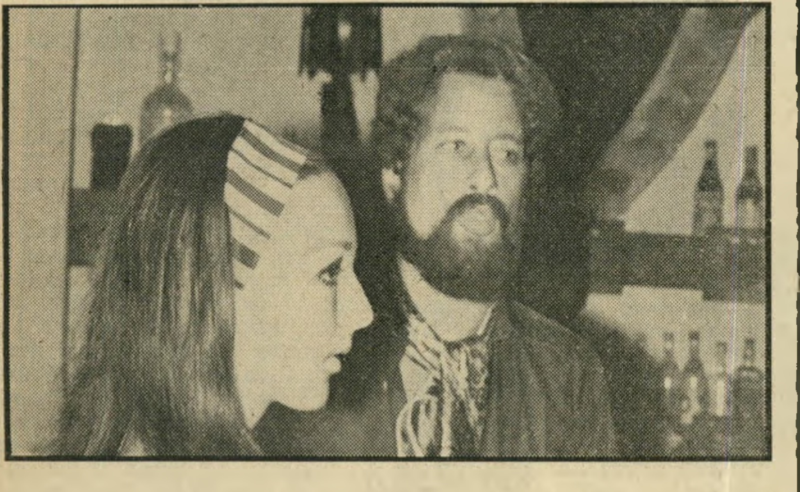

עידוא ובתיה

שמחה גדולה בבית מעריב. **עידוא**, בנו השני של העורך **אריה דיסנצ׳יק**, נשא במזל טוב לאשה את חברתו **בתיה קינגסברג**.

עידוא, ההולך בדרך אביו כעתונאי (כן, במעריב!), הוא דמות סימפטית ואהובה, שזקנו ולבושו מוכרים בחוגי האנשים היפים בכל רחבי הארץ. ואשתו — דוגמנית צמרת.

החתונה נערכה בבית האב ברמת־גן. עניין משפחתי, עם 35—40 מוזמנים בסך הכל: קרובי משפחה, דוגמניות וחברים.

בתיה לבשה שמלת־חופה ורודה של אוברזון, ונראתה יפה ומאושרת. אחר כך נעלם הזוג לבילוי ירח־דבש.

המשולש קם לתחייה

זה לקח להם 15 שנה, אבל הם נפגשים שוב. הוא כבמאי הקאמרי, היא ככוכבת המחזה שהוא מביים. מי אם לא **יוסף מילוא** ו**אורנה פורת**?

מילוא

למחזה קוראים חתונת הדמים, והצגת־הבכורה תתקיים בשבוע הבא. אבל מי שמעורה בחיי התיאטרון יודע שחלק גדול מן הדרמאטיות מתרחש מאחורי הקלעים. ישר מהחיים, כמו שאומרים.

בימי הזוהר של המשולש אורנה־מילוא־הקאמרי היו כל השלושה קשורים לא רק בקשרים מקצועיים. היתה תחושה של אהבה גדולה, של העזה, של אופקים פרוצים לרווחה. מילוא היה נשוי מצידו, ואורנה היתה נשואה מצידה. כשנולדה בתו של מילוא, הוא קרא לה **אורנה**.

המשולש התפרק, וכל אחד הלך לכיוון שלו. סערות פקדו את התיאטרון, ומילוא נאלץ לעזוב אותו. בין גורמי־התסיסה העיקריים היתה אורנה עצמה, שאף היתה אחת מיוזמות הפרידה בין מילוא לבין תיאטרון הקאמרי.

אורנה

היה חבל לראות את השניים ברוגז, בייחוד שההצלחות היפות ביותר בחיי־הבמה של אורנה בויימו בידי מילוא: ז׳אן דארק, יובל אור, הנפש הטובה מסצ׳ואן.

אהבותיו ועיסוקיו של מילוא לקחו אותו הרחק אל מעבר לימים, אל הצלחות חדשות, תיאטרונים חדשים, כוכבות חדשות.

ואילו הקאריירה הבימתית של אורנה עם במאים אחרים לא הבריקה במיוחד. ליזיסטראטה, אלקטרה והאשה מהים היו הד קלוש להצלחות העבר הנוצץ.

ועכשיו — שוב מילוא־הקאמרי־אורנה. החזיקו להם אצבעות.

הקורפוס הדיפלומטי

לפני שנה וחצי קרה **לרחל שרון** אסון: בעלה הטרי, **מתי שרון**, שהיה איש השגרירות הישראלית בלונדון, התאבד.

היא חזרה ארצה, אבל לא זנחה את החוג הדיפלומאטי. לאחרונה רואים אותה בחברת שגריר ארגנטינה בישראל, **אדוארדו פיסארו ג׳ונס**, גבר כבן 40, גבוה, נחמד ואלמן, המתגורר בווילה בין מלון „אכדיה״ למלון „שרון״.

בתחילה ראו אותם במקומות אינטימיים, עכשיו הם עושים זאת במקומות קצת יותר ציבוריים.

דליה האחרת

אולי גם אתם קראתם את המודעה בעיתונים מהשבוע שעבר, שמי שרוצה לראות את **דליה לביא** יכול לראותה בתצוגת־האופנה שתיערך בחמש אחרי הצהריים בקפה רוזל החדש.

באו בערך 120 איש, אבל לא דליה הלאומית.

אבל היתה תצוגה והכל, ומי שאירגן אותה היה אחיה של דליה, שחתם על המודעה בשם **י.צ. לוינבוק**. הוא קצת כיבשה אפורה של המשפחה, והוא עובד באירגון תצוגות דברים כאלה.

אבל הוא לא הבטיח הבטחות־שווא חלילה. **דליה לביא־לוינבוק** באמת היתה שם. הכוונה לאשתו, שגם היא שמה דליה, ושהיא דוגמנית מפורסמת.

הפאם פאטל

היא יפה, היא אמביציונית, היא: **רחל בלכמן**. היא גם נחשבת לפאם פאטל של ישראל.

עד הזמן האחרון השטח שלה היה רווקים. עכשיו היא עברה גם לנשואים. עד שהגיעה **לעובד בכיר** ב„שידורי ישראל״, שלא רק שהוא נשוי, אלא יש לו גם שלושה ילדים.

הגבר הנ״ל איבד את ראשו. הוא אפילו חשב על גירושין. עד שהתברר שבאותו זמן שרחל התעסקה איתו — היא ניהלה רומנים עם עוד שניים. הגבר נפגע והזוג נפרד.

חשיש שחור

(המשך מעמוד 36)

חפת כשובל של ערפל לבן ונעצרת לפני המיטה. על המיטה פרוש המרבד האדום עם הערבסקות הפרסיות והכר המוכתם מז־עה. לצד המיטה מוטל אקדח ועל הרצפה שלולית דם קרוש... ובמקום בו אני נוהג להניח את ראשי — פסולת שברי חרס מנופצים. אוי אלוהים! עשיתי זאת! הת־אבדתי! אני בעולם הבא! מועקה שקשה לתארה במילים אופפת את זכר המעשה וברקע מנסר כל הזמן כאב תלול!

שיבה לחיים

עתה אני רוח. שוחה בריחוף על פני מסדרונות אטומים שאוירת עריצות אינסופית חולשת עליהם. לא כיוון. לא תקווה. לא מטרה. אף זיק של חמימות אנושית, זה הגיהינום! מתחוור לי פתאום בבהירות אכזרית. סוף המסדרון. לפתע אני מוצא עצמי בתוך כוך צר — ד' על ד' אמות. אין מקום לזוז, לנוע, אף לא לנ־שום. מסכי הניכור מתוחים סביב סביב, ופול־טים קרינה עצבנית ומרושעת המרצדת ללא הרף, זהו זה. הגיהינום הפרטי שלי. הסוף.

על השדות שפוך זוהר סגול צהצהב ואני חביבו של אלוהים. הוא שולח אותי לטייל בשדותיו והסקטים בהם אני מרחף מגיעים בקלות למהירות האור. אני טס בקומה זקופה והגלגלים חולפים בגובה צמרות הדשאים. דוושת המהירות שלי היא הרצון ודי בזיק קטן של ציווי בכדי להגביר את המהירות עד אינסוף.

שכרון המהירות משתלט על כל ישותי. שערותי מתבדרות ברוח ועצמותי רוחפות מרוב תענוג. זהו גן עדן! זהו גמול לצדי־קים! המישורים הם שטוחים עתה כשולחן והצבעונים נוצצים בצבעי תכול קובאלט. הולנד. לפתע אני קץ בכל המשחק. דילוג פירואט ואני על סלע גיברלטר. פירואט נוסף ואני בקלקוטה. קלות הקפיצה משכרת אותי ואני מדלג שוב ושוב כמו קוזאק שיכור. הדילוגים נעשים פרועים יותר ו־מלווים בנקישות עקבים. הדילוגים מתעגלים לקפיצות באלט נוסח נורייב.

המגדלור הוא הגשר בדרך לאלוהים ואי־שם מגבהים שאין חקר להם הוא דובר אלי ודבריו מהדהדים כהלמות אלפי קורנסים. מיכאל חזור אל החיים! מיכאל חזור אל ה־חיים. פעם ועוד פעם הוא הולם אותם לתוך ראשי ומקהלות השרפים שבשבעת הרקיעים חוזרות ומהדהדות את המשפטים בהדהדים קונטרפונקטיים.

הפרגודים קמים ונופלים ואני שרוי בהיכ־לות החשיש. זה לא יגמר לעולם; לעולם לא אצא מהסיוט הזה. לפתע מתגנב חשד איום לליבי: כל חיי, כל שעבר עלי עד כה היו רק הזיה, והחשיש הוא העולם האמיתי. באצ־בעות של סהרורי אני מגשש אחר עצמים מוכרים להאחז בהם אך הכל עולמות של חשיש. קרעי ההכרה מרחפים באוויר בקרעי ערפל. היש כוח בעולם שיכול לאחותם?

החדר שרוי חציו באפלה וחציו בשלטון הסם. אור הבוקר מתחנן להסתנן מבעד ל־פרגודי החשיש. ניצחתי! אני יודע שניצחתי. יצאתי מזה והשאר הוא רק שאלה של זמן.

עתה זהו פלירט עם הסם מתוך עמדה של כוח. הוא קיבל את תנאי. הוא מצמרר את כולי בחושניות משכרת. לנגד עיני עוברות בסך פותות נהדרות. כל אחת סמורה ו־מפוארת כרעמתה של סוסה אצילה. כל ה־עולם הוא מישגל. היקום כולו. האטומים, האלקטרונים, מסתחררים ומתעגלים בתנועות של חדירה. ניקודים ניקודים של אורה מת־פתלים לאורך קווים קונצנטריים ושותפים למעשה היצירה. חבצלות המים הכתולות נפתחות ועלי כותרתן מתפשטים ומכסים את הכל. אורגזמה רודפת אורגזמה. כמו אשדות כחולים משתפכים מי החיים לתוך מעיינות תהום רבה.

אור היום נוגס נתחים מממלכת החשיש. שוב ושוב צונח הראש בכבדות לתוך מער־בולות הצבעים אך לא לעולם תוסן!

ההפוגות בין הזיה להזיה נעשות ארוכות יותר ופרגודי החשיש נסוגים תוך מלחמה.

עשר, שתים־עשרה שתיים, שלוש, חמש אחר־הצהריים! אני עדיין בתוך ההזייה. שעות הלילה, הנצחון הסופי הולך ומסתמן. ה־חשיש אינו אלא קרעי הזיות וליאות קהה באברים. בעשר בלילה אני מוצא את העוז לצאת אל הרחוב. העולם נראה מוזר, כאילו צבוע בדיו והאנשים עוברים על פני בסך כמו בתהלוכה מרוחקת. נשענתי על עמוד החשמל. עלמות חלפו ברשרוש חצאיות ו־חולצות־הנערים היו לבנות כמו חטא.

חזרתי אל החיים.

הורוסקופ

נסיונך להסוות את המתח רחש בתוכך מקשה עליך. תתפרצי בהתקפת זעם על אדם הקרוב לך ללא סיבה. נסיון להפ־ריע למהלך חייך התקי־נים ייכשל על־ידי אדם עימו תתיידד לאחר מ־כן. הערכות בלתי נכו־נות שלך לגבי אנשים ועסקים יתבררו לך בבת־אחת ויגרמו לך עוגמת־נפש. הייה טאקטי בשיחות שתנהל.

★ ★ ★

כמה ממעשיך יזכו ל־ציונים לשבח השבוע, יעוררו אותך להמשיך במרץ במשימות שה־צבת לעצמך. הצלחות גדולות יותר של אדם הקרוב אלייך יגרמו לך לקנא מעט, אך הקינאה תחלוף. תח־לוף אם תדעי לנצל את כשרונותיך ולהשיג הישגים גדו־לים. שני את אופי לבושך ודיבורך.

★ ★ ★

השתתפות באירוע חב־רתי מסויים תשמש לך כנושא לשיחה במשך כל השבוע. מאורע פו־ליטי שיתרחש השבוע יגרום לך סערת רוחות ואולי אף התרוממות רוח. נסיון לשנות כמה מהמוסכמות החברתית שלך עשוי להביא לה־כרת אנשים חדשים ומעניינים. יוקר המחיה, שיעלה בשבועות הקרובים, יטריד אותך.

אינך מבינה שאת ב־גיל בו את חייבת ל־מצות את כל היפה והנעים שבחיים, מי־שהו ינסה להוכיח לך זאת השבוע. אל תסר־בי לו. גלה יותר יוז־מה בדברים הקשורים בהנאות חומריות, אתה מתייפח שאין לך ואינך עושה מספיק בשביל שכן יהיה. ידיעה תגרום לך התרגשות רבה.

★ ★ ★

היעלמותך לימים מספר מהמקומות הרגילים ב־הם הנך שוהה, גורמת דאגה לידידך, תן להם לדעת היכן אתה נמצא. הנך מרבה בעישון וש־תייה ומזה תסבול רק אתה, בייחוד בסוף ה־שבוע, כשתיאלץ לשכב כמה ימים כתוצאה מ־מצב בריאות לקוי. הגיע הזמן שתתן דעתך למצוא בן/בת זוג שישנו את אורח חייך.

★ ★ ★

אכזבות רבות נכונו לך בשבוע זה בכל שטחי החיים. בעיקר אמורים הדברים לגבי המישור הרומאנטי ו־הפעילות החברתית שלך. רצוי שלא יראו את פרצופך יותר על המידה מחוץ לבית. תקלה במכוניתך, או בדבר אחר היקר לך, יהוו המשך ל־שבוע בלתי מוצלח שיגרום לך ייאוש.

בשבוע זה יהיו נסיונות אחדים מצד ידידיך לשנות את אורח החיים שסי־גלת לעצמך לאחרונה ואשר אינו מו־סיף לך כבוד רב. ב־שורה טובה שתגיע אליך ביום שני או שלישי תשנה מיספר תוכניות שלך ותגביל אותך בחייך המשפח־תיים. כמה הפסדים כספיים, לא רציניים, יגרמו לך חשש שהינך עומד בפני משבר. אך אל דאגה, מצב זה יחלוף. בחורה תמירה תשפיע עליך ב־סוף השבוע. העישון מזיק לבריאותך.

★ ★ ★

השינוי הרציני שהתחולל אצלך עלול לגרום לך להתדרדר או להצליח בצורה קיצונית. הכל תלוי עכשיו ביוו־מה שתגלה ובכישרונך, אם תדע לנצלו כראוי. פגישה עסקית ביום רא־שון עשויה לשפר את מצבך הכלכלי ללא הכר. אדם מהחברה הגבוהה מנסה להתנכר לך, אך אל תדאג, אתה תסדר אותו בסופו של דבר. הבדידות שלך מעסיקה

אותך רבות, בקרוב תסתיים בדידות זו. כשאת מחלימה מהשפעת, אל תצאי בלילות.

★ ★ ★

אתה חושש לא להיות במצב בריאות תקין לקראת המאורע לו אתה מצפה זמן רב. יש יסוד ל־חששך. ייתכן והשבוע תיפול למישכב למיס־פר ימים ותצא מכלל פעילות חברתית. נסי לגשר בין שני אנשים הזקוקים לך, השבוע. אם תסדירי עניין זה, את עשוייה לזכות ב־תמורה בדבר שיגרום לך נחת רוח מרובה. המזל השבוע קרוב אליך ואם תהיי במקומות בהם זקוקים למזל, תצליחי.

★ ★ ★

הקשיחות והמזג הסוער עשויים לעמוד ב־מרכז אירועי השבוע אצלך. תכונות אלו אינן חייבות להיות ב־הכרח שלך, הן יכולות להיות של מישהו קרוב אליך ואתה תהיה קשור במשהו שבמרכזו תהיה אלימות וקשיחות. אל תרבה לאכול מחוץ ל־בית. זהירות בדרכים תמנע ממך אי־נעימות רבה. עונש שיוטל על מכר שלך יעכיר את מצב רוחך בתחילת השבוע, אך מצב זה יילך וישתפר לקראת סופו של השבוע.

★ ★ ★

בתחילת השבוע היזהר מחיכוכים ב־חיי המשפחה. נסיונך להשפיע על בעלך להימנע מפעילות חב־רתית אותה הוא או־הב עד מאוד תגרום לו לכעס רב. מצב בריאותו של אדם קרוב אלייך ישתפר אם יקבל את הטיפול הנכון. רצוי שתהיי זו את שתטפלי בו. הצ־לחה בלתי צפוייה לא־דם קרוב אלייך תזכה אותך במעט ממון. השתדלי להבליג ולא לרכל, רכילות היא בומרנג, וזה מזיק.

★ ★ ★

מבחינה רגשית אתה עומד בפני התפוצצות. הגרועים ביותר יהיו שלושת הימים הראשו־נים של השבוע, אם תעבור אותם בלי לאבד את עשתונותיך, עברת את הקשה ביותר. דווקא חציו השני של השבוע יעניק לך הזדמנויות מיספר להתבטאות, במיוחד בתחום ה־יצירה. העיסקה שתיכננת תתגשם, כנראה, השבוע. היחס העוין מצד הצעירה ש־היכרת בשבוע שעבר יימשך עד השבוע ואז... נו, דחילק, אתה ודאי מבין את הרמז.

תמרור

●	לא כדאי לראות
★	לא חשוב לראות
★★	אפשר לראות
★★★	רצוי לראות
★★★★	חובה לראות

קולנוע

★★★ **קאובוי של חצות** (גת, תל־אביב) ידידות בין שני עלובי חיים בעיר גדולה. בהשתתפות דאסטין הופמן וג'ון וייט. הבמאי — ג'והן שליזינגר.

★★ **בשרות הוד מלכותה** (סינ־רמה, תל אביב) ג'יימס בונד מציל את ה־עולם מידי הרשע בלופלד, על רקע נופיה של שוויצריה. הבונד החדש הוא ג'ורג' לאזנבי, והחתיכה לצידו — דיאנה ריג.

★★ **המוח** (אלנבי, תל אביב) שוד פושר מבוצע על ידי שתי כנופיות בעת ובעונה אחת. קומדיה קלושה בהשתתפות דויד ניבן, פול בלמונדו ובורביל.

★★★★ **Z** (פאר, תל אביב) מדינה שלמה וראשיה מעורבים ברצח ציר האו־פוזיציה ובטשטושו, ואדם אחד, שופט יו־צא לגלות את האמת. סרט טוב וחשוב על משטר הקולונלים ביוון. אל תחמיצו.

תיאטרון

★★ **שש נפשות מחפשות מחבר** (הבימה) **יוסי יזרעאלי** התייחס יותר אל העטיפה מאשר אל התוך. המיזאנצינות הדינמיות שלו חריפות מדי, חיצוניות וחס־רות תכלית. הכל היה טוב והכל היה יפה לולא מדובר היה ביצירתו של לואיג'י פי־ראנדלו, שלעומקה הרעיוני לא ירד הבמאי. אין תימה איפוא ששחקניו תוהים ורעיונ־נותיו הנוקבים של פירנדלו נשארים תלויים בחלל ואינם חודרים לעומק. על מי שאפק־טים עושים רושם, גם כן לא משפיעה ה־הצגה בביוון הנכון.

★★ **נשים** (בימות) מחזה קצר, שנת־יישן, מאת אוגוסט סטרינדברג, על אודות

חדש בבידור

● **אדוני השופט** (תיאטרון דגן)

איך? איך? איך? איך עתונאי כמו יגאל לב מעז לחשוב שקרשי הבמה הם דפי עי־תון? איך נותנים לאמרגן ולשחקנים לע־שות מעצמם צחוק ולהשתטות בהעלאת קא־טסטרופה בימתית מפרי עטו? איך דני דגן שעשה תיאטרון על־שמו לא שם את ה־עינים והאזנים שלו במקום הנכון, ראה ושמע איזה סוג חומר מציע לו לב? איך זה שעדה בן־נחום גם כן חתומה על ה־יצירה, כמעבדת? (בעצם למה לא?) ואיך זה שהשחקן יוסף כרמון, המנסה להוכיח בכל מחיר שפעם הוא עוד ידע לביים, נטל על עצמו אחריות לביים את הנ"ל? ואיך זה ששחקנים ותיקים, שלא מאתמול נולדו בתיאטרון התחילו בכלל ללמוד בעל־פה את הטקסט המזופת?

איזו מפולת! איזו מפולת! יגאל לב כותב בעיתון רשמים מבית־המשפט, אך את עלילת **אדוני השופט** שאב כנראה מבית־דין ששום אזרח ישראלי שפוי לא יוכל להצביע עליו. השופט שלו אידיוט גמור, כזה המאמין לעבריין ללא כל בעיות, לא לפני שהוא מציע לו תרופה בדוקה להימנעות מעבי־רות בעתיד: אחרי כל עבירה עליו לתקוע מסמר־בלוח, ועל־ידי כך יהרהר במעשיו ו־ישוב למוטב.

בעצם לא מדובר כאן בעלילה שוטפת, אלא במספר עלילות שטותיות שרותחו ב־חובבנות וחוברו למרקחת אחת, עד כי אף עיוור יבחין בטלאים: זוג שבא להתדיין בג־לל מריבה והשמש מפייס ביניהם. וכדי ש־יצחיק, לה קוראים יונה ולו — יונה, גם כן. אלא שהיא שטרקמן והוא דנון (מיזוג גלו־יות, יעאני). אחר כך הדנון לובש בגדים אחרים והופך למכשף, הניצב בפני כס ה־משפט בעד מעשיו הבלתי חוקיים.

כמובן שהשמש הנמוך מוכן לשלם כדי שהמכשף יהפכו לגבוה לפחות כמו השופט, ואז המכשף מתחיל פתאם לשיר שיר, כדי שכולם ידעו כי מדובר בעצם במחזמר! לשם כך כנראה הזמינו פזמונים ומוסיקה, אך בלי לקחת בחשבון שאין מי שיבצע אותה, ואין גם כל סיבה מתאימה לכך.

אחר כך באה ההפסקה. השופט לובש

שוץ, ה„התאווה" ב„כלאדם"

אשה שתלטנית, בעלה הנוכחי ובעלה ה־קודם, שבא לגבות את חובו ולנקום. הבימוי והמשחק כבדים. שמואל עצמון חסר להט שטני. אלישבע מיכאלי יגעה וקשה לה־בין מה הניע אמן צעיר ללכת שבי אחריה. עודד תאומי מעמיד פנים של נגוע במחלת־נפילה ושל פסל כאחד.

★★★ **כלאדם** (על־ידי להקת האוניבר־סיטה העברית בירושלים) למעלה מ־30 מש־תתפים, שחקנים, מחוללים, נגנים וזמרים מאכלסים את הבמה היפה של **עדה ה־מאירית** כדי להחיות אלגוריה מן המאה ה־15. **אריה זקס** עיבד וביים ביעילות, בחן ובפיקחות. השחקנים המקצועיים ה־משתתפים בהצגה לא מצליחים לטשטש את להט וכנות הסטודנטים החובבים העושים מלאכתם במקצועיות. דוגמה: הסטודנט **עמיאל שוץ** אשר בעזרת זנב המחובר לחלק הקדמי של גופו, הינו התאווה. הוא יוצר דמות משעשעת ללא גלישה לוולגאר־יות שהיא.

בידור

★★ **מנה ראשונה** (בצוותא) כלי מי שמתעניין בריהוט ולא יודע כי קיימות כור־סאות בניילון־ממולא־אוויר יוכל לגלות זאת מראיית כאלו עליהן חותם הבמאי גיורא מנור ומכנה כ„תפאורה". כמה רעיונות נח־מדים של הקריקטוריסטן דוש, שהיו מצלי־חים יותר באמת בקריקטורות, או כסקצ׳ים קצרצרים, נמתחו לקטעים ארוכים יותר, שלא לצורך, לא רק בשל כתיבתם המסור־בלת, אלא בעיקר מחמת חוסר שטף ב־הצגתם. גם בתחום המשחק אין כמעט כל חדש, אף כי בהתאם לתכניה היה ויקטור עטר מועמד לתואר השחקן הטוב של ה־שנה, לאחר ששיחק ב„אוף־ברודוויי".

★★ **להקת פיקוד דיזנגוף** (תי־אטרון דגן) לא כל תשעת משתתפי התכנית היו כוכבי הלהקות הצבאיות בהן שרתו. לא כולם יודעים לשיר ולא כולם בדיוק משח־קים. אך במה שהם עושים הם שולטים. הם מגישים צרור מערכונים המשובצים פה ושם בבדיחה מצחיקה, ופזמונים שהפזמונ־אות העברית לא הייתה נפגעת לולא הוצ־או ממגירות יוצריהם. את מקום המדים תופסים בגדים אזרחיים, כך שבפירוש ני־תן לקבוע כי זו אותה גברת, אפילו שונ־תה במיקצת האדרת, תדמית לה אחראים דני ליטאי ויאיר רוזנבלום, אשר בשנים האחרונות עיצבו באותם שטנצים את מר־בית מופעי הלהקות הצבאיות.

★★★ **אין אהבות שמחות** (בי־מות) כ־20 שאנסונים של הטרובאדור ה־משופם, **ג׳ורג׳ ברסנאס**, בתרגום עברי מעולה ובהגשה מבדרת ומכובדת של **יוסי בנאי**. התזמורת של **סטו הכהן** מנפחת במקצועיות את מה שברסאנס מצ־ליח לעשות בעזרת הגיטרה הבודדת שלו ואילו הזמר הבלתי־מלוטש שבבנאי נעזר בשחקן ובבדרן המעולים שבו.

בגדים אחרים והופך למהנדס הנחשד כרו־צח, מה שמאפשר להציג את השמש במדי סמל משטרה, כדי להזכיר למי ששכח שיש שוטרים מטומטמים.

אבל שוטר מטומטם כמו זה המוצג כאן קשה לתאר. אחר כך העבריין הצעיר מתחיל להוציא מן הלוח את המסמרים, בכל פעם שהוא עושה מעשה טוב, כדי שהשופט יו־

מעל החומר ולהשאר בחיים. כל האמצעים כשרים כניראה לשם כך. ניפנופי ידיים, נידנודי גוף, הרמת קול שלא לצורך תוך טונציות מזוייפות ומופרזות. אף אחד לא מצליח ליצר דמות של אדם חי. דומה שעל הבמה מתנועעים פוחלצים צעקניים ולא שחקנים.

התפאורה והבגדים המצועצעים אף הם

אליאס, רביד, נתן ובנאי ב„אדוני השופט"

כל להטיף מוסר השכל מנופח בפרוטה על מוסר, אזרחות טובה וכו׳ וכו׳ וכו׳. כמובן לא חסרה גם מחמאתו של העבריין לשופט: „שופט זהב, שופט בובה, בשבילו אני מוכן לתת את כל החיים!"

על משחק אי־אפשר בכלל לדבר. **יעקב בנאי, אריה אליאס, שמואל וולף, רפי נתן, רחל רביד ושרית ישי,** כל אחד מהם עושה כמיטב יכולתו לצוף

לקוחים כאילו מהצגת חובבים. איך מעז לתאר לעצמו מישהו מהקשורים במחזבל זה כי מפעל **אמנות־לעם** עשוי לרכוש הצ־גות לקהלו?

ואיך בעצם קרן האור היחידה בחשיכה הגמורה הזאת הוא בסך הכל פלאקט אמ־נותי נאה מאד? זה אולי משום שכנראה הגרפיקאי הוא היחידי שלא שאב השראה מיצירתם המשותפת של לב ובן־נחום.

הגיעו דגמי 1970

סאבא כפול

F.(FORTE) F.(FORTE)

פי־2

· איכות ועיצוב
· רמת צלילים
· שני רמקולים
· רגישות
· חדות ויציבות התמונה

סוכנות ראשית „סאבא"
ככר מלכי ישראל 11, תל־אביב

דרוש אחריות אורגינלית של "סאבא", שרות מהיר יעיל ומקצועי

היופי מתחיל מהרגל

Merci
גרביים וגרבונים

הופיע!!!
הגיבור האחרון של אל פתח
מאת:
הלן בורקן

ספר מענין ומעורר מחשבה.

*

נכתב בכשרון רב על רקע המציאות ובעיות השעה.

*

נקרא במתח מהעמוד הראשון ועד הסוף המפתיע.

להשיג בכל הנויות הספרים.
הפצה ראשית: י. מרגליות

הקדם ושלח הזמנתך בדואר בצירוף שיק או המחאה בסך 7.50 ל"י ל„ביתן" הוצאה לאור ת.ד. 2554, תל־אביב.

ערב פאראפסיכולוגי
עם חנן אברהם

בהרצאה על הנושא:
האם קיימת הוכחה להישארות הנפש?
בחלק שני: שאלות ותשובות.

• בבית סוקולוב, רח׳ קפלן 4, תל־אביב:
יום ד׳, ה־7 לינואר. ההתחלה: 8.30. לחיילים הנחה.

*

• בחיפה, מועדון „מלאת", רח׳ גולומב 21
במוצא־שבת, ה־10 לינואר,
תרצה היוגית יהודית פויער,
בוגרת מנזר הודי, בעלת התואר „אצ׳אריה יוגה"
על
רזי היוגה
בחלק השני: הדמות של תנוחות יוגה; שאלות ותשובות
ההתחלה: 8.30. לחיילים הנחה.

מספר 1688

העולם הזה

חבר = כנסת -
האדם השלישי
בפרשת הרצח
בנתניה ?

המאהב רצח את השוטרת

שוטרת חוה מכווסר

שערוריה

המסכנת את חייך:
אין רופא תורן
בתל=אביב!